P. G. WODEHOUSE

JEEVES SZABADSÁGON

CICERÓ

A mű eredeti címe
Jeeves in the Offing

Fordította
Molnár Zoltán

Fedélterv és illusztrációk
Zsoldos Vera

ISBN 963 539 385 7

Copyright © by The Trustees of the Wodehouse Estate, 2003
© Hungarian Translation, Molnár Zoltán, 2003
© Illustrations Zsoldos Vera, 2003

PUSSZANTALAK, ÉLTES ŐSÖM!

Jeeves a reggelizőasztalra helyezte a sistergő szalonnás tojást, és Reginald („Pácolt") Herring meg jómagam, ajkunkat nyalogatva, derékszögbe hajlítottuk könyökünket, és nekiláttunk a kajálásnak. Ezt a Herringet, egyik életre szóló cimborámat, afféle múlhatatlan emlékek fűzik hozzám. Évekkel ezelőtt ugyanis, még suttyó korunkban, ő meg én együtt húztunk le egy időszakot az előkészítő suliban a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban, ahol is minden undok fráterek legundokabbika, Aubrey Upjohn bölcsészdoktor volt a diri, és gyakran álltunk egymás mellett Upjohn irodájában arra várva, hogy kiutaljanak nekünk hatot a legkiadósabbik fajtából egy nádpálcával, mely csípett, mint a kígyó, és mart, mint a vipera, ahogy az a fickó a Bibliában mondta. Úgyhogy nagyjából olyanszerű volt a kapcsolatunk, mint két vén veteráné, akik vállvetve harcoltak Szent Crispin napon, ha ugyan jól emlékszem a névre.

Miután az elemózsiát betermeltük, majd leöblítettük néhány csupornyi erősítő kávéval, épp a narancslekvárért nyúltam, amikor meghallottam, hogy odakint a hallban fuvolázik a telefon. Felálltam, s elindultam fölvenni.

- Bertram Wooster rezidenciája - mondtam, kezembe kaparintván a kagylót. - Itt Wooster, személyesen. Á, hello! - tettem hozzá, mert a hang, amely végigrobajlott a vezetéken, Mrs. Thomas Portarlington Traverstől - Brinkley Court, Market Snodsbury, Droitwich - származott, vagyis hát az én jó és érdemes Dahlia nénikémtől. - Hőn szeretve pusszantalak, éltes ősöm! - mondtam örvendezve, mert olyan asszony ő, akivel mindig is megtiszteltetés dumcsizhatni egyet.

- Én is téged, te ifjú tájrútító! - replikázott szívélyesen. - Meglep, hogy e korai órán már fent találllak. Vagy talán épp most értél haza az éjszakai züllészetből?

Siettem megcáfolni e szégyenletes vádat.

- Ugyan, dehogy! Szó sincs semmi efféléről. Ezen a héten mindennap a pacsirtával keltem, hogy szórakoztathassam Pácolt Herringet. Nálam lakik ugyanis, amíg be nem költözhet az új lakásába. Ugye emlékszel a jó öreg Pácoltra? Egyik nyáron levittem őt Brinkley-be. Az a karfiolfülű srác.

- Tudom, kiről beszélsz. Jack Dempseyre hasonlít.

- Úgy van. Sőt, igazából még magánál Jack Dempseynél is Jack Dempseyszerűbb. A *Csütörtöki Szemle* munkatársa - amely periodikának lehet, hogy olvasója vagy, lehet, hogy nem -, és hajnalok hajnalán kell fölvennie a melót a szerkesztőségben. Semmi kétség, ha értesül a hívásodról, üdvözletét küldi majd, mert tudom, hogy nagy tisztelőd. „A tökéletes háziasszony" - gyakran így szokott téged jellemezni. Nos, remek, hogy ismét hallhatom a hangod, agg hús-vér. Hogy s mint vagytok odalent Market Snodsburyben?

- Ó, elvagyunk, szép lassacskán. De most nem Brinkleyből beszélek. Londonban vagyok.

- Meddig?

- Délután kocsizom vissza.

- Akkor meghívlak ebédre.

- Sajnos, nem áll módomban elfogadni. Sir Roderick Glossoppal abrakolok ugyanis.

Ez meglepett. Tudniillik a szóban forgó elmespecialista olyan fazon, akivel jómagam nem szívesen ebédeltem volna együtt, mivel viszonyunk igencsak hűvössé vált a Lady Wickham hertfordshire-i villájában töltött azon éjszaka óta, amikor is, a háziasszonyom Roberta nevű lányának tanácsára cselekedve, a kora hajnali órákban egy stoppolótűvel kiszúrtam a pasas meleg vizes palackját. Na persze, teljesen szándékolatlanul. Ugyanis az unokaöccse, Tuppy Glossop meleg vizes palackját terveztem kiszúrni, akivel hadilábon álltam, csak hát nem volt róla tudomásom, hogy időközben szobát cseréltek. Ama szerencsétlen félreértések egyike.

- Azt meg mi a kórságért teszed?

- Már mért ne tenném? Hiszen ő fizeti.

Értettem a néni álláspontját - minden megspórolt penny annyit tesz, mint megannyi megkeresett penny, meg minden efféle -, de továbbra is meg voltam lepve. Elképesztett, hogy Dahlia néni, föltehetőleg független asszony létére, miként pécézhette ki ezt a cefetül félelmetes dilidoktort arra a célra, hogy elköltse vele a déli ürücombot. Ámde egyike a legelső tanulságoknak, melyeket az élet megérlel bennünk, az, hogy a nagynéniknek már csak nagynénik módjára forog az eszük kereke, ezért hát egyszerűen csak megvontam a vállam.

- Nos, természetesen, te tudod, de elhamarkodott cselekedetnek tűnik. Csak azért jöttél fel Londonba, hogy Glossoppal dőzsölj?

- Nem. Azért vagyok itt, hogy átvegyem az új komornyikomat, és hazavigyem magammal.

- Új komornyik? Hát Seppingsszel mi lett?

- Ő eltávozott.

Csettintettem a nyelvemmel. Nagyon szerettem a szóban forgó főudvarmestert, hiszen tömérdek sok finom portóit szopogattam el a tálalókonyhájában, és e hír elszomorított.

- Ugyan, csak nem? - szóltam. - Kár érte. Amikor utoljára láttam, kissé rossz színben volt. Nos, ilyen az élet. Minden hús merő fű csupán, ahogy gyakorta mondogatni szoktam.

- Mármint Bognor Regisbe, nyaralni.

Visszaszívtam a csettintést.

- Vagy úgy, értem. Ez merőben más megvilágításba helyezi a dolgot. Fura, ahogy a családi tűzhely mindezen pillérei manapság egyszerűen csak fogják magukat, és eltűznek dáridózni. Olyasmi ez, mint azok a nagyszabású középkori versenymozgalmak, melyekről Jeeves mesélt nekem. Egyébként maga Jeeves is ma reggel kezdi meg a szabadságát. Herne Baybe utazik, garnélarákra halászni, s én úgy érzem magam, mint az a fickó a versben, aki elvesztette a kedvenc gazelláját, vagy mijét. Nem is tudom, mihez fogok kezdeni nélküle.

- Megmondom én, mihez kezdesz. Van tiszta inged?

- Garmadával.

- És fogkeféd?

- Kettő is, éspedig a legfinomabb minőségű.

- Akkor csomagold be. Holnap lejössz Brinkleybe.

A mélabú, mely oly módon burkolja be Bertram Woostert, akár a köd, valahányszor Jeeves az évi szabadságát készül

kivenni, oszladozni látszott. Kevés kellemesebb dolog létezik számomra, mint egy Dahlia néni vidéki odújában való vendégeskedés. Kies táj, kavicsos sétautak, saját vízmű és csatornahálózat, és - ami a legfőbb - a néni francia séfjének, Anatole-nak, Isten emésztőnedveknek adott ajándékának felséges francia szakácskodása. Igazi full hand, mondhatná az ember, ha kártyás nyelven akarná magát kifejezni.

- Micsoda bámulatra méltó javaslat! - szóltam. - Te minden gondomat megoldod, és mintegy kalapból varázslod elő a boldogság kék madarát. Számíthatsz rám. Holnap délután láthatod majd, amint begördülök a Wooster-féle sportmodellben, varkocsba font hajjal, és nótaszóval ajkamon. És a jelenlétem, ebben biztos vagyok, új csúcsteljesítményekre fogja sarkallni Anatole-t. Vendégeskedik még valaki a jó öreg kígyóveremben?

- Összesen öten.

- Öten?! - Megint csak csettintettem a nyelvemmel. - Uramatyám! Tom bácsinak nyilván habzik a szája - mondtam, mert jól ismertem a vén bőregér idegenkedését az otthonában tanyázó vendégektől. Néha még egy szál vikendező is elég ahhoz, hogy megkeseredjen a szája íze.

- Tom nincs otthon. Harrogate-be ment Creammel.

- Vagyis úgy érted: lumbágóval.

- Nem úgy értem. Hanem úgy: Creammel. Homer Cream. Nagy amerikai iparmágnás, aki éppen az itteni partvidéken van látogatóban. Gyomorfekélyben szenved, és a kuruzslója diétát és harrogate-i gyógyvízkúrát rendelt neki. Tom azért kísérte el, hogy fogja a kezét, és együttérzéssel hallgassa,

amint esténként arról panaszkodik, hogy milyen pocsék íze van a spenótnak.

- Antagonisztikus.

- Micsoda?

- Akarom mondani: altruisztikus. Te valószínűleg nem ismered ezt a szót, de én Jeevestől hallottam használni. Olyan fickóról mondják, aki önzetlen szolgálatot nyújt másoknak, nem számolgatván a költségeket.

- Önzetlen szolgálatot ám az ángyikád tárgyit! Tomnak egy igen fontos üzleti ügye van Creammel. Ha megvalósul, egy szakajtó pénz üti a markát, éspedig jövedelmiadó-mentesen. Úgyhogy igyekszik benyalizni magát az ipsénél, akár egy hollywoodi fejbólintó János.

Intelligensen biccentettem, jóllehet - természetesen - kárba veszett, hiszen a néni nem láthatott. Tüstént világosan átláttam nem vér szerinti nagybácsikám szellemi folyamatait. Habár T. Portarlington Travers olyan ember, aki zsákszámra halmozta fel a suskát, de azért mindenkor több mint kapható rá, hogy besuvasszon egy kis mellékest a kandalló mögötti tégla mögé, úgy érezvén - éspedig joggal -, hogy bármely mégoly csekély summa is, melyet a meglévőhöz ad, egy picivel gyarapítja azt. Na és ha van valami, ami végtelenül a kedvére való, hát az a jövedelmi adó elbliccelése. Duzzog minden egyes pennyért, amelyet a kormány lefej róla.

- Ez okból történt, hogy amikor búcsúpuszit adott nekem, arra ösztökélt könnyekkel a szemében, hogy tejben-vajban fürösszem Mrs. Creamet meg a fiát, Willie-t, és még a széket is törüljem meg alattuk. Ilyenformán ők is Brinkleyben tanyáznak, valósággal bevették magukat az ajtófélfába, akár a szú.

- Willie, azt mondtad?

- A Wilbert becézett változata.

Eltűnődtem. Willie Cream. A név valahogy ismerősnek tetszett. Mintha már hallottam volna, illetve láttam volna valamelyik újságban. De nem tudtam beazonosítani.

- Adela Cream bűnügyi regényeket ír. A rajongója vagy? Nem? Nos, sürgősen kezdd el falni a könyveit, mihelyt megérkezel, mert minden apróság segíthet. Beszereztem belőlük egy hiánytalan készletet. Nagyon jók.

- Élvezettel fogom tanulmányozni a munkásságát - mondtam, mert módfelett csípem a rémtörténeteket. - Mindig szívesen látok egy-két újabb hullát. Így hát túltárgyaltuk, hogy a koszt-kvártélyosaid közt van ez a Mrs. Cream, meg a fia, Wilbert. Na és ki a másik három?

- Nos, ott van Lady Wickham lánya, Roberta.

Hevesen megrándultam, akárha holmi láthatatlan kéz csípett volna meg.

- Micsoda?! Bobbie Wickham? Jóságos Isten!

- Mi ez az izgalom? Ismered?

- De még mennyire!

- Kezdem érteni. Ő is egyike tán ama falkányi leányzónak, akikkel már jegyben jártál?

- Valójában nem. Sohasem jártunk jegyben. De csupán azért, mert nem volt hajlandó ésszerű engedményeket tenni nekem.

- Szóval kikosarazott?

- Igen, hála az égnek.

- Hogyhogy? Hiszen olyan, akár egy egyszemélyes szépségverseny.

- A szemnek valóban nem kellemetlen a látványa, elismerem.

- Bitangul dögös kis csajszi.

- Való igaz. Ámde minden-e a dögösség? És mi van a lélekkel?

- Hát a lelke nem mintaszerű?

- Messze nem az. Jócskán alul marad a mértéken. Volna mit mesélnem róla... De nem, hagyjuk. Fájdalmas téma.

Épp arra készültem, hogy vagy ötvenhét okát nevezzem meg annak, hogy a megfontolt halandó, aki nagyra értékeli a lelki nyugalmát, miért ítéli meg úgy, hogy legjobb, ha távol tartja magát a szóban forgó vörös hajú veszedelemtől, ám rájöttem, hogy egy olyan pillanatban, midőn visszatérni igyekeztem a narancslekvárhoz, ez túl sok időbe telt volna. Elég lesz annyit közölnöm, hogy azóta már réges-rég felocsúdtam az éter hatása alól, és teljesen tudatára ébredtem ama ténynek, hogy amikor a csajszi elutasította arra vonatkozó javaslatomat, hogy hajtsunk fel egy lelkészt meg két nyoszolyólányt, kiváló szolgálatot tett nekem, és azt is megmondom, hogy miért.

Amikor Dahlia néni mint egyszemélyes szépségversenyt jellemezte ezt az ifjú mákvirágot, abszolút helytállóan érzékeltette a dolgot. A lány külső burkolata ugyanis csakugyan olyan jellegű volt, mely arra késztette a szemlélőket, hogy hökkent füttyszóval tántorodjanak hátra sarkukon. Am noha olyan szempárral ajándékozta meg a Teremtő, akár egy páros csillag, vörösebb tónusú hajjal, mint a cseresznye, s szexepillel, csibészes bájjal és minden egyéb szépségkellékkel is, B. Wickhamnek egyszersmind egy időzített bomba természete és általános életszemlélete is a sajátja volt. A társaságában mindig az a kényelmetlen érzésed támadt, hogy bármelyik pillanatban hatalmas durranással felrobbanhat valami. Sohasem tudtad, mit készül tenni legközelebb, vagy hogy miféle rémséges pácba fog gondtalanul belekeverni.

- Miss Wickhamből, uram - mondta nekem egyszer Jeeves figyelmeztetőleg, midőn épp csúcspontjára hágott az őrület -, hiányzik a komolyság. Pajkos, állhatatlan és frivol. Mindig

haboznék életre szóló társul ajánlani egy ifjú hölgyet, akinek olyannyira élénkvörös árnyalatú a haja, mint az övé.

Jeeves vélekedése helytálló volt. Említettem már, hogy a maga kifinomult fortélyaival ez a hajadon hogyan vett rá engem arra, hogy belopóddzam Sir Roderick Glossop hálószobájába, és stoppolótűt döfjek az ipse meleg vizes palackjába, és ez még viszonylag a szolidabb stiklijei közé tartozott. Egyszóval Roberta, a néhai Sir Cuthbert és Lady Wickham - Skeldings Hall, Herts - leánya valóságos dinamit volt, s olyasvalaki, akitől jobb távol tartani magukat mindazoknak, akik nyugodalmas életet szándékoznak élni. Annak kilátása, hogy egy fedél alatt leszek összezárva vele egy olyan vidéki kúriában, mely bőséges lehetőséget kínál egy vállalkozókedvű leánynak arra, hogy slamasztikába juttassa legközelebbi és számára legdrágább hozzátartozóit, sajátos kétségeket ébresztett bennem a dolgok jövendő alakulását illetően.

És miközben még javában e csapás súlya alatt szédelegtem, az éltes rokon máris egy újabbat mért rám, éspedig a mázsás fajtából.

- És ott van Aubrey Upjohn meg a mostohalánya, Phyllis Mills is - mondta. - Hát így fest a brancs. Mi az? Asztmás vagy?

Nyilván arra a fütyülő zihálásra célzott, mely az imént hagyta el ajkamat, és be kell vallanom, az bizony nagyon is hasonlított egy dögrováson lévő kacsa halálhörgéséhez. Ámde teljesen jogosnak éreztem a zihálást. Egy gyöngébb férfiú olyanformán nyítt volna, mint egy családi kísértet. Emlékezetemben fölrémlett valami, amit egyszer Pácolt Herring mondott nekem: „Tudod, Bertie - mondta filozofikus

hangulatában -, sok mindenért hálát kell adjunk ebben az életben, te meg én. Bármilyen cudarul menjenek is a dolgok, van egy éltető gondolat, amely mellett mindenkor kitarthatunk. A viharfelhők feltornyosulhatnak bár, elsötétülhet a láthatár, szeg fúródhat a cipőnk talpába, elkaphat bennünket a zápor, midőn nincs nálunk esernyő, reggelizni lemenvén megeshet, hogy azt kell látnunk: valaki elkacsmarta a tükörtojást, de legalább megvan az a vigaszunk, hogy tudjuk: soha többé nem fogjuk immár viszontlátni Aubrey Istenátka Upjohnt. Ez mindig jusson eszedbe a csüggedés óráján!", mondta volt Pácolt, s én mindig eszembe is idéztem. S most íme, mégiscsak előkerült az a goromba fráter, a közvetlen közelemben bukkanva fel. Épp elég ahhoz, hogy a legacélosabb szívű halandót is dögrovásonlévő-kacsaszerű rutincselekvésre késztesse.

- Aubrey Upjohn? - rebegtem. - Úgy érted, az *én* Aubrey Upjohnom?

- Az hát. Röviddel azután, hogy elmenekültél a láncra fűzött rabjai közül, feleségül vette Jane Millst, az egyik eszméletlenül gazdag barátnőmet. Jane meghalt, s egy lányt hagyott maga után. Én vagyok a lány keresztanyja. Upjohn már nyugdíjba vonult, és politikusi pályára készül lépni. Biztos forrásból tudom, hogy egyes háttererők konzervatív jelöltként fogják őt indítani a következő pótválasztáson a Market Snodsbury-i körzetben. Micsoda izgi lesz majd számodra, hogy újból találkozhatsz vele! Vagy talán elborzaszt a kilátás?

- Szó sincs róla. Mi, Woosterek rettenthetetlenek vagyunk. De mi a csudáért hívtad meg Brinkleybe?

- Én ugyan nem. Csak Phyllist hívtam meg, de ő is vele jött.

- Ki kellett volna ebrudalnod.

- Nem volt hozzá szívem.

- Gyengeség, túlságos gyengeség.

- Aztán meg szükségem is volt rá a tennivalóim kapcsán. Ő fogja majd ugyanis átadni a díjakat a Market Snodsbury-i gimnáziumban. Mint ilyenkor mindig, most is emberhátrányban vagyunk, és valaki muszáj hogy beszédet tartson azoknak a francos nebulóknak az ideálokról meg a nagybetűs Életről, úgyhogy éppen kapóra jött az ürge. Úgy hiszem, remek szónok. Csupán az vele a gond, hogy felsül, ha nincs nála a beszédje, hogy bele tudjon olvasni. Mint mondja: szeret a jegyzeteire hagyatkozni. Ezt Phyllis mesélte el nekem. Ő gépeli le számára a szöveget.

- Végtelenül aljas húzás - mondtam szigorúan. - Még nekem is, aki pedig soha nem emelkedtem magasabb előadói rangra, mint amit a *Szántövető nászdala* interpretációjával értem el egy falusi koncerten, lesült volna a bőr a képemről, ha úgy állok ki a közönségem elé, hogy még annyi fáradságot se veszek magamnak, hogy memorizáljam a szöveget, holott *A szántövető nászdala* esetében egész kényelmesen elboldogul az ember, ha folyvást csak azt énekli: Ding-a-dong, ding-a-dong, hozzád indulok. Egyszóval...

Még tovább is beszéltem volna, ám e ponton a néni, miután arra ösztönzött, hogy duguljak el, s kedvesen arra figyelmeztetett, hogy rá ne találjak lépni egy banánhéjra, letette a kagylót.

EGY FŐBE KÓLINTÓ HÍR

Gyakorlatilag ólomlábakon távoztam el a telefontól. Nos, szépen vagyunk, tűnődtem. Bobby Wickham, az arra való hajlamával, hogy felkavarja a dolgokat, és minden áldott nap valami új módozatát találja ki a civilizáció megrengetésének, már önmagában is épp elég ciki lett volna. Vegyük még hozzá Aubrey Upjohnt, és a keverék túlságosan is dússá válik. Nem tudom, vajon Pácolt észrevette-e, midőn visszatértem hozzá, hogy orcámon az elszántság természetes színét a gondolat halványra betegítette, ahogy Jeevestől hallottam fogalmazni. Valószínűleg nem, mivel az adott pillanatban épp lekváros pirítóssal tömte a fejét. Mint már oly gyakran megesett a múltban, küszöbön álló katasztrófát szimatoltam. Hogy ez egész pontosan milyen formát ölt majd, természetesen nem tudtam megmondani - lehet, hogy ilyet, ámbár az is lehet, hogy amolyat -, de egy hang mintha azt súgta volna, hogy holmi nem túl távoli időpontban Bertram óhatatlanul meg fogja ütni a bokáját.

- Dahlia néni volt az, Pácolt - mondtam.

- Egyem meg a drága szívét! - felelte. - Egyike a legaranyosabb nénikéknek, és ezt akár tolmácsolhatod is neki. Soha nem felejtem el ama boldog brinkleyi napokat, és bármikor, amely időpont csak megfelel neki, örömest kunyizok ki tőle egy újabb meghívást. Fent van Londonban?

- Ma délutánig.

- Akkor nyilván dugig teletankoljuk majd felséges étkekkel, mi?

- Nem, ebédmeghívása van. Sir Roderick Glossop-pal, a dilidoktorral abrakol együtt. Ismered, nem?

- Csak annyit tudok róla, amit tőled hallottam. Gondolom, nehéz pasas.

- Egyike a legnehezebbeknek.

- Ugye, ő volt az a muki, aki huszonnégy macskát talált a hálószobádban?

- Huszonhármat - helyesbítettem. Szeretem ugyanis a pontosságot. - Nem az én macskáim voltak. Az unokatesóim, Claude és Eustace telepítették be őket. De nehéz volt kimagyarázkodnom, tudniillik az ipse meglehetősen rossz hallgatóság. Remélem, nem fogom őt is Brinkleyben találni.

- Ezek szerint Brinkleybe készülsz?

- Holnap délután.

- Élvezni fogod.

- Azt hiszed? Szerintem a kérdés nagyon is vitatható.

- Te meg vagy őrülve! Gondolj csak Anatole-ra. Azok a szenzációs vacsorái! A jó szellem neve, aki vigasztalanul álldogált az édenkert kapujában, ismerős-e számodra?

- Jeevestől hallottam emlegetni.

- Nos, szakasztott úgy érzem magam, midőn Anatole vacsorái jutnak eszembe. Valahányszor arra gondolok, hogy minden este feltálalja őket, s én nem vagyok ott, kis híja, hogy sírva nem fakadok. Miből gondolod, hogy nem fogod remekül érezni magad? Hiszen Brinkley Court valóságos földi paradicsom.

- Sok tekintetben igen, ám momentán az ottani létnek megvannak a maga hátulütői. A jelenlegi viszonyokra az én ízlésemhez képest túlságosan is ráillik ama minden-szép-és-jó-csak-épp-az-ember-hitvány-féle idézet. Mit gondolsz, ki vendégeskedik a jó öreg menedékhely falai között? Aubrey Upjohn.

Szemmel láthatólag fölkavartam a srácot. Szeme elnyílt, s egy hökkent darab pirítós kihullt a kezéből.

- Az öreg Upjohn? Te viccelsz!

- Nem én, igenis ott van. Éspedig testi mivoltában, nem csupán képen ábrázolva. Pedig mintha csak tegnap lett volna a napja, hogy ama lelkesítő szavakat intézted hozzám, miszerint soha többé nem kell őt viszontlátnom. A viharfelhők feltornyosulhatnak bár, mondtad, ha még emlékszel...

- De hogy a csudába kerül ő Brinkleybe?

- Pont ezt kérdeztem én is az éltes rokontól, s ő olyan magyarázattal szolgált, mely fedni látszik a tényeket. Úgy tűnik, hogy miután szem elől tévesztettük a vén himpellért, feleségül vette a néni egy barátnőjét, bizonyos Jane Millst, és szert tett egy Phyllis Mills nevű mostohalányra, akinek történetesen Dahlia néni a keresztanyja. Ősöm meghívta a Mills lányt Brinkleybe, Upjohn pedig vele tartott a kocsikázás kedvéért.

- Értem. Nem csodálom, hogy úgy reszketsz, mint a nyárfalevél.

- Ha nem is kifejezetten úgy, mint a nyárfalevél, de... igen, a reszketés, azt hiszem, stimmel. Az ember előtt fölrémlenek azok a halszemek.

- Meg az a széles, csupasz felső ajka. Nem lesz kellemes, amint a fizimiskáját kell majd bámulnod az ebédlőasztalon keresztül. Mindazonáltal Phyllis tetszeni fog neked.

- Ismered őt?

- Svájcban találkoztunk tavaly karácsonykor. Veregesd meg a hátát, légy szíves, és add át neki üdvözletemet. Helyes lány, habár lökött. Soha nem mondta nekem, hogy rokona Upjohnnak.

- Ilyesmit természetesen titokban tart.

- Na igen, érthető módon. Éppúgy, ahogy az ember megpróbálta volna eltitkolni, ha bárminemű kapcsolatban állt volna Palmerrel, a méregkeverővel. Micsoda szörnyű moslékot lökött oda nekünk az ürge, amikor Malvern House-ban raboskodtunk! Emlékszel a vasárnapi kolbászra? Meg a főtt ürühússal körített kapriszószra?

- Na és a margarin! És ez utóbbi kapcsán meg kell jegyezzem, idegfeszítő lesz majd, hogy ott kell ülnöm és néznem, amint az öreg fontszámra tömi magába a legfinomabb vidéki vajat. - Á, Jeeves! - szóltam, amint a pasas beáramlott leszedni az asztalt -, maga ugye soha nem járt előkészítő suliba Anglia déli partján?

- Nem, uram, én magánoktatásban részesültem.

- Ah! Akkor nem fogja megérteni. Mr. Herring és én az egykori tanbetyárunkról, Aubrey Upjohn bölcsészdokiról beszélgettünk. Jut eszembe, Pácolt, Dahlia néni az imént mesélt róla nekem valamit, amit korábban nem is tudtam, s ami ki kell hogy hívja minden gondolkodó ember legteljesebb

rosszallását. Emlékszel még azokra az erőteljes, tanév végi szónoklataira, melyeket hozzánk intézett? Nos hát, nem tudta volna megtartani őket, ha nem szorongatja a markában a teljes szöveg gépelt változatát, hogy időnként bele tudjon olvasni. A jegyzetei nélkül ugyanis, ahogy ő nevezi őket, tök elveszett ember. Felháborító, mi, Jeeves, nem gondolja?

- Úgy hiszem, sok szónok van hasonlóképp hátrányos helyzetben, uram.

- Maga túl toleráns, Jeeves, túlontúl is toleráns. Le kell küzdenie ezt az elnéző szemléletet. Hanem az ok, amelyért fölemlítem magának Upjohnt, az, hogy a pasinger visszatért az életembe, vagyis kábé két minután belül így fog tenni. Brinkleyben vendégeskedik ugyanis, én meg holnap odautazom. Az imént Dahlia néni hívott telefonon, s a jelenlétemet követelte. Lenne szíves bepakolni nekem néhány szükséges holmit egy bőröndbe?

- Igenis, uram.

- Maga mikor is indul a Heme Bay-i kiruccanására?

- Úgy terveztem, hogy a délelőtt folyamán ülök vonatra, uram, de ha óhajtja, hogy holnapig még maradjak ...

- Nem, nem, szó se lehet róla. Induljon csak, mihelyt jólesik. Mi olyan vicces? - kérdeztem, miután az ajtó becsukódott Jeeves mögött, mert észrevettem, hogy Pácolt csendesen kuncog. Nem könnyű dolog, természetesen, amikor az ember szája tele van lekváros pirítóssal, de ő mégis így tett.

- Upjohn jár az eszemben - felelte.

El voltam képedve. Hihetetlennek tűnt számomra, hogy valaki, aki a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban húzott le egy időszakot, kuncogni tudjon, akár csendesen, akár máshogy, miközben ama komisz fráternél időznek a gondolatai. Olyan volt, mintha könnyedén nevetgélnél, miközben a földön túlról érkezett ama szörnyek egyikéről elmélkedsz, melyeket manapság oly gyakran van alkalmunk látni a mozivásznon.

- Irigyellek, Bertie - folytatta, továbbra is kuncogva. - Ritka élvezetnek nézel elébe. Jelen leszel majd a reggelizőasztalnál, amikor Upjohn kinyitja az e heti *Csütörtöki Szemléjét,* és elkezdi átnézni az újonnan megjelent könyvekről írt kritikáknak szentelt oldalakat. Magyarázatként el kell mondanom, hogy a minap a szerkesztőségbe beérkezett könyvek egyike egy karcsú kis kötet volt az ő tollából, melyben az előkészítő iskolával foglalkozik, és rajongó lelkesedéssel ír róla. Az egyéniségformáló évek, amelyeket ott töltöttünk, írja, életünk legboldogabb esztendei voltak.

- A teremtésit!

- Aligha sejtette, hogy a szellemi gyermekét egy hajdani, Malvern House-beli fegyencének adják majd oda recenzióírás céljából. Mondok neked valamit, Bertie, amit minden fiatal embernek tudnia illenék. Soha ne légy szemét fráter, mert ha az leszel, egy ideig virulhatsz ugyan, akár egy zöld babérfa, de előbb-utóbb utolér a megtorlás. Aligha kell mondanom neked, hogy cefetül leszedtem a keresztvizet arról a nyomorult kis brosúráról. Ama vasárnapi kolbászok gondolata egy Juvenalis jogos haragjával töltött el.

- Egy kiével?

- Nem ismered. Jóval előtted élt. Ihlető forrásként hatott rám. Rendes körülmények között egy efféle könyvet másfél sorra méltattam volna az *Egyéb Új Kiadványok* rovatban, de ennek hatszáz szavas szenvedélyes prózát szenteltem. Micsoda hallatlanul szerencsés vagy, hogy láthatod majd az arcát, amint elolvassa!

- Honnan tudod, hogy el fogja olvasni?

- Előfizetője a lapnak. Egy-két hete megjelent tőle egy levél az olvasói rovatban, melyben kihangsúlyozta, hogy már évek óta előfizeti a lapot.

- Aláírtad a dolgozatot?

- Nem. A főszerk. úr nem csípi, ha a beosztottak reklámozzák a nevüket.

- És tényleg jó forró pecsenye?

- Akár az izzó vas. Úgyhogy alaposan vizslasd meg az ipsét a reggelizőasztalnál. Őszintén szólva, azt várom, hogy a szégyen és bűntudat pírja lepi majd el orcáját.

- Csak az a gond, hogy ha Brinkleyben vagyok, nem járok le reggelizni. De külön erőfeszítés árán, azt hiszem, meg tudom majd oldani.

- Tégy úgy. Meglátod, bőven megéri - mondta Pácolt, s röviddel ezután eltűzött, hogy folytassa a heti pénzes boríték megszolgálását.

Körülbelül húsz perce távozhatott el, amikor Jeeves, keménykalappal a kezében, bejött elbúcsúzni. Ünnepélyes pillanat ez, mely a végsőkig próbára teszi önuralmunkat. Azonban mindketten megőriztük a pléhpofát, s miután egy

darabig fecserésztünk és viccelődtünk, ő elkezdett visszavonulni. Már az ajtónál járt, amikor hirtelen eszembe jutott, hogy hátha van valamilyen értesülése Wilbert Creamről, akiről Dahlia néni beszélt. Általában arra jöttem rá, hogy a pasas mindent tud mindenkiről.

- Ah, Jeeves - szóltam. - Egy fél pillanat!

- Uram?

- Valamit kérdezni akarok magától. A jelek szerint a brinkleyi vendégtársaim között lesz egy bizonyos Mrs. Homer Cream is, egy nagy amerikai vaj- és tojásmágnás felesége, valamint ennek fia, Wilbert, aki közönségesen mint Willie ismeretes, és a Willie Cream név nekem valahogy ismerősnek csengett. Helyesen-e vagy tévesen, nem tudom, de én New York-i kiruccanásainkkal asszociálom, de hogy milyen összefüggésben, arról gőzöm sincs. Magának mond-e ez a név valamit?

- Nos, igen, uram. A New York-i bulvárlapokban gyakran történik utalás a szóban forgó úrra, különösen a Mr. Walter Winchell vezette rovatban. Általában Broadway Willie becenéven említik.

- Ó, hát persze! Máris minden megvilágosodik. Olyasvalaki ő, akit playboynak neveznek.

- Pontosan, uram. A pikáns csínyeiről híresült el.

- Igen, már helyére is tettem. Ő az a fickó, aki szeret bűzbombákat robbantgatni éjszakai mulatókban, és ritkán vált be csekket a bankjában anélkül, hogy elő ne kapná a stukkert, ekként szólván: Ez itt egy rablótámadás!

- És... Nem, uram, sajnos, e pillanatban nem tudok rá visszaemlékezni.

- Mire?

- Valami kis egyéb apróságra, uram, amit Mr. Creammel kapcsolatban hallottam. Ha eszembe jutna, közölni fogom önnel.

- Igen, tegye meg. Az ember a maga teljességében igyekszik szert tenni a képre. Ó, az áldóját!

- Uram?

- Semmi, Jeeves. Csak eszembe ötlött egy gondolat. Rendben van, inaljon, mert különben lekési a vonatát. Sok szerencsét a garnélázó hálójának!

Megmondom maguknak, mi volt az a gondolat, amely felötlött bennem. Korábban már jeleztem azon kilátással kapcsolatos aggályaimat, hogy egy fedél alatt leszek összezárva Bobby Wickhammel és Aubrey Upjohnnal. Mármost ha e két hétpróbáson kívül még egy olyan New York-i playboyjal is szoros közelségben leszek, akinek a jelek szerint hiányzik egy kereke, akkor kezdett olybá tűnni, mintha ez a látogatás túl soknak bizonyulna Bertram törékeny erejének, és egy pillanatig eljátszottam a gondolattal, hogy feladok egy sajnálkozó hangú táviratot, és kiszállok a buliból.

Aztán Anatole konyhaművészete jutott az eszembe, s legott újból erős lettem. Azon halandók közül, akik egyszer már megízlelték, senki sem fosztaná meg könnyelműen magát ama varázsló engesztelő áldozataitól. Bármilyen lelki gyötrelmeket leszek is kénytelen átélni a Markét Snodsbury-i, Droitwich melletti Brinkley Courtban, ott-tartózkodásom során legalább

számos adag *Suprêmes de foie gras au champagne-t* és *Mignonettes de poulet Petit Duc-öt* temetek majd el a nadrágszíjam mögé. Mindazonáltal ferdítenék az igazságon, ha azt állítanám, hogy nyugodt lelkiállapotban voltam, miközben azon tűnődtem, hogy mi vár rám a legsötétebb Worcestershire-ben, s a kéz, amely meggyújtotta a reggeli utáni cigit, bizony jócskán remegett.

Az idegfeszültség e pillanatában újból megszólalt a telefon, arra késztetvén, hogy felszökelljek, mint egy pisztráng, akárha a végítélet harsonája zendült volna meg. Kész idegroncsként támolyogtam oda a készülékhez.

Úgy tűnt, holmi komornyikféle van a vonal túlsó végén.

- Mr. Wooster?

- Személyesen.

- Jó reggelt, uram. Őladysége óhajt önnel beszélni. Lady Wickham, uram. Mr. Wooster van a vonalban, milady.

És Bobbie anyja átvette a kagylót.

Mellesleg említést kellett volna tennem arról, hogy a komornyikkal folytatott fenti eszmecsere közben távoli zokogást észleltem, mintegy háttérzeneként, és most nyilvánvalóvá vált, hogy az a néhai Sir Cuthbert özvegyének gégéjéből származott. Némi időbe telt, mire a fent nevezett működőképes állapotba hozta hangszálait, és mialatt arra vártam, hogy elkezdje a dialógust, azon kaptam magam, hogy két megoldandó problémával viaskodom. Az első az volt, hogy vajon mi a csudáért telefonálhat nekem ez a nő? A második pedig az, hogy miután sikerült felhívnia, miért zokog?

Legkivált az a probléma okozott fejtörést, mert ama melegvizes-palackos epizód óta Bobbie e szülőjével való viszonyom meglehetősen feszült volt. Valójában nyílt titoknak számított, hogy gyakorlatilag annyi becsületem volt a szemében, mint egy alvilági patkánynak. Erről Bobbie-tól értesültem, aki kivételesen érzékletes alakítást nyújtva adta vissza, ahogy jó anyja lekáderezett engem a barátnői előtt, és be kell vallanom, nem is igazán voltam meglepve. Úgy értem, egyetlen háziasszony se veszi jó néven, ha azt követően, hogy kiterjesztette vendégszeretetét lányának egyik barátjára, az ifjú látogató mások vizes palackjainak kiszurkálásával múlatja az idejét, majd anélkül távozik el hajnali háromkor, hogy elköszönne. Igen, teljes mértékben meg tudtam érteni az álláspontját, és érthetetlennek találtam, hogy azok után most telefonon keressen föl. Tekintettel Bertrammal kapcsolatos heveny allergiájára, álmomban se jutott volna eszembe, hogy felhívjon. Ámde minden kétséget kizáróan ő volt a vonalban.

- Mr. Wooster?

- Á, hello, Lady Wickham!

- Ott van?

E tekintetben biztosítottam, amire újfent időt szakított magának a zokogásra. Majd rekedt, mélyről jövő hangon szólalt meg, mint Tallulah Bankhead, midőn cigányútra ment neki egy halszálka.

- Igaz ez a szörnyű hír?

- He?

- Jaj, Istenem! Jaj, Istenem! Jaj, Istenem!

- Nem egészen tudom önt követni.

- A ma reggeli *Timesban.*

Meglehetősen éles eszű vagyok, és a sorok közt olvasva úgy tűnt nekem, hogy a *Times* aznap reggel megjelent számában kellett lennie valaminek, ami valamely okból felkavarhatta őnagyságát, habár hogy mért pont énrám esett a választása mint olyasvalakire, akinek elmondhatja a búját-bánatát, olyan rejtély volt, melyet nem könnyű kifürkészni. Éppen felvilágosítást készültem kérni attól a reménytől vezérelve, hogy rálelhetek a megoldásra, amikor a zokogás tetejébe elkezdett hiénaszerű módon kacagni, ami gyakorlott fülem számára nyilvánvalóvá tette, hogy hisztériás rohama van. És mielőtt még megszólalhattam volna, tompa puffanás hallatszott, azt sejtetvén, hogy holmi tömör test hullott a földre, hogy hová, nem tudhattam, és midőn a dialógus folytatódott, arra eszméltem, hogy időközben a komornyik, mintegy beugró színészként, helyettesül szegődött.

- Mr. Wooster?

- Még mindig ugyanő.

- Sajnálattal közlöm, hogy őladysége elájult.

- Így hát tőle származott az a puffanásszerű zaj, melyet az imént hallottam?

- Pontosan, uram. Nagyon szépen köszönöm, uram. Isten önnel.

Azzal letette a kagylót, s hozzálátott házi kötelmeihez, melyek kétségkívül az elalélt asszony fűzőjének megoldását, valamint toll égetését az orra alatt foglalták magukba, s hagyta, hogy további harctéri tudósítás nélkül rágódjam a szitun.

Úgy tűnt, hogy teendőm immár az volt, hogy kerítsek egy *Timest,* és kiderítsem, mit is tud kínálni felvilágosítás gyanánt. E lapot éppenségel nem gyakran méltatom figyelemre, mivel reggeli mellé való olvasmányként inkább a *Mirrort* és a *Mailt* részesítem előnyben, de Jeeves meg szokta venni, s én hébe-hóba kölcsönveszem a példányát, jobbára azzal a céllal, hogy megpróbálkozzam a benne lévő keresztrejtvénnyel. Mint lehetőség felötlött bennem, hogy hátha a mai számot a konyhában hagyta a pasas, s csakugyan így is volt. Magamhoz vettem, visszatértem a nappaliba, leereszkedtem egy karosszékbe, újabb cigire gyújtottam, és szememet elkezdtem végigjártatni a lap tartalmán.

Egy futó pillantással felmértem, hogy bármi olyasmi, amit ájulást okozó híranyagként lehetne definiálni, teljességgel hiányzik a hasábjairól. Valamilyen hercegnő jótékonysági bazárt nyitott meg Wimbledonban, egy írás a Wye folyón zajló lazachalászatról szólt, s egy miniszter a gyapotipar helyzetéről tartott beszédet, ám e cikkekben semmi olyasmit sem találtam, ami eszméletvesztést idézne elő. Úgyszintén nem látszott valószínűnek, hogy egy asszony colstokként csukoljon össze annak olvastán, hogy Herbert Robinson, 26 éves, Grove Road,

Ponders End-i lakost bekasztlizták, mert elemelt egy zöld és sárga kockás pantallót. A kriketthírekhez lapoztam. Nem sikerült talán nyernie őladysége valamelyik barátnőjének a tegnap lezajlott megyebajnoki mérkőzések egyikén egy kétes bírói kizárás miatt?

Csak miután végigfuttattam szememet a születési és házassági híreken, akadt meg tekintetem az eljegyzési rovaton, s egy pillanattal később úgy lövelltem föl karosszékemből, mintha egy százas szög hatolt volna át párnázott ülőkéjén, a húsos testrészeimbe fúródva.

- Jeeves! - üvöltöttem, aztán rájöttem, hogy ő már réges-rég tovatűnt a széllel. Keserű fölismerés, mert ha volt valaha alkalom, amikor a helyzetértékelése és tanácsa létfontossággal bírt, hát ez az alkalom volt az. Szólóban lévén kénytelen lekezelni a problémát, a legtöbb, ami telt tőlem, az volt, hogy fejemet a tenyerembe temettem. És bár szinte hallom, amint olvasóim helytelenítően hümmögnek e neurotikus viselkedés láttán, úgy hiszem, a történelem megítélése az lesz majd, hogy az újsághír, melyen pillantásom nyugodott, több mint elegendő indokot szolgáltatott némi arctemetésre.

A következőképp szólt:

A KÖZELJÖVŐBEN HÁZASULANDÓK

Kihirdették az eljegyzést Bertram Wilberforce Wooster (Berkeley Mansions, W1) és Roberta, a néhai Sir Cuthbert Wickham és Lady Wickham (Skeldings Hall, Herts) leánya között.

JELENET A TISZTÁSON

Nos, mint már említettem, a múltban, midőn a szexepilje hatása alatt álltam, jó párszor előfordult már, hogy Roberta Wickhamnek fölvetettem egy efféle fúzió ötletét, csakhogy - és ez az a pont, melyet hangsúlyozni szeretnék - meg mertem volna esküdni, hogy lényegében mindegyik alkalommal elutasította az együttműködést, éspedig oly módon, ami nem hagyott kétséget a nézeteit illetően. Úgy értem, ha egy lány, midőn egy derék ember felajánlja neki a szívét, olyan hangon nevet, mintha egy papírzacskó pukkadna ki, és azt válaszolja, hogy ne legyen már ostoba szamár, a derék embernek, úgy hiszem, joga van azt föltételezni, hogy a dolognak fuccs. E Times-beli bejelentés fényében azonban csupán arra tudtam gondolni, hogy ezen alkalmak valamelyikén Bobbie, nyilván anélkül, hogy észrevettem volna, mivel elkalandozott a figyelmem, alighanem lesüthette a szemét, s azt mormolhatta: Rendben. Habár hogy ez mikor történhetett, arról halvány sejtelmem se volt.

Ilyenformán, mint elképzelhetik, egy szemei alatt sötét karikákat viselő, s az eresztékeinél széteséssel fenyegető agyú Bertram Wooster volt az, aki másnap délután lefékezte a sportmodellt Brinkley Court bejárati ajtajánál - egyszóval egy

olyan Bertram, aki folyvást azt kérdezgette magától: mi a fészkes fene ez az egész? A „tanácstalan" jelző többé-kevésbé összefoglalja a lényeget. Úgy találtam, a legelső tennivalóm az kell legyen, hogy előkerítsem a menyasszonyomat, és kiderítsem: hozzá tud-e járulni valamiképp a helyzet tisztázásához.

Miként az vidéki kúriákban szép nyári napokon általában lenni szokott, senki sem volt látható a közelben. Kellő időben a brancs teázni gyülekezik majd a pázsiton, de pillanatnyilag egyetlen barátságos bennszülött se mutatkozott, aki megmondhatta volna nekem, hogy hol találom Bobbie-t. Ezért hát elkezdtem ide-oda kószálni a ház körüli parkban annak reményében, hogy ráakadok, s azt kívántam, bár volna egy-két vérebem, hogy segítségemre legyenek e feladatban, mivel a Travers-birtok jókora kiterjedésű, és hát jelentékeny mérvű napfény ragyogott odafent, habár - talán mondanom sem kell - a szívemben semennyi.

És éppen egy mohos ösvényen talpaltam végig, némi tisztes verejtékkel homlokomon, amikor annak félreismerhetetlen hangja ütötte meg a fülem, amikor valaki verset olvas fel valakinek, s a következő pillanatban egy vegyes párossal találtam magam szembe, akik egy árnyas fa alatt voltak lehorgonyozva, egy úgynevezett lombok övezte tisztáson.

Alighogy beúsztak a látómezőmbe, pokoli ricsaj reszkettette meg a levegőeget. Egy kis tacskó ugatása okozta, aki most azzal a nyilvánvaló szándékkal közeledett felém, hogy megismerkedjen a zsigereim színével. Ám felülkerekedett benne a józan megfontoltság, s elérve úti célját, mindössze fölemelkedett, akár egy rakéta, s megnyalta az államat,

szemlátomást azt kívánván kifejezésre juttatni, hogy Bertram Woosterben éppenséggel olyasmire talált, amit a doktor bácsi rendelt neki. Kutyákon korábban is megfigyeltem én már ezt a hajlandóságot arra, hogy szép barátságot kössenek velem közvetlenül azután, hogy szimatolótávolságon belülre érnek hozzám. Ez kétségkívül valamiképp a jellegzetes Wooster-aromával függ össze, ami valamely okból énjük legbenső húrjait látszik megpendíteni. Megcsiklandoztam a jobb füle mögött, aztán egy-két percig a gerince tövét vakargattam, majd pedig, ezen udvariassági gesztusokat berekesztvén, figyelmemet áthelyeztem a versolvasó párra.

A felolvasást a duó férfi tagja végezte, egy karcsú mókus, kábé David Niven súlycsoportjában és általános megjelenésével, vörösesszőke hajjal és kis bajuszkával. Minthogy kétségkívül nem Aubrey Upjohn volt, föltételeztem, hogy Willie Cream kell legyen, és kissé meglepett, hogy versmondáson kaptam. Az ember azt várta volna egy New York-i playboytól, aki

széles körben mint a belevaló fiúk egyike ismeretes, hogy inkább prózára szorítkozzon, éspedig annak trágár fajtájára. Ám nem kétséges, hogy e playboyoknak is megvannak a gyengédebb pillanataik.

A társa egy takaros ifjú pehelysúlyú volt, aki nem lehetett más, mint Phyllis Mills, akiről Pácolt beszélt. Helyes, de lökött, mondta volt Pácolt, és egyetlen rá vetett pillantás meggyőzött arról, hogy igaza volt. Miközben az ember végighalad az életúton, megtanulja tévedhetetlen szemmel fölismerni a lököttséget a másik nemben, és ezen egyed arcán itt afféle jámbor, Ébredező Lélek-szerű kifejezés honolt, mely kellőképp nyilvánvalóvá tette, hogy bár nem szuperlökött, mint némelyik nőnemű lökött, akivel már dolgom volt, de azért éppen eléggé lökött ahhoz, hogy ne járjon vele az ember. Az egész megjelenése egy olyan lányra utalt, aki hajlamos rá, hogy kalapleesésnyi időn belül gügyögésbe kezdjen.

És íme, ezúttal is így tett: megkérdezte tőlem, nem gondolom-e, hogy Tökmag, a tacskó aranyos kis kutyika. Meglehetősen zordonan helyeseltem, mivel jobban kedvelem az általánosabban használt, becézetlen formát, mire ő azt mondta, úgy véli, Mrs. Travers unokaöccse, Bertie Wooster vagyok, ami, mint tudjuk, csakugyan megfelelt a valóságnak.

- Hallottam, hogy mára várták az érkezését. Én Phyllis Mills vagyok - mondta, s én azt feleltem, ezt magam is mindjárt sejtettem, s hogy Pácolt azzal bízott meg, veregessem őt hátba, s adjam át a jókívánságait, amire ő azt mondta: - Ó, Reggie Herring? Ó egy tünci-münci, hát nem? -, amire én egyetértettem abban, hogy Pácolt csakugyan egyike a tünci-münciknek, és nem is a legutolsó közülük, amire a lány azt mondta: - Igen, ő egy cukri-barika.

E dialógus folyamán Wilbert Cream természetesen mindvégig némaságra kárhoztatott, s mintegy háttérfüggönyre festett alakként funkcionált. Néhány percen át, miközben homlokát ráncolta, bajuszát rángatta, csoszogott és sajátos végtagrángásokat produkált, bőséges tanújelét adta annak a véleményének, miszerint három személy már tömeg, s hogy amire a lombok övezte tisztásnak leginkább szüksége van ahhoz, hogy olyanná váljon, amilyennek egy lombok övezte tisztásnak lennie kell, az az, hogy teljesen mentes legyen Woosterektől. Kihasználván egy, a beszélgetésben beállt apályt, így szólt:

- Keres valakit?

- Azt feleltem, hogy Bobbie Wickhamet keresem.

- Ha a maga helyében lennék, én folytatnám a keresést. Valahol majd csak ráakad.

- Bobbie? - szólt Phyllis Mills. - Lent van a tónál. Horgászik.

- Akkor azt ajánlom magának - élénkült fel Wilbert Cream -, hogy menjen tovább ezen az ösvényen, aztán forduljon jobbra, nagy ívben balra, majd megint jobbra, s már ott is van. El se tévesztheti. Azt javaslom, máris induljon.

Tekintve, hogy úgyszólván rokoni kötelékek fűztek ehhez a lombok övezte tisztáshoz, úgy éreztem, kissé mégiscsak sok, hogy gyakorlatilag egy vendég tanácsol el róla, de Dahlia néni világossá tette, hogy a Cream családnak nem szabad kívánságát szegni, sem pedig bármilyen módon keresztbe tenni nekik, ezért hát úgy jártam el, ahogy a srác javasolta, s anélkül húztam el a szennyest, hogy bárminemű feleselésre

került volna sor köztünk. Miközben távolodtam, hallottam, ahogy ismét felhangzik a versolvasás.

Jóllehet tónak nevezteti magát, a brinkleyi tó valójában inkább csak kis tavacskának mondható. Ahhoz azonban elég nagy, hogy egy evezőscsónakban el lehessen rajta idétlenkedni, és a csónakázni óhajtók kedvéért csónakházat is építettek hozzá, melyhez kis móló avagy stég csatlakozik. Ezen ült most, horgászbottal a kezében, Bobbie, s számomra egy pillanat műve volt odavágtázni hozzá.

- Hé! - szóltam.

- Hé! - visszhangozta. - Nicsak, Bertie! Te itt?

- Igazabb szavakat soha nem ejtettél ki. Ha tudnál rám szánni egy percet értékes időből, ifjú Roberta...

- Fél pillanat! Azt hiszem, kapásom van. De nem, vaklárma volt. Mit is mondtál?

- Azt, hogy...

- Ó, mellesleg anya ma reggel telefonált.

- Engem meg tegnap reggel hívott.

- Sejtettem is, hogy felhív majd. Láttad azt a közleményt a Timesban?

- De láttam ám!

- Gondolom, egy pillanatra zavarba ejtett, mi?

- Jó pár pillanatra.

- Nos, mindent elmondok neked róla. Az ötlet olyan hirtelen támadt agyamban, akár egy villanás.

- Úgy érted, te voltál az, aki feladtad azt a kommünikét?

- Persze.

- Miért? - kérdeztem, a magam direkt módján tüstént a lényegre térve.

Azt hittem, e ponton megfogtam, de nem.

- Reggie számára egyengettem az utat.

Végigsimítottam lázas homlokomat.

- Mintha valami nem stimmelne rendszerint éles hallásommal - mondtam. - Úgy hangzott, mintha azt mondtad volna: Reggie számára egyengettem az utat.

- Jól hallottad. Simára dömöcköltem számára az ösvény hepehupáit. Hogy meglágyítsam iránta anyát.

Újabb simítás a lázban égő homlokon.

- Most meg mintha azt mondtad volna: Hogy meglágyítsam iránta anyát.

- Szóról szóra így mondtam. Pofonegyszerű. Rövid, egy-két szótagos szavakkal fogalmazom meg számodra: én szeretem Reggie-t, Reggie szeret engem.

A szeretem természetesen három szótag, de annyiban hagytam.

- Miféle Reggie-t?

- Reggie Herringet.

El voltam képedve.

- Úgy érted, a jó öreg Pácoltat?

- Örülnék, ha nem neveznéd Pácoltnak.

- Mindig is úgy hívtam. A fenébe is - mondtam némi hévvel -, ha egy fickó azzal a névvel állít be egy magánsuliba Anglia déli partvidékén, hogy Herring, akkor szerinted mi más néven szólíthatnák az osztálytársai? Na de hogy érted azt, hogy te szereted őt, ő meg szeret téged? Hiszen soha nem is találkoztál vele.

- De természetesen találkoztam. Tavaly karácsonykor ugyanabban a szállodában laktunk Svájcban. Én tanítottam meg sízni - tette hozzá, s ábrándos kifejezés jelent meg ikercsillagszerű szemében. - Soha nem felejtem el azt a napot, melyen segítettem neki kigabalyítani magát, miután elzúgott a kezdők lesiklóján. Mindkét lába a nyaka köré tekeredett. Azt hiszem, akkor született meg a szerelem. Ellágyult a szívem, miközben szétválogattam a fiú tagjait.

- Nem nevettél?

- Természetesen nem. Csupa együttérzés voltam és megértés.

A dolog első ízben tűnt fel valószínűnek számomra. Bobbie ugyanis mókakedvelő lány, és még mindig élénken emlékeztem rá, miként reagált, midőn egyszer a skeldingsi kertben ráléptem egy gereblye fogaira, miáltal a nyele felcsapódott és az orrom hegyének vágódott. A kiscsaj valósággal vonaglott nevettében. Mármost ha képes volt megtartóztatni magát a röhögéstől annak látványával szembesülve, hogy Reginald Herringnek mindkét lába a nyaka

köré van tekeredve, akkor ez érzelmeinek igen mély érintettségéről árulkodott.

- Nos, rendben van - szóltam. - Elfogadom azon állításodat, miszerint te meg Pácolt ilyenformán vagytok. De ha így van is, miért kürtölted világgá - ha ugyan ez a kifejezés illik rá -, hogy jegyben jársz velem?

- Mondtam már. Hogy megpuhítsam anyát.

- Csakhogy úgy hangzott számomra, mint egy diliflepnis páciens hagymázos képzelgése.

- Hát nem fogod fel az elmés stratégia lényegét?

- Nem én.

- Nos, tudod, hogy áll a renoméd anyánál.

- A viszonyunk kissé hűvös.

- Összeborzong a neved hallatára. Úgyhogy arra gondoltam, ha abban a hiszemben volna, hogy hozzád készülök feleségül menni, aztán rájönne, hogy mégse, akkor annyira hálás lenne szerencsés menekülésemért, hogy kész volna bárkit elfogadni vőül, még olyasvalakit is, mint Reggie, aki, bár csodálatos ember, nem szerepel a *Debrett-féle nemesi almanachban,* és nem túl jól van eleresztve anyagilag. Anya mindig is egy tehetős milliomost képzelt el életem párjául, vagy egy nagy vagyonból származó jövedelemmel rendelkező herceget. Most már tudsz követni?

- Ó, hogyne, nagyon is. Azt tetted, amit Jeeves szokott, azaz tanulmányoztad az egyén lelkialkatát. De gondolod, hogy beválik majd?

- Be kell hogy váljon. Vegyünk egy párhuzamos esetet. Tételezzük föl, hogy Dahlia nénikéd egyik reggel azt olvassa az újságban, hogy napkeltekor főbe lőnek téged.

- Kizárt dolog. Soha nem vagyok fenn olyan korán.

- De azért csak tegyük fel, hogy ezt olvassa. Jócskán feldúlná a dolog, nemde?

- Hallatlanul, gondolom, mivel hő szeretettel csügg rajtam. Persze nem állítom, hogy az irántam tanúsított magatartása időnként nem határos már-már a nyerseséggel. Gyermekkoromban hajlamos volt hébe-korba kupán csapni, és hát azóta is, hogy érettebb férfiéveimet taposom, nem egyszer megkért rá, hogy kössek egy téglát a nyakamba, s menjek, és öljem bele magam a konyhakerti tóba. Mindazonáltal szeretetet táplál Bertramja iránt, és ha azt hallaná, hogy napkeltekor le leszek puffantva, az olyan fájdalmasan érintené, akár egy fogínytályog. De miért? Mi köze van ennek a szóban forgó ügyhöz?

- Nos, tegyük fel, hogy aztán rájönne: csupán tévedés volt az egész, és nem te vagy az, hanem valaki más, aki szembenézni készül a kivégzőosztaggal. Ez boldoggá tenné őt, nem igaz?

- Szinte látom, ahogy lábujjhegyen körbetáncolja a helyiséget örömében.

- Pontosan. Annyira odalenne érted, hogy semmilyen tetted se tűnne helytelennek a szemében. Bármit is akarnál tenni, a helyeslésével találkozna. Csak rajta!, mondaná. És szakasztott így érez majd anya is, amikor megtudja, hogy végül is mégse hozzád megyek feleségül. Oly nagy megkönnyebbülés lesz majd rajta úrrá.

Egyetértettem abban, hogy csakugyan óriási mérvű lenne anyuci megnyugvása.

- De egy-két napon belül, ugye, beavatod majd a tényekbe? - kérdeztem, mivel égtem a vágytól, hogy e tekintetben bizonyosságot szerezzek. Egy olyan férfiú, akinek egy, a *Times*ban megjelent eljegyzési tudósítás lóg a feje fölött, képtelen leküzdeni a szorongását.

- Nos, legyen egy-két hét. Nincs értelme siettetni a dolgokat.

- Azt szeretnéd, hogy bevésődjem anyuci agyába?

- Ez az ügy eszméje.

- Na és közben mi lesz a feladatom? Csóközönnel árasszalak el időről időre?

- Szó sincs róla.

- Rendben. Csak tudni szeretném, mihez tartsam magam.

- Olykor egy-egy szenvedélyes pillantás bőven elég lesz.

- Azt majd szállítom. Nos, örvendek, hogy te meg Pácolt - vagy ha úgy jobban szereted: Reggie - egymásra találtatok. Senki sincs, akivel szívesebben látnálak oltár elé járulni.

- Nagyon sportszerű tőled, hogy így fogod fel a dolgot.

- Szóra sem érdemes.

- Rettentően kedvellek téged, Bertie.

- Én is téged.

- De hát mindenkihez nem mehetek hozzá, nem igaz?

- Ahogy mondod. Nos hát, most, hogy mindezt tisztáztuk, azt hiszem, jobb lesz, ha megyek és lejelentkezem Dahlia néninél.

- Mennyi az idő?

- Mindjárt öt óra.

- Rohannom kell, mint a nyúl. Én fogok elnökölni a teázóasztalnál.

- Te? Hogyhogy?

- A nénikéd nincs itt. Amikor tegnap megérkezett, távirat várta, melyből arról értesült, hogy a fia, Bonzo lázas beteg lett a sulijában, s a nénikéd eltűzött, hogy vele legyen. Engem kért meg, hogy háziasszonykodjak helyette, amíg visszatér, de a következő néhány napon erre nem lesz módom. Vissza kell ugyanis iszkolnom anyához. Amióta csak meglátta azt a közleményt a *Times*ban, a nap minden órájában táviratilag követeli, hogy térjek haza egy kerekasztal-konferenciára. Mi az a böhönc?

- Nem tudom. Miért?

- Így nevez téged a legutóbbi sürgönyében. Idézem: „Fel nem tudom fogni, hogy fontolgathatsz házasságot azzal a böhönccel." Idézet vége. Gondolom, valami olyasmi lehet, mint a „félnederes", ahogy az egyik korábbi táviratában utalt rád.

- Ez biztatóan hangzik.

- Igen, azt hiszem, a dolog zsákban van. Teutánad Reggie olyan lesz majd a szemében, mint valami ritka és üdítő gyümölcs. Leteríti majd számára a vörös díszszőnyeget.

S egy rövid „ihaj-csuhaj!"-t hallatva, úgy negyven mérföldes sebességgel elszáguldott a ház irányában. Én jóval lassabban követtem, mert amit mondott, az bőséges anyagot szolgáltatott a morfondírozáshoz.

Furcsának találtam ezt a Wickham-kebelben lakozó intenzív Pácolt-párti érzületet. Úgy értem, vegyük csak tekintetbe a tényeket. Ama csibészes báj folytán, mely csúcsminőségű volt nála, évek óta meglehetősen széles körben csapták a szelet e leányzónak, és mégsem jött létre fúzió, úgyhogy általános volt a vélekedés, miszerint csak valami extra különleges kérő fog megfelelni az általa szabott követelményeknek, és hogy végül bárki lesz is az, aki átszakítja a célszalagot, király leend a férfiak között, cefetül jól kibélelve dohánnyal. És dacára mindennek, ő egyszerűen csak fogja magát, és összeszűri a levet Pácolt Herringgel.

Hadd szögezzem le, egyetlen szó kifogásom sincs Pácolt ellen. A föld sója. Ám küllem dolgában senki se nevezhette volna őt szívdöglesztőnek. Minthogy kölyökkorától fogva sokat bokszolt, karfiolfüle volt, amiről Dahlia néninek is beszámoltam, és ezenfelül olyan orra, melyet valamely rejtett kéz kissé kibillentett egyenes helyzetéből. Egyszóval aligha lett volna érdemes rá fogadni egy szépségversenyen, még ha rajta kívül csupán Boris Karloffból, King Kongból és a Parazitabeli Stekszes Prosserből állt volna is a mezőny.

Hanem hát, természetesen, az embernek emlékeztetnie kellett magát arra, hogy a külcsín nem minden. A karfiolfül arany szívet takarhat, ahogyan Pácolt esetében is tette, mivel az övére oly mértékben ráillett az „arany" jelző, amennyire csak ez ráülhet szívre. Aztán meg bizonyára az észbeliek is megtették nála a magukét. Nem tölthetsz be szerkesztői állást

egy fontos londoni hetilapnál anélkül, hogy ne lennél jócskán ellátva a kis szürke cellákkal, és a lányok nagyra becsülik az ilyesmit. És azt se volt szabad elfelejteni, hogy a legtöbb fazon, akiket Roberta Wickham az évek során kikosarazott, a halászós, vadászós, madarászós fajtából való volt, azaz olyan fickókból, akik miután így szóltak: „Eh, hogy?", közben lovaglópálcával ütögetve lábszárukat, ezzel jószerivel minden ütőkártyájukat kijátszották. Pácolt ezek után bizonyára üdítő változatosságot jelenthetett.

Mindazonáltal az egész ügy, mint mondom, bőséges töprengenivalóval szolgált, s miközben a ház felé tartottam, olyasmibe voltam merülve, ami „merengés"-ként ismeretes, éspedig annak oly mély fajtájába, hogy egyetlen bukméker se lett volna hajlandó a lehető legcsekélyebbnél többre taksálni annak esélyét, hogy előbb-utóbb nem ütközöm bele valamibe. És hát, hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, csakugyan így is lett. Lehetett volna az egy fa, bokor vagy rusztikus pad is. Ámde valójában Aubrey Upjohnnak bizonyult. Egy kanyarból kiérve futottam vele össze, és mielőtt még behúzhattam volna a féket, pont telibe trafáltam. Én a nyakát körülkulcsolva kapaszkodtam meg őbenne, ő meg a derekamat átfogva énbennem, és néhány percig ide-oda dülöngéltünk, szoros ölelésben kapcsolódva össze. Aztán, hogy a köd feltisztult szemem elől, megláttam, ki is az, akivel táncot lejtek.

Megmustrálván őt mind részleteiben, mind egészében, ahogy Jeevest hallottam fogalmazni, tüstént szemet szúrt nekem a külső megjelenésében azóta végbement változás, hogy ama nevezetes találkáinkra került sör a Bramley-on-Sea-i Malvern House-beli irodájában, amikor is elfacsarodó szívvel

figyeltem, ahogy a bambuszpálcáért nyúl, és vállizmait fellazítandó, néhány kísérleti suhintást végez vele a levegőben. Ismeretségünk amaz időszakában szálfa termetű, úgy kétszáznegyven centi magas időses úriember volt, égő szemekkel és tajtékos ajkakkal, s mindkét orrlyukából láng lövellt ki. Mostanra viszont a szerény százhatvan centi körüli méretűre zsugorodott össze, és egyetlen csapással le tudtam volna teríteni.

Persze nem mintha így tettem volna. De az egykori cidri legcsekélyebb jele nélkül vettem őt szemügyre. Hihetetlennek tűnt, hogy valaha is képes voltam úgy tekinteni erre a kis mitugrászra, mint a gyalogos- és járműforgalom súlyos veszélyeztetőjére.

Azt hiszem, ez részben annak a ténynek volt tulajdonítható, hogy az utolsó találkozásunk óta eltelt tizenöt év valamely szakában bajuszt növesztett. Ami ugyanis a Malvern House-érában mindig is ráhozta a hideglelést a fogékony lélekre, az a széles, csupasz felső ajka volt, rendkívül kellemetlen látványt nyújtva, kivált amikor rángatózott. Nem állítom, hogy a bajusz lágyított az arcán, ám mivel rozmár avagy levesszűrő típusú volt, elrejtett belőle valamennyit, ami teljesen előnyére vált. Ez azzal az eredménnyel járt, hogy berezelt meghunyászkodás helyett, amit találkozásunk esetén tanúsítani szándékoztam, most nyájas voltam és kedélyes, talán kissé túlságosan is.

- Á, hello, Upjohn! - mondtam. - Ju-héj!

- Ki maga? - kérdezte.

- A nevem Wooster.

- Ó, Wooster? - visszhangozta, mintha valami egyebet remélt volna, és természetesen az ember meg tudta érteni az érzéseit. Semmi kétség, ő is, akárcsak én, éveken át azzal a gondolattal villanyozta fel magát, hogy soha többé nem látjuk viszont egymást, és hogy bármilyen csapásokat tartogasson is számára az élet, legalább a Bertram-kórokozót sikerült eltávolítania a szervezetéből. Bizonyára csúnya megrázkódtatásként élhette meg szegény fickó, hogy hirtelen ily módon pattantam elő egy rejtekajtó mögül.

- Hosszú ideje nem találkoztunk - szóltam.

- Igen - hagyta helyben fakó hangon, és nyilvánvaló volt, hogy azt kívánta, bárcsak még hosszabbra nyúlt volna ez az idő. Ezzel a társalgás el is bágyadt, és nem sok olyasmire került sor, amit a szellem lakomájának és a lélek kiáradásának lehetett volna minősíteni, miközben megtettük a száz yardot a pázsitig, ahol a teázóasztal várt ránk. Azt hiszem, én valami olyasmit mondhattam, hogy „Szép időnk van, mi?", amire ő röffentett egyet, de semmi egyéb.

Csupáncsak Bobbie volt jelen, amikor megérkeztünk a vályúhoz. Wilbert és Phyllis föltehetőleg még mindig a lombok övezte tisztáson tartózkodott, Mrs. Cream pedig, mint Bobbie elmondta, minden délután a szobájában dolgozott az új rémregényén, s ezt ritkán hagyta félbe egy krigli itóka kedvéért. Helyet foglaltunk, és épp nekiláttunk a kortyolgatásnak, amikor a komornyik kilépett a házból, s kezében egy tál gyümölccsel az asztal felé kormányozta magát.

Nos, amikor „komornyik"-ot mondok, lazán értelmezve használom e szót. Úgy volt öltözve, mint egy komornyik, és

úgy is viselkedett, mint egy komornyik, ám a szó legmélyebb és legigazabb értelmében nem volt komornyik.

Balról jobbra szemlélvén a képet: Sir Roderick Glossop volt.

UPJOHN, A TANBETYÁR MEGJELENIK A SZÍNEN

A Parazita Klubban, valamint egyéb általam látogatott helyeken önök gyakran fognak észrevételeket hallani Bertram Wooster önuralmáról és, ahogy néha nevezni szokás, lélekjelenlétéről, és általános az egyetértés abban, hogy ez jelentékeny mérvű. Az az érzésem, mintha sok ember szemében azon edzett acél keménységű férfiak egyikének számítanék, akikről olvasni lehet, s nem állítom, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Azonban lehet rést találni a vértezetemen, éspedig oly módon, ha hirtelen kiváló dilidoktorokat szabadítanak rám komornyiknak öltözve.

Ki volt zárva, hogy tévedjek ama föltevésemben, miszerint Sir Roderick Glossop volt az, aki felszolgálván a gyümölcsöt, most íme, visszaporoszkált a házba. Nem létezhetett még egy férfi azzal az óriási tar koponyával meg azzal a bozontos szemöldökkel, és becsapnám közönségemet, ha azt állítanám, hogy nem rázott meg a dolog. A rémes jelenés rám tett hatása következtében hevesen összerezzentem, és mindnyájan jól tudjuk, mi történik, amikor az ember hevesen összerezzen, mialatt egy teli teáscsészét tart a kezében. Az enyém tartalma keresztüllöttyent a légen, és dr. Aubrey Upjohn nadrágján landolt, nem kis mértékben átáztatva azt. Valójában aligha

torzítom el a tényeket, ha azt mondom, hogy a pasas e pillanatban nem is annyira nadrágot, mint inkább teát viselt.

Látni való volt, hogy a szerencsétlen férfiú mélyen átérzi helyzetét, és meglepett, hogy beérte egy puszta „jaj!"-jal. Ám úgy vélem, hogy e jó hírű polgároknak meg kell tanulniuk féket tenni a nyelvükre. Úgy értem, rossz benyomást tesz, ha oly módon engednek szabad folyást indulataiknak, mint ahogy más, szerencsésebb helyzetű felebarátaik tennék.

Azonban nem mindig van szükség szavakra. A pillantásból, melyet felém lövellt, kimondatlan szitokszavak tucatjait véltem kiolvasni. Olyasfajta pillantás volt, amilyet egy teherhajó szigorú másodkapitánya vetett volna egy otromba matrózra, aki valamely tettével kihívta a rosszallását.

- Úgy látom, nem sokat változott, amióta nálam, Malvern House-ban koptatta az iskolapadot - mondta rendkívül undok hanghordozással, miközben zsebkendővel törölgette a nadrágját. - Kétbalkezes Woosternek hívtuk - tette hozzá, Bobbie-hoz intézve szavait, s szemmel láthatólag igyekezvén megnyerni a rokonszenvét. - Még a legegyszerűbb cselekedetet, mint amilyen egy csésze kézben tartása, se tudta végrehajtani anélkül, hogy romlást és pusztulást ne idézett volna elő az egész vonalon. Malvern House-ban axiómának számított, hogy ha volt egy szék bármely helyiségben, ahol éppen tartózkodott, Wooster biztosan felbukott benne. A gyermek - jelentette ki Aubrey Upjohn - a leendő felnőtt apja.

- Rettentően sajnálom - mondtam.

- Túl késő már sajnálkozni. Tönkretett egy új nadrágot. Kétséges, hogy bármivel is el lehet-e távolítani a teafoltot fehér flanelből. Mindazonáltal az ember reméli a legjobbakat.

Igazam volt-e vajon, vagy sem, amikor e ponton megveregettem a pasas vállát, és így szóltam: „Ez a beszéd!", nehezen tudom eldönteni. Valószínűleg nem, mivel nem látszott csillapítólag hatni a kedélyére. Egy újabbat vetett rám ama csúnya pillantásaiból, majd erős teaszagot árasztva, döngő léptekkel eltalpalt.

- Mondjak neked valamit, Bertie? - szólalt meg Bobbie, tűnődő tekintettel követve a palit. - A közös gyalogtúrának, melyre Upjohn netán meghívni készült téged, lőttek. Az idén nem fogsz tőle karácsonyi ajándékot kapni, és arra se számíts, hogy ma este eljöjjön és betakarjon téged lefekvés után.

Erélyes kézmozdulatot tettem, felborítván a tejesköcsögöt.

- Sose foglalkozz Upjohnnal, meg karácsonyi ajándékokkal, meg gyalogtúrákkal. Mi a nyavalyát csinál itt Glossop papa mint komornyik?

- Ah! Sejtettem, hogy ezt meg fogod kérdezni. Szándékomban is állt elmondani neked valamikor.

- *Most* mondd el.

- Nos, az ő ötlete volt.

Szigorú szemmel mustráltam a csajszit. Bertram Woosternek nincs kifogása az ellen, hogy badar beszédet hallgasson, ám az semmiképp sem lehet színtiszta, párnázott cellából jövő eszement hablatyolás, amilyennek ez hangzott.

- Az övé?

- Igen.

- Azt szeretnéd velem elhitetni, hogy Sir Roderick Glossop egyik reggel fölkelt, belenézett a tükörbe, kissé sápadtnak találta magát, s így szólt: „Változásra van szükségem. Azt hiszem, egy ideig megpróbálkozom a komornyikoskodással."?

- Nem, nem így, de... Nem is tudom, hol kezdjem.

- Kezdd az elején. Rajta, ifjú B. Wickham, vágj bele - mondtam, és jelentőségteljes gesztussal vettem el egy puszedlit.

Hanghordozásom szigorúsága szemlátomást érzékeny idegszálat bolygatott meg, és felszította a mindig is szunnyadó tüzet a közjó eme cinóbervörös sérójú közellenségében, mivel haragos homlokráncolás közepette arra kért, hogy az ég szerelmére, ne guvasszam már úgy a szememet, akár egy döglött kecsege.

- Minden jogom megvan hozzá, hogy döglött kecsege módjára guvasszam a szemem - feleltem hűvösen -, és ezt folytatni is fogom mindaddig, amíg csak kedvem tartja. Jókora idegfeszültségben leledzem. Mint az már mindig is lenni szokott, ha te részese vagy az üzelmeknek, az élet komiszabbnál komiszabb történések sorozatává vált, és úgy hiszem, jogom van magyarázatot követelni. Várom a beszámolódat.

- Nos, hadd rendezzem a gondolataimat.

Így is tett, s rövid szünet után, mely alatt végeztem a puszedlimmel, belevágott mondandójába.

- Bevezetésként legjobb lesz néhány szót szólnom Upjohnról, minthogy őmiatta kezdődött el az egész. Tudod, arra noszogatja Phyllist, hogy menjen hozzá Wilbert Creamhez.

- Amikor noszogatást mondasz...

- Akkor noszogatást értek a javából. És amikor egy magafajta ember végzi a noszogatást, annak látszatja kell hogy legyen, kivált, ha a lány olyan szófogadó teremtés, mint Phyllis, aki mindig azt cselekszi, amit apuci mond neki.

- Nincs saját akarata?

- Csipetnyi se. Hogy egy példát mondjak, pár nappal ezelőtt Upjohn elvitte őt Birminghambe, hogy a repertoárszínház előadásában megtekintsék Csehov *Sirályát,* mert az szerinte nevelő hatású. Hát szeretném én látni, hogy engem valaki arra próbáljon rávenni, hogy megnézzem Csehov *Sirályát!* Phyllis azonban csak bólintott, s így szólt: „Igen, apuci." Még csak meg se kísérelte, hogy ellenszegüljön. Ebből is jól láthatod, mennyi önálló akarat szorult belé.

Csakugyan jól láttam. A történet erőteljes hatást tett rám. Ismerem Csehov *Sirályát.* Agatha nénikém egyszer rábírt, hogy az egyik előadására vigyem már el a fiacskáját, Thost az Old Vicbe, és részint az abból adódó feszültség folytán, hogy megpróbáltam követni bizonyos Zarecsnaja meg Medvegyenko nevű szereplők habókos ömlengéseit, részint pedig amiatt, mert kénytelen voltam folyvást résen lenni, nehogy Thos eliszkoljon a nagy nyílt térségek felé, roppant mérvű kínszenvedést álltam ki. Nem volt szükségem további bizonyítékra annak alátámasztására, hogy Phyllis Mills olyan lány, akinek mottója mindig is ez: „Ahogy apuci jónak látja". Wilbertnek csak meg kellett kérnie a kezét, s ő tüstént kész volt aláírni a kipontozott vonalon, mivel Upjohnnak ez volt az óhajtása.

- A nénikéd betegre aggódta magát miatta.

- Nem helyesli a dolgot?

- Hát persze hogy nem. Bizonyára hallottál Willie Cream gyakori New York-i átruccanásairól.

- Nos, igen, a pikáns csínyeinek híre eljutott hozzám. Ő egy playboy.

- A nénikéd szerint egy tökkelütött hólyag.

- Mint oly sokan a playboyok közül. Nos, ilyenformán az ember meg tudja érteni, mért nem akarja a néni, hogy felcsendüljenek azok az esküvői harangok. Hanem hát - mondtam, a magam tévedhetetlen módján mutatva rá a lényegre - ez nem ad rá magyarázatot, hogy hol jön be a képbe Glossop papa.

- De igen. A nénikéd hívatta ide, hogy megfigyelje Wilbertet.

Nem kapiskáltam a dolog velejét.

- Hogy meregesse rá a szemét, úgy érted? Hogy magába igya a látványát, mintegy? Abból meg ugyan mi haszon származik?

A lány türelmetlenül horkantott.

- Hogy szakmai értelemben figyelje meg. Hiszen tudod, hogy dolgoznak ezek az elmespecialisták. Közelről veszik szemügyre az alanyt. Beszélgetésbe elegyednek vele. Ravasz teszteket végeznek. És előbb-utóbb...

- Kezdem érteni. Előbb-utóbb az alany elejt egy óvatlan megjegyzést avval kapcsolatban, hogy buggyantott tojásnak képzeli magát, s akkor ők máris helyben vannak.

- Nos, valami olyasmit tesz, amivel tippet ad nekik. A nénikéd sűrű sopánkodások közt vázolta fel számomra a helyzetet, és

hirtelen támadt ez az ötletem Glossop idehívásával kapcsolatban. Tudod, miként szoktak hirtelen ötleteim támadni.

- Hogyne. Például ama meleg-vizes-palackos epizód kapcsán.

- Igen, az is egy volt közülük.

- Hah!

- Mit mondtál?

- Csak annyit: „Hah!"

- De miért?

- Mert amikor a rettegés ama éjszakájára gondolok, mindig kedvem szottyan azt mondani, hogy „hah!"

Ennek szemlátomást belátta a jogosságát, mert egyedüli reakciója az volt, hogy megevett egy uborkás szendvicset, s ekként folytatta:

- Így hát azt mondtam a nénikédnek: „Megmondom, mi a teendő" - mondtam. „Hívassa ide Glossopot - mondtam -, és figyeltesse meg vele Wilbert Creamet. Utána ön abban a helyzetben lesz, hogy odamehet Upjohnhoz, és kiránthatja alóla a szőnyeget."

Megint csak nem fogtam fel a lényeget. Az eddigiekben ugyanis, amennyire vissza tudtam rá emlékezni, nem történt említés semmiféle szőnyegről.

- Ezt meg hogy érted?

- Ej, hát nem nyilvánvaló? „Szervezze be Glossop tatát - mondtam -, hadd figyelje meg a srácot. Aztán ön abban a helyzetben lesz - mondtam -, hogy odamehessen Upjohnhoz,

és megmondhassa neki, hogy Sir Roderick Glossop, Anglia legkiválóbb elmegyógyásza meg van róla győződve, hogy Wilbert Creamnek nincs ki a négy kereke, és hogy megkérdezhesse tőle, szándékában áll-e hozzáadni a mostohalányát egy olyan férfihoz, akit bármely pillanatban elvihetnek, hogy besuvasszák a Colney Hatch-i diliház ápoltjai közé." Még Upjohn is ódzkodna attól, hogy effélét tegyen. Vagy te nem így látod?

Ezt mérlegre tettem.

- Igen - mondtam aztán -, azt hiszem, igazad lehet. Minden bizonnyal Upjohnnak is lehetnek emberi érzései, ámbár én soha nem vettem észre őket, midőn még, ahogy tudtommal nevezni szokás, *in statu pupillari* azaz nebulói minőségben ügyködtem. Így már érthető, miért tartózkodik Glossop Brinkley Court-ban. Amit azonban változatlanul nem értek, az az, hogy miért komornyikoskodik.

- Mondtam már, hogy az ő ötlete volt. Úgy vélte, olyannyira híres személyiség, hogy felkeltené Mrs. Cream gyanakvását, ha a saját nevén jönne ide.

- Értem, mire gondolsz. Mrs. Cream rajtakapná, amint megfigyeli Wilbertet, s eltűnődne rajta, hogy miért teszi...

-...s végül levonná a kézenfekvő következtetéseket...

-...és imígyen fakadna ki: „Hé, mi a fene ez az egész?!"

- Pontosan. Egyetlen anya se örül annak fölfedeztén, hogy a háziasszonya elmespecialistát hívatott a házhoz a fia - aki a szeme fénye - megfigyelése céljából. Sérti az önérzetét.

- Míg ellenben ha azon kapja a komornyikot, hogy megfigyeli a fiát, egyszerűen csak azt mondja magában: „Ah, egy

figyelmes komornyik!" Nagyon ésszerű elgondolás. Az üzleti ügyre tekintettel, amely Tom bácsi és Homer Cream közt van folyamatban, végzetes volna azt kockáztatni, hogy az asszonyon bármiből kifolyólag erőt vegyen a mísz. Felcukkolná Homért, ő pedig kihúzná magát, és azt mondaná: „A történtek után, Travers, jobbnak látom beszüntetni a tárgyalásokat", és Tom bácsi meg elesne egy rakás pénztől. Mellesleg mi az az ügylet, amely folyamatban van köztük? Beszélt neked róla Dahlia néni?

- Igen, de nem volt egészen világos számomra. Holmi telekkel van kapcsolatban, melyet a bácsikád birtokol valahol, és Mr. Cream a megvételét fontolgatja, hogy szállodákat, miegymásokat létesítsen rajta. Egyébként nem ez a lényeg. Az alapvető cél, a fő-fő dolog, amit folyvást szem előtt kell tartani, az, hogy a Cream kontingens mindenáron ellágyult állapotban legyen tárolva. Úgyhogy egy szót se senkinek.

- Rendben. Bertram Wooster nem egy fecsegő. Nem kotyogja ki a dolgokat. De mért vagy benne olyan biztos, hogy Wilbert Cream dilis? Nekem nem tűnik annak.

- Találkoztál már vele?

- Csak egy percre. Egy lombok övezte tisztáson tartózkodott, és verset olvasott föl a Mills lánynak.

Bobbie teljesen ki volt akadva.

- *Verset? Phyllisnek?*

- Úgy van. Magam is furának találtam, hogy egy magafajta fickó ilyesmit műveljen. Legfeljebb csasztuskákat. Igen, ha csasztuskákat olvasott volna fel neki, azt még meg tudtam volna érteni. Ez a szöveg azonban ama puha, bíborszín

bőrkötéses könyvek egyikéből való volt, melyeket karácsonykor árusítanak. Bár nem mernék rá megesküdni, de pont úgy hangzott, mintha Omar Khajjám lett volna.

A lány továbbra is ki volt akadva.

- Vess neki véget, Bertie, azonnal vess neki véget! Egyetlen vesztegetni való percünk sincs. Tüstént oda kell menned, és véget kell vetned neki.

- Kinek, nekem? Miért épp nekem?

- Mert azért vagy itt. Nem mondta neked a nénikéd? Azt akarja, hogy jóformán mindenüvé kövesd Wilbert Creamet és Phyllist, és tegyél róla, hogy Wilbertnek ne legyen alkalma megkérni a lány kezét.

- Úgy érted, afféle magándetektív avagy nyominger szerepét töltsem be, és szimatoljak utánuk? Nem csípem az ilyesmit - mondtam kétkedően.

- Nem is kell hogy csípd - mondta Bobbie. - Egyszerűen csak tedd meg.

CREAM MAMA GYANAKSZIK

Mint mondani szokás, merő viaszbáb lévén a másik nem kezében, fölkerekedtem, és félbeszakítottam a verselést, habár nem jókedvemből tettem. Egy ésszerű gondolkodású férfiú számára sohasem kellemes, ha azon kapja magát, hogy úgy tekintik, mint egy tolakodó frátert, aki ragad, mint a bojtorján, és egyetlen pillantással láttam, hogy Wilbert Cream szemében pont ilyen figurának minősültem. Érkezésem pillanatában épp

felfüggesztette a versolvasást, kezébe vette Phyllis kacsóját, s szemlátomást holmi intim és gyengéd jellegűt mondott vagy készült mondani a lánynak. Meghallván „Halihó!"-mat, sarkon fordult, sietve elengedte a kacsót, és nagyon hasonló pillantást lövellt rám ahhoz, amilyet nemrég Aubrey Upjohntól kaptam. Valami olyasmit dünnyögött a bajsza alatt valakiről, akinek a nevét nem értettem tisztán, hogy nyilván azért fizetik, hogy kísértet módjára jöszmékeljen itt föl és alá.

- Ó, már megint maga - mondta.

Nos, ez természetesen csakugyan így volt, vitának nem lehetett helye.

- Nem tud mit kezdeni az idejével? - kérdezte. - Miért nem ülepszik le valahol egy jó könyvvel?

Elmagyaráztam, hogy csupán azért jöttem, hogy tudtukra adjam, épp most szolgálják föl a teát a főpázsiton, amire Phyllis kis sikkantást hallatott, mintha izgatott lenne.

- Te jó ég! - szólt. - Rohannom kell. Apuska nem szereti, ha elkésem a teáról. Ez szerinte tiszteletlenség a szüleimmel szemben.

Wilbert Cream ajkának rebbenéséről láttam, hogy a nyelve hegyén van egy javaslat arra vonatkozólag, hogy hová kösse fel magát apuska, és mit csináljon a szülők iránti tiszteletadásra vonatkozó nézeteivel, de óriási erőfeszítéssel visszafojtotta.

- Elviszem Tökmagot sétálni - szólt, s csettintett a tacsinak, aki a lábamnál szimatolt, színültig töltve tüdejét a pompás Wooster-aromával.

- Nem teázik? - kérdeztem.

- Nem.

- Pedig pampuska is van hozzá.

- Tcsöhh! - lövellt ki belőle, ha ugyan ez rá a jó szó, s azzal elpályázott, nyomában a döcögő járású borzebbel, és be kellett látnom, hogy itt megint csak olyasvalakivel volt dolgom, akitől nem remélhettem karácsonyi ajándékot. Egész magatartásából világosan kitetszett, hogy nem sikerült vele bővítenem barátaim kis körét. Tacskóberkekben bármilyen magas lett légyen is a népszerűségi indexem, Wilbert Creamnél egyáltalán nem sikerült bevágódnom.

Amikor Phyllisszel elértük a pázsitot, csak Bobbie tartózkodott a teázóasztalnál, s ez mindkettőnket meglepett.

- Apuska hol van? - kérdezte Phyllis.

- Hirtelen úgy döntött, hogy Londonba megy - mondta Bobbie.

- Londonba?

- Ezt közölte.

- Miért?

- Azt nem mondta meg nekem.

- Mennem kell, hogy beszéljek vele - szólt Phyllis, s elzúgott.

Bobbie tűnődni látszott.

- Tudod, mit gondolok, Bertie?

- Mit?

- Nos, amikor az imént Upjohn kijött, csupa ideg volt, és az e heti *Csütörtöki Szemlét* szorongatta a kezében. Föltehetőleg a délutáni postával érkezett. Azt hiszem, előzőleg olvashatta el benne Reggie ismertetőjét a könyvéről.

Ez ésszerűnek hangzott. Az ismerőseim közt számos íróember akad - hirtelenében Boko Fittleworth neve ötlik eszembe -, és kivétel nélkül mindegyikük csupa ideg szokott lenni, valahányszor lesújtó kritikát olvasnak a sajtóban a legutóbbi szellemi termékükről.

- Ó, hát te tudsz arról a dolgozatról, melyet Pácolt írt?

- Igen, egyik nap megmutatta nekem, mialatt együtt ebédeltünk.

- Annak alapján, amit mesélt róla, cefetül vitriolos írásnak tűnt. De nem értem, miért késztetné ez Upjohnt arra, hogy felinaljon Londonba.

- Szerintem meg akarja kérdezni a szerkesztőtől, hogy ki írta a cikket, hogy lovaglóostorral elagyabugyálhassa az illetőt a klubja bejárati lépcsőjén. Ámde természetesen nem fogják neki megmondani, és mivel nem volt *aláírva....* Á, hello, Mrs. Cream!

Az asszony, akihez szavait intézte, magas volt és sovány, s arca sólyomszerű, mely engem Sherlock Holmesra emlékeztetett. Orrán tintafolt díszelgett, bizonyságául annak, hogy a rémregényén dolgozott. Gyakorlatilag lehetetlen rémregényt írni anélkül, hogy bizonyos mennyiségű tinta ne kerüljön az ember cserpákjára. Kérdezzék csak meg Agatha Christie-t, vagy bárki mást.

- Egy perce tettem pontot a fejezet végére, így arra gondoltam, tartok egy kis szünetet egy csésze tea kedvéért - mondta a literátornő. - A munkát nem szabad túlzásba vinni.

- Nem bizony. Akkor kell abbahagyni, amikor a legjobban esik. Ez itt Mrs. Travers unokaöccse, Bertie Wooster - mondta Bobbie, megítélésem szerint túlontúl is bocsánatkérő tónusban. Ha Roberta Wickham hibái közt van olyan, mely szembetűnőbb, mint a többi, hát ez az, hogy hajlamos úgy bemutatni engem embereknek, mintha olyasmi lennék, amit szíve szerint inkább elhallgatott volna. - Bertie imádja a könyveit - tette hozzá teljesen szükségtelenül, és a Cream olyanformán rezzent meg, mint cserkész a kürtszóra.

- Ó, igazán?

-Mi sem nagyobb boldogság számomra, mint ha lekucorodhatom valamelyikkel - feleltem, remélve, hogy nem kérdezi meg, melyik tetszett közülük a legjobban.

- Amikor elmondtam neki, hogy ön itt van, egészen odavolt az örömtől.

- Nahát, ez igazán remek! Mindig örömest találkozom a rajongókkal. Melyik könyvem tetszett magának a legjobban?

S épp odáig jutottam, hogy „Öö", s azon tűnődtem, bár nem sok reménnyel, hogy a „Mindegyik" válasz vajon kielégítő lesz-e, amikor Glossop papa csatlakozott hozzánk, egy tálcán egy Bobbie-nak szóló távirattal. Föltételeztem, hogy az anyjától jött, s valami olyan újabb melléknévvel illet benne engem, amelyet kifelejtett az előző közleményeiből. Avagy, természetesen, az is elképzelhető, hogy újólag kifejezésre juttatja azt a meggyőződését, miszerint böhönc vagyok, amiről

most, hogy immár érkezésem volt eltöprengeni rajta, úgy véltem, holmi fustélyszerűség, netán légkalapács lehet.

- Ó, köszönöm, Swordfish - mondta Bobbie, átvéve a sürgönyt.

Miközben beszélt, szerencsére nem volt a kezemben teáscsésze, mert e néven hallván szólítani Sir Rodericket, hirtelen összerezzenéseim egy újabbikat produkáltam, és ha történetesen csészét tartok a kezemben, a tartalmát bizonyára oly módon löttyintettem volna szerteszét, mint locsolókannával dolgozó kertész a vizet. Az adott körülmények között mindössze egy uborkás szendvicset állítottam röppályára.

- Ó, bocsánat - mentegetőztem, mert az csupán egy hajszálnyira zúgott el a tollforgatónő fejétől.

Számíthattam volna rá, hogy Bobbie nem hagyja ki a ziccert. Az a fajta lány ugyanis, aki él-hal egy jó poénért.

- Nézze el neki, kérem - mondta. - Figyelmeztetnem kellett volna önt. Bertie uborkásszendvics-vetésben gyakorolja magát a következő olimpiai játékokra. Állandóan edzenie kell.

Cream mama homloka tűnődőn ráncolódott, mintha nemigen tudná elfogadni a történtek ilyetén magyarázatát. Ám következő szavaiból kitetszett, hogy elméjét nem az én ténykedéseim foglalkoztatták, hanem az épp távozóban lévő Swordfish. Átható pillantással követve őt, amint elhagyja a szint, így szólt:

- Miss Wickham, nem tudja, honnan szerezte be Mrs. Travers ezt a komornyikját?

- A szokásos házikedvenc-szaküzletből, gondolom.

- Voltak ajánlólevelei?

- Ó, hogyne. Éveken át Sir Roderick Glossopnál, az elmespecialistánál szolgált. Emlékszem, Mrs. Travers azt mondta, Sir Roderick szuperpríma ajánlólevéllel bocsátotta őt el. Mrs. Travers egészen le volt nyűgözve.

Cream mama elfintorodott.

- Ajánlólevelet hamisítani is lehet.

- Szent ég! Ezt meg mért mondja?

- Mert egyáltalán nem vagyok nyugodt azt az embert illetően. Bűnözőképe van.

- Nos, ezt akár Bertie-ről is elmondhatná.

- Úgy érzem, figyelmeztetni kellene Mrs. Traverst. Az *Éji sötétség* című regényemben a komornyikról kiderül, hogy egy bűnbanda egyik tagja, akit azért juttattak be a házba, hogy megkönnyítse számukra a betörést. „A belső kapcsolat" - így nevezik. Erős a gyanúm, hogy Swordfish is ezért van itt, habár természetesen az is könnyen meglehet, hogy a saját szakállára dolgozik. Egy dologban azonban biztos vagyok, éspedig abban, hogy nem valódi komornyik.

- Miből gondolja? - tudakoltam, zsebkendővel törölgetve felső lejtőimet, melyeket időközben jócskán ellepett a harmat. Egyáltalán nem tetszett nekem az irány, melyet a társalgás vett. Beszélje be magának ez a Cream, hogy Sir Roderick Glossop nem a komornyik, a teljes komornyik, és semmi más, csak a komornyik, és - szilárd meggyőződésem szerint -

katasztrófa dereng föl a láthatáron. Szimatolni fog és kémlelődni, és mielőtt még annyit mondhatnál, hogy „bik-makk", máris teljesen birtokában lesz a tényeknek. Amely esetben füstbe mennének Tom bácsi esélyei arra, hogy besöpörjön egy szakajtóra való könnyű pénzmagot. És amióta csak ismerem őt, az abbeli kudarc, hogy horogra kaparintson bármekkora összegű kósza kápét, mely az útjába sodródik, mindig is számára elérhetetlen távolba űzte a boldogság kék madarát. Nem mintha pénzsóvár lenne. Egyszerűen csak imádja a zsozsót.

Cream mama modora azt sugallta, hogy örül, amiért föltettem neki ezt a kérdést.

- Megmondom magának, hogy miből gondolom. Százféleképpen is elárulja, hogy amatőr. Épp ma reggel például azon kaptam, hogy hosszú beszélgetést folytatott Wilberttel. Egy valódi komornyik soha nem tenne ilyet. Szabadosságnak érezné.

Ezen állítást kétségbe vontam.

- Ugyan már - szóltam. - E ponton vitába szállnék önnel, ha a vitába szállás azt jelenti, amit szerintem jelent. A legboldogabb óráim közül jó néhányat töltöttem el komornyikokkal csevegve, és szinte mindig ők voltak azok, akik a társalgást kezdeményezték. Fölkeresnek engem, és a reumájukról beszélnek. Én Swordfish körül mindent rendben lévőnek találok.

- Maga nem tanulmányozza a kriminológiát, ahogy én teszem. Én gyakorlott szemmel rendelkezem, és ítéleteimben sohasem tévedek. Az az ember itt rosszban sántikál.

Láttam, hogy mindeközben Bobbie egyre inkább felpaprikásodik, ám a jobbik énje győzedelmeskedett, és visszanyelte az indulatos riposztot. Nagyon kedveli ugyanis T. Portarlington Traverst, aki, mint elmondta nekem, tökéletes mása egy drótszőrű terriernek, mely noha immár a hajnali csillagok közt lakozik, ám egykor igen kedves volt számára. És hát arról sem feledkezett meg, hogy Tom bácsi kedvéért Cream mamával szőrmentén és kesztyűs kézzel volt muszáj bánni. Ilyenformán midőn most megszólalt, ezt egy olyan örvös galamb nyájasságával tette, amely egy másik örvös galambhoz intézi szavait, melytől pénzt remél kölcsön kapni.

- De nem gondolja, Mrs. Cream, hogy csupán képzelődik? Hiszen olyan csodálatos képzelőereje van. Bertie épp a minap mondta, hogy felfogni se képes, hogyan csinálja. Mármint hogy tudja megírni azokat a bámulatosan gazdag fantáziáról árulkodó könyveket. Nem igaz, Bertie?

- Szó szerint így mondtam.

- És ha az embernek van képzelőereje, nem tudja megállni, hogy ne képzelődjön. Hát nem, Bertie?

- Átkozottul nehéz.

A mézesmázos szavak falra hányt borsónak bizonyultak. Cream mama tudniillik továbbra is megbicsakolta magát, akárcsak Bálám szamara, akiről önök bizonyára hallottak már.

- Egyáltalán nem képzelődésből tételezem föl, hogy az a komornyik valami gyanús dologban sántikál - mondta élesen. - És azt hittem, nagyon is nyilvánvaló, hogy mi az a valami. Maguk úgy látszik, elfelejtik, hogy Mr. Travers Anglia egyik legpompásabb antik ezüstnemű-gyűjteményének a tulajdonosa.

Ez helytálló volt. Tudniillik Tom bácsi, a szellemi alkata valamely hibája folytán, mióta csak az eszemet tudom, antik ezüsttárgyakat gyűjt, és úgy sejtem, hogy a földszinti terem tartalma, ahol is a cuccot tartja, fejedelmi summát érhet. Mindent tudtam erről a gyűjteményről, éspedig nemcsak azért, mert órákig kellett hallgatnom a bácsi szövegelését fali gyertyatartókról, fémhártyával való bevonásról, cikornyadíszítésekről meg magas domborműveken alkalmazott szalagkoszorúkról, hanem amiatt is, mert, hogy így mondjam, személyes érdekeltségem is fűződött hozzá, ugyanis egyszer elcsórtam neki egy tizennyolcadik századi marha-fölözőt. (Hosszú történet, ezért most nincs időnk belemenni. Az archívum egy másik helyén önök megtalálhatják.)

- Mrs. Travers a minap megmutatta Willie-nek, s ő el volt ragadtatva. Maga Willie is antik ezüstöt gyűjt ugyanis.

Minden eltelt órával egyre nehezebbé vált, hogy fogódzót találjak W. Cream karakterén. Párját ritkítóan sokszínű figurának bizonyult. Úgy értem, először az a versolvasás, most meg ez az újabb adalék. Mindig is abban a hiszemben voltam, hogy ezeket a playboyokat szőke szépségeken meg behűtött butéliákon kívül a világon semmi más nem érdekli. Megint csak az igazolódott be, hogy a világ egyik fele nem tudja, miként éli életét a másik háromnegyed rész.

- Willie azt mondja, számos olyan darab van Mr. Travers gyűjteményében, amelyért a zápfogát is odaadná. Különösen egy tizennyolcadik századi marha-fölöző az, melyre áhítozik. Úgyhogy tartsák rajta a szemüket azon a komornyikon. Én okvetlenül rajta fogom tartani az enyémet. No - emelkedett föl Cream mama -, vissza kell térnem a munkámhoz. Mindig

szeretek összeütni még egy fejezetet, mielőtt fájrontot csinálnék.

Ellábalt, s egy pillanatig csend volt. Aztán Bobbie azt mondta: „püh!", s én egyetértettem abban, hogy csakugyan a „püh!" szó az, ami a leginkább ideülik.

- Legjobb lesz Glossopot sürgősen elpaterolnunk innen - mondtam.

- Hogy tehetnénk? Ez a nénikéd feladata lenne, de ő meg oda van.

- Akkor viszont én fogom fölszedni a sátorfámat. Az én ízlésemhez képest túlontúl is sok küszöbön álló katasztrófa döngicsél errefelé. Brinkley Court, ez az egykor békés vidéki udvarház olyanná vált, mint holmi vészterhes, Edgar Allan Poe tolla alól kikerült épület, és a frászt hozza rá az emberre. Én elhúzom innen a csíkot.

- Addig nem teheted meg, amíg a nénikéd vissza nem tér. Kell hogy legyen itt valamiféle házigazda vagy háziasszony, és nekem holnap egyszerűen muszáj hazamennem és beszélnem anyával. Ha összeszorított fogakkal is, de ki kell tartanod.

- Na és a súlyos szellemi feszültség, melynek itt állandóan ki vagyok téve, az nem számít?

- Fikarcnyit se. Nyitva tartja a pórusaidat.

Erre valószínűleg holmi meglehetősen csípős válasszal kellett volna reagálnom, de mivel semmi ilyesmi nem jutott eszembe, eltekintettem tőle.

- Mi Dahlia néni lakcíme? - kérdeztem.

- Royal Hotel, Eastbourne. Miért?

- Azért - feleltem, elvéve egy újabb uborkás szendvicset -, mert meg akarom neki táviratozni, hogy holnap okvetlenül hívjon fel, hogy beszámolhassak neki arról, mi folyik ebben a kócerájban.

EGY ELMESPECIALISTÁBA OLTOTT KOMORNYIK

Már nem tudom, miként jött szóba a téma, de emlékszem, egyszer Jeeves azt mondta, az álom kibogozza a gond összekuszálódott szálait. „Dúlt szívnek balzsama" - így jellemezte. Ha jól értettem, azt akarta belőle kihozni, hogy ha kezdenek zűrösre fordulni a dolgok, kevésbé tűnnek katyvaszosnak, miután szert tettél a nyolcóraira.

Ami szerintem színtiszta badarság. Nálam ugyanis ritkán működik így a dolog, és ezúttal sem működött így. Miközben nyugovóra tértem, borús színben láttam a Brinkley Courtban jelenleg fennálló helyzetet, viszont, mint mondani szokás, új napra nyitván szememet, azon kaptam magam, hogy azt még borúsabb színben látom. Ki tudja, kérdeztem magamtól, amint gyakorlatilag kóstolatlanul toltam félre a reggelire felszolgált tükörtojást, miről lebbentheti fel a fátylat Cream mama bármely pillanatban? És ki a megmondhatója, hogy ha továbbra is kullancs módjára követem Wilbert Creamet, milyen rövid időbe telik, hogy végképp elszakadjon nála a cérna, és foggal-körömmel essen nekem? Hiszen modora máris olyan emberre emlékeztetett, aki torkig van Bertram Wooster társaságával, és annak újbóli felbukkanása az oldalán

könnyen arra az elhatározásra bírhatja, hogy azonnali lépéseket tegyen a megfelelő csatornákon keresztül.

Minthogy efféle gondolatok töltötték be elmémet, csekély étvággyal ültem le ebédelni, habár Anatole a végsőkig kitett magáért. Minden egyes alkalommal összerezzentem, valahányszor a Cream nő éles, gyanakvó tekintettel vizslatta Glossop papát, miközben az a tálalóasztalnál szöszmötölt, s a hosszú, szerelmes pillantások láttán pedig, melyeket a fia, Wilbert irányzott minduntalan Phyllis Millsre, csontom velejéig átjárt a hideg. Gyanítottam, hogy az étkezés végeztével megkéri majd a lányt, hogy ismét kísérje el őt arra a lombok övezte tisztásra, és dőreség volt azt föltételeznem, hogy a srácból nem váltana ki neheztelést, sőt még bosszúságot is, ha én is velük tartanék.

Szerencsére miután fölkeltünk az asztaltól, Phyllis azt mondta, a szobájába megy, hogy befejezze apuska beszédjének gépelését, és ez egyszer megnyugodtam. Még egy olyan New York-i playboyról is, aki legkorábbi évei óta ahhoz volt szokva, hogy véreb módjára kövessen szőke spinkókat, bajosan tudtam elképzelni, hogy még oda is kövesse őt a keze megkérése céljából.

Minthogy szemlátomást maga Wilbert is fölismerte, hogy pillanatnyilag e tekintetben nemigen vihet véghez semmi konstruktívat, mélázó tónusban azt mondta, elviszi Tökmagot sétálni. Láthatólag mindig ezt a módszert alkalmazta a csalódás keltette kínok enyhítésére, ami természetesen kitűnő dolog egy olyan eb szempontjából, aki imád kalandozni és látványosságokat megtekinteni. Irányt vettek a horizont felé, s látótávolságon kívülre haladtak; a blöki ugrándozva, a srác viszont nem ugrándozva, hanem botját meglehetős

gyakorisággal suhogtatva, afféle feszült idegállapotot sejtető módon, én pedig, úgy érezvén, hogy ez a leghasznosabb, amit tehetek, Dahlia néni polcairól kiválasztottam egyet Cream mama könyvei közül, s kivittem, hogy egy nyugszékben olvassam a pázsiton. És kétségkívül roppant mód élveztem volna, mert Cream mama vitathatatlanul avatott kézzel forgatta a pennát, ha a nap melege nem késztet arra, hogy kellemes álomra szenderüljek a második fejezet közepén.

Miután kis idő múltán ebből felocsúdtam, s szememet végigfuttattam magamon, hogy megállapítsam: kibogozta-e az álom a gond összekuszálódott szálait - mellesleg esze ágában sem volt -, azt közölték velem, hogy telefonon keresnek. A készülékhez siettem, s Dahlia néni hangja mennydörgött keresztül a vezetéken.

- Bertie?

- Az a nevem.

- Hol a pokolvarban tekeregsz ilyen sokáig? Már vagy egy óra hosszája szorongatom ezt a redves kagylót.

- Bocs. Galambszárnyakon jöttem, de odakint voltam a pázsiton, amikor idecsörögtél.

- Ebéd utáni szieszta, mi?

- Egy pillanatra alighanem lecsukódhattak a szemeim.

- Mert folyton a fejedet tömöd.

- Úgy hiszem, megszokott dolog, hogy az ember némi táplálékot vegyen magához ilyen idő tájt - mondtam meglehetősen fagyosan. - Bonzo hogy van?

- Tűrhetően.

- Mi baja volt?

- Rubeola, de már túl van a veszélyen. No, hát mi ez a nagy fene izgalom? Mért akartad, hogy felhívjalak? Csak hogy hallhasd tantika hangját?

- Mindig örülök, ha hallhatom tantika hangját, de most mélyebb és súlyosabb okom volt. Úgy gondoltam, mindent tudnod kell a házban leselkedő számtalan veszélyről.

- Miféle veszélyről?

- Itt van mindjárt elsőnek Cream mama. Kezd begőzölni. Gyanút táplál.

- Mivel kapcsolatban?

- Glossop papával. Nem tetszik neki a fizimiskája.

- Nos, az övéről se lehetne ódákat zengedezni.

- Úgy hiszi, nem igazi komornyik.

Abból a tényből, hogy a dobhártyám kis híján kettészakadt, arra következtettem, hogy a néni kacaja derűs kacaj volt.

- Hadd higgye csak.

- Ezek szerint nem zavartatod magad miatta?

- Szemernyit sem. Hiszen semmit nem tehet ez ügyben. Egyébként Glossop kábé egy héten belül elhagy minket. Azt mondta nekem, nem hiszi, hogy ennél több idejébe kerül kialakítani a véleményét Wilberttel kapcsolatban. Adela Cream miatt abszolút nem aggódom.

- Nos, örülök, hogy így látod, bár én súlyos veszélyforrásként számoltam vele.

- Megítélésem szerint nincs vele semmi gond. Valami egyéb aggály?

- Igen, ez a Wilbert Cream-Phyllis Mills duó.

- Ah, ez már, látod, okos beszéd. Fenemód fontos mozzanatot hoztál szóba. Mondta neked az ifjú Bobbie Wickham, hogy szorosabban kell rátapadnod Wilbertre, mint...

- ...egy piócának?

- Én leukoplasztot akartam mondani, de legyen a tetszésed szerint. Elmagyarázta neked Bobbie a dolgok állását?

- El, és pont ez az, amit ki akarok veled hüvelyezni.

- Mizni?

- Hüvelyezni.

- Na jó. Láss hozzá.

Miután jelentékeny ideig a Wooster-szürkeállomány legjavával bogoztattam a problémát, tisztán állt agyamban a lényeg, s elkezdtem elővezetni.

- Miközben keresztülhaladunk evilági életünkön, drága éltes ősöm - mondtam -, mindig igyekeznünk kell a másik fickó szemszögéből nézni a dolgokat, és a szóban forgó ügyben ez a bizonyos másik fickó Wilbert Cream. Eszedbe jutott-e, hogy Wilbert Cream helyébe képzeld magad, és megkérdezd magadtól, hogy vajon milyen érzés lesz számára, ha állandóan árnyékként követik? Nem mintha ő Mary volna, persze.

- Mit mondtál?

- Azt mondtam: nem mintha ő Mary volna. Mary ugyanis, ha jól emlékszem, élvezte, hogy állandóan a sarkában vannak.

- Bertie, te be vagy tintázva.

- Szó sincs róla.

- Akkor mondd utánam: Jobb egy lúdnyak tíz tyúknyaknál.

Így tettem.

- Most pedig ezt: Nem minden tarkabarka szarka farka tarkabarka.

Harangtisztaságú hangon daráltam el.

- Nos, úgy látszik, mégis józan vagy - mondta a néni meggyőződés nélkül. - Hogy érted azt, hogy nem Mary? Miféle Mary?

- Nem hiszem, hogy volt vezetékneve, vagy igen? Arra a gyermekre utaltam, akinek volt egy báránya melynek hófehér a szőre, és bárhová ment is a gazdája, a bari nem tágított mellőle. Mármost nem azt állítom, hogy hófehér szőrzettel rendelkezem, de annyi biztos, nem fogok tágítani Wilbert Cream mellől, bármerre járjon is, és az ember némi érdeklődéssel töpreng el rajta, vajon mi lesz ennek a vége. A fiú nehezményezi ugyanis az állandó jelenlétemet.

- Ezt meg is mondta?

- Még nem. De vasvillaszemekkel méreget.

- Akkor semmi gond. Engem nem tud megfélemlíteni.

Láttam, hogy a néni nem fogta fel a lényeget.

- Jó, jó, de nem látod a veszélyt, amely ólálkodik?

- Mintha az előbb azt mondtad volna, hogy leselkedik.

-*És* ólálkodik is. Arra célzok, hogy ha kitartok-e leukoplasztszerű eljárás mellett, óhatatlanul el kell jönnie a pillanatnak, amikor, úgy érezvén, hogy a tettek harsányabban beszélnek, mint a szavak, Wilbert lendületet vesz, és bemázol nekem egyet. Amely esetben nem lesz más választásom, mint szintén lendületet venni, és bemázolni egyet *őneki.* A Woosterekben van büszkeség. És ha valakit orrba gyűrnek, hát az orrba van gyűrve, mint annak a rendje.

A néni akkorát bődült, mint egy hajókürt, jelezvén, hogy a hallottak mélyen felkavarták.

- Semmi effélét nem fogsz tenni, hacsak nem akarod, hogy sürgönyileg kézbesítsék ki neked egy nagynéni átkait. Nekem össze ne merj zördülni azzal az emberrel, mert különben húsvágó bárddal tetoválom a melledre a névjegyemet. Inkább nyújtsd oda a másik orcádat is, te szerencsétlen tokhal. Ha az unokaöcsém orrba verné a fiát, Adela Cream soha nem bocsátaná meg nekem. Rögtön rohanna a férjéhez...

- ...és Tom bácsi ügyletének fuccs lenne. Hát éppen ez az a szempont, amelyre rá szeretnék mutatni. Ha Wilbert Cream képen lesz törülve, ezt olyasvalakinek kell végrehajtania, aki semmilyen kapcsolatban nem áll a Travers családdal. Úgyhogy rögtön egy cserejátékost kell pályára küldened Bertram helyett.

- Úgy érted, fogadjak fel egy detektívet?

- Újabban inkább a „szimat" vagy „dekás" terminus járja. Nem, nem erre gondoltam, hanem Pácolt Herringet kell meghívnod ide. Pácolt az, akire szükséged van. Ő majd kapva

kap a feladaton, hogy ráragadjon Wilbertre, és ha Wilbert behúz neki egyet, ő meg Wilbertnek, nem lesz belőle gond, hiszen ő kívülálló. Nem mintha számítanék rá, hogy Wilbertnek akár álmában is eszébe jusson ilyesmi, mert Pácolt puszta megjelenése is tiszteletet parancsol. Vaskos karjának izmai akár megannyi vasabroncs, és hát karfiolfüle van.

Néhány percig csend honolt, és nem volt nehéz megsejtenem, hogy a néni revízió alá vette szavaimat, elemző értékelést végeztetvén a gyors elmével, ahogy gyakorta Jeevest hallottam fogalmazni. Amikor végre megszólalt, ezt áhítatteljes hangon tette.

- Tudod, Bertie, vannak alkalmak - ritkán, mi tagadás, de azért mégis adódnak -, amikor az intelligenciád már-már emberinek mondható. Telibe trafáltad a dolgot. Nekem az ifjú Herring még csak eszembe se jutott. Gondolod, hogy eljönne?

- Csupán tegnapelőtt volt a napja, hogy a leghőbb óhajaként nevezte meg előttem, hogy meghívást kunyizhasson ki dicső hajlékodba. Anatole konyhaművészete ugyanis még frissen él emlékezetében.

- Akkor sürgönyözz neki. Telefonon is leadhatod a postahivatalban. Az én nevemet írd alá.

- Rendben.

- Írd meg, hogy dobjon el mindent, és rohanvást jöjjön ide.

Azzal a néni letette a kagylót, s én éppen papírra akartam vetni a közleményt, amikor, mint oly gyakran megesik, midőn nagy feszültség enged föl az emberben, holmi szíverősítő iránti sürgető vágynak ébredtem tudatára. Ó, egy kelyhet, melyben délszak lángja forr! - ahogy Jeeves fogalmazott volna.

Megnyomtam hát a csengőt, s egy fotőjbe süppedtem, s kisvártatva kinyílt az ajtó, s a küszöbön egy kör alakú objektum öltött testet, tar koponyával és bozontos szemöldökkel, nem csekély mérvű összerezzenésre késztetve. Időközben elfelejtettem ugyanis, hogy jelzőcsengők működtetése Brinkley Courtban a jelenlegi körülmények között óhatatlanul Sir Roderick Glossop megjelenését vonja magával.

Egy elmespecialistába oltott komornyikkal szemben mindig kissé nehéz elindítani a társalgást, különösen, ha a múltban nem túl pajtásias volt vele a viszonyod, és meglehetős tanácstalanságot éreztem a tekintetben, hogy miként is kezdjem meg a dialógust. Úgy epedeztem azért az itókáért, mint szarvasbika a szép híves patakért, ám ha egy olyan komornyikot kérsz meg rá, hogy hozzon neked egy szódás whiskyt, aki történetesen elmespecialista is, az nagyon is hajlamos arra, hogy kihúzza magát, és megsemmisítő pillantást vessen rád. Minden azon múlik, hogy az adott pillanatban éppen melyik oldal van nála túlsúlyban. Ilyenformán nagy megkönnyebbüléssel konstatáltam, hogy szívélyes mosoly terül szét orcáján, annak nyilvánvaló jeleként, hogy örvend az alkalomnak, hogy nyugodtan elcseveghet Bertrammal. Mindaddig, amíg elkerüljük a meleg vizes palackok témáját, úgy éreztem, nem lesz itt semmi gond.

- Jó napot, Mr. Wooster. Reméltem, hogy módom lesz önnel négyszemközt szót váltani. De talán Miss Wickham már el is magyarázta a körülményeket. Igen? Értem. Akkor ez ügyben világos a helyzet, és nem áll fönn annak veszélye, hogy ön óvatlanul leleplezze kilétemet. A kisasszony megértette-e

önnel, hogy Mrs. Creamnek nem szabad sejtenie, hogy miért vagyok itt?

- Ó, hogyne. Diszkréció és síri csend, mi? Ha megtudná, hogy maga megfigyelés alatt tartja a fiát abból a célból, hogy megállapítsa: zsizsikes a srác, megneheztelne, sőt, még tán meg is orrolna magára.

- Pontosan.

- Na és hogy halad a skubizás?

- Kérem?

- Mármint a megfigyelés. Észrevett már valami dilinósságot az alanyon?

Ha ezen a kifejezésen azt érti, hogy határozott véleményt alakítottam-e már ki Wilbert Cream elmeállapotáról, a válaszom: nem. Bár rendkívül szokatlan nálam, hogy ne tudjak kész diagnózist felállítani akár egyetlen beszélgetés után is, melyet az illető személlyel folytattam, de az ifjú Cream esetében továbbra is bizonytalan vagyok. Mert egyrészt birtokunkban vannak az előéletére vonatkozó adatok.

- A bűzbombákról?

- Pontosan.

- Meg a stukkerral a kézben végrehajtott csekkbeváltásról?

- Pontosan. Meg számos egyéb olyan dologról is, amelyekből az ember zavart elmeállapotra tud következtetni. Wilbert Cream kétségkívül excentrikus személyiség.

- Mindazonáltal úgy érzi, nem jött még el az ideje, hogy mértéket vegyen róla a kényszerzubbonyra?

- Mindenképp tovább szeretnék még vizsgálódni.

- Jeeves azt mondta nekem, amikor New Yorkban voltunk, valaki mesélt neki valamit Wilbert Creammel kapcsolatban, ami esetleg jelentőséggel bírhat.

- Fölöttébb valószínű. Mi volt az?

- Nem tudott rá visszaemlékezni.

- Nagy kár. Nos, hogy visszatérjek előbbi mondandómra, a fiatalember életrajza valamely mélyen gyökerező neurózisra, ha ugyan nem éppenséggel tényleges skizofréniára látszik utalni, ám ezzel azt a tényt kell szembeállítani, hogy a társalgásában ennek egyáltalán nem adja jelét. Tegnap délelőtt hosszú beszélgetést folytattam vele, és szerfölött intelligensnek találtam. Érdeklődik az antik ezüsttárgyak iránt, és igen nagy rajongással beszélt egy tizennyolcadik századi marha-fölözőről, mely az ön nagybátyjának gyűjteményében van.

- Nem azt mondta, hogy *ő* egy tizennyolcadik századi marha-fölöző?

- Egészen biztos, hogy nem.

- Talán csak maszkot viselt.

- Kérem?

- Úgy értem, összehúzta magát az ugrás előtt, mintegy. Biztonságérzetbe ringatta magát. Előbb vagy utóbb, vagy így,

vagy úgy, de ki kell hogy törjön. Fenemód dörzsöltek ám ezek a mélyen gyökerező neurózisban szenvedő fickók.

Glossop rosszallóan csóválta meg a fejét.

- Nem szabad elhamarkodottan ítélnünk, Mr. Wooster. Nyitottak kell legyünk szellemileg. Soha semmit nem nyerünk azáltal, ha nem mérlegeljük a bizonyítékot. Még talán emlékszik rá, hogy egykor magam is elsietett következtetésre jutottam az ön épelméjűségét illetően. Ama huszonhárom macska kapcsán, mely a hálószobájában tartózkodott.

Arcomba szökött a vér. Az említett incidens jó pár évvel korábban történt, és úgy ítéltem meg, jobb ízlésre vallott volna, ha az ipse a halott múltra hagyja, hogy eltemesse halottait.

- Az teljes mérvű magyarázatot nyert.

- Pontosan. Beigazolódott, hogy tévedtem. És most éppen ezért mondom, hogy nem szabad időnap előtt véleményt nyilvánítanom Wilbert Cream esetében. További bizonyítékokra kell várnom.

- És mérlegelnie őket?

- És, ahogy mondja, mérlegelnem kell őket. Na de csöngetett, Mr. Wooster. Tehetek még önért valamit?

- Nos, ami azt illeti, egy szódás whiskyt akartam kérni, de nem szeretném ezzel terhelni magát.

- Drága Mr. Wooster, elfelejti, hogy jelenleg, ha ideiglenesen is, de komornyik vagyok, éspedig azt remélem, lelkiismeretes komornyik. Máris hozom.

Miközben szertefoszlott, azon tűnődtem, megmondjam-e neki, hogy Mrs. Cream is végez ám némi bizonyítékmérlegelést, mégpedig vele kapcsolatban, de úgy döntöttem, mégiscsak jobb lesz, ha inkább nem szólok róla. Nincs értelme megzavarni a pasas lelki nyugalmát. Úgy ítéltem meg, annak kényszerűsége, hogy megfeleljen a Swordfish névnek, egyelőre épp elég feladatot ró rá, mellyel megbirkózzon. Ha túl sok morfondíroznivalót kap, ez ingerültté teheti, ami köztudomásúlag sápkóros arcszínt eredményez.

Amikor visszatért, nemcsak a kelyhet hozta magával, melyben délszak lángja forr - tüstént hálásan rá is vetettem magam -, hanem egy levelet is, melyről azt mondta, az imént érkezett számomra a délutáni postával. Csillapítván szomjamat, rápillantottam a borítékra, s láttam, hogy Jeevestől jött. Különösebb izgalom nélkül bontottam fel, arra számítva, hogy a pasas egyszerűen csak arról tájékoztat, hogy épségben megérkezett célállomására, és kifejezi abbeli reményét, miszerint levele hasonlóan viruló egészségben talál engem, mint amilyenben ő volt jelen sorok postára adásakor. Egyszóval a szokványos szabványsóder.

Nos, pulikutya legyek, ha szokványos szabványsóder volt. Csak egy pillantást vetettem a tartalmára, és oly szenvedélyes „A betyárját!" kifakadást hallattam, hogy Glossop papa aggodalmas tekintettel nézett rám.

- Csak nem rossz hírt kapott tán, Mr. Wooster?

- Attól függ, mit nevez rossz hírnek. Címoldalra való szenzációs anyag, annyi biztos. Jeevestől érkezett, az inasomtól, aki jelenleg Herne Bayben garnélarákra halászik, és hát vakító fényt vet Wilbert Cream magánéletére.

- Valóban? Ez fölöttébb érdekes.

- Annak elmondásával kell kezdenem, hogy mielőtt Jeeves elutazott az évi vakációjára, otthon szóba került W. Cream neve, mivel Dahlia néni tudatta velem, hogy az ipse egyike az itteni koszt-kvártélyosoknak, és némi ideig eldiskuráltunk róla. Mármint mi ketten Jeevesszel, ha tud követni. No hát, közvetlenül azelőtt, hogy Jeeves elhúzott, elejtette ama jelentőségteljes megjegyzését, amelyet az imént említettem magának, tudja, az arra vonatkozót, hogy hallott valamit Wilbertről, de elfelejtette. Ha majd eszébe jut, mondta, tudatni fogja velem. És hát, Jupiterre mondom, meg is tette! Tudja-e, mit ír az episztolettjében? Hármat találgathat.

- Ez aligha megfelelő idő kitalálós játékokra.

- Talán igaza van, bár remek szórakozással járnak, nem gondolja? Nos, azt írja, hogy Wilbert Cream... mi is az a szó? - Belepillantottam a levélbe. - Kleptomániás - mondtam. - Ami olyan fickót jelent, ha netán a terminus nem volna ismerős magának, aki ide-oda cikázik, és közben mindent elemel, amire csak rá tudja tenni a kezét.

- Uram atyám!

- Még addig is nyugodtan elmehet, hogy „Szent Habakuk!"

- Ezt soha nem hittem volna.

- Mondtam én magának, hogy a srác maszkot visel. Szerintem azért utaztatták külföldre, hogy távol kerüljön mindentől.

- Nem vitás.

- Csak épp azt a tényt hagyták figyelmen kívül, hogy Angliában körülbelül ugyanannyi elemelni való dolog van, mint Amerikában. Felötlik-e magában valamilyen gondolat?

- Fel bizony. A bácsikája antik ezüstnemű-gyűjteményére gondolok.

- Én is.

- Nyilván komoly kísértést jelent annak a boldogtalan fiatalembernek.

- Én talán nem nevezném őt boldogtalannak. Valószínűleg nagyon is élvezi a szajrézást.

- Azonnal a gyűjteményterembe kell mennünk. Lehet, hogy valami máris hiányzik.

- Szerintem minden, kivéve a padlót és a mennyezetet. Azokkal ugyanis nehezen tudna kereket oldani.

A gyűjteménytermet elérni nem csupán egy pillanat műve volt számunkra, mivel Glossop papa felépítése inkább a stabilitást, semmint a gyorsaságot szolgálta, de azért kellő időben odaértünk, s körbepillantván a helyiségben, legelső érzelmem a megkönnyebbülés volt, minthogy az összes hóbelevanc *in statu quo ante* látszott lenni. Csak miután Glossop papa azt mondta: „Huhh!", és elkezdte törölgetni a homlokát, vettem észre a folytonossági hiányt.

A marha-fölöző nem tartózkodott a jelenlévők közt.

AMI AZ EGYIK EMBERNEK KAVIÁR, AZ A

MÁSIKNAK ESETLEG CSAK KARALÁB

Ez a marha-fölöző, ha netán érdekelné önöket, ezüst köcsögöt vagy kancsót, vagy bárminek is nevezzük, amit formázott - annyi biztos, eszméletlenül idétlen portéka volt, s úgy festett, mint egy tehén, ívelt farokkal és olyan kifejezéssel az arcán, mint egy fiatalkorú bűnözőé; egy tehén, melyről lerítt, hogy azt tervezi: legközelebb, midőn megfejik, lendületet vesz, és a bordái közé rúg a fejőlánynak. A háta sarokvas révén nyílott, s a farka hegye a gerincével érintkezett, ily módon kitöltéskor fogantyúként szolgálván tulajdonosának. Hogy miért akarhat magának bárki is ilyen visszataszító tárgyat, az mindig is rejtély volt számomra, minthogy azon dolgok listájának élvonalához tartozott, melyekkel én bizony még árokban heverő hullaként is rühelltem volna együtt mutatkozni, ám a tizennyolcadik században nyilván kedvelték az efféle köcsögöket, és még most is, hogy immár modernebb időket éltünk, Tom bácsi teljesen odavolt érte, akárcsak - Glossop tanú vallomása szerint - Wilbert. No de ízlések és pofonok különbözők, s az efféléket is ilyenformán kell tekintenünk. Ami az egyik embernek kaviár, az a másiknak esetleg csak karaláb.

Azonban bárhogy lett légyen is, és akár tetszett az embernek az a rusnya bigyó, akár nem, a lényeg az volt, hogy eltűnt, moszatnyit se hagyva hátra magából, s épp azon voltam, hogy ezt tudtára adjam Glossop papának, és kikérjem róla a véleményét, amikor Bobbie Wickham csatlakozott hozzánk. Időközben levetette a nap folyamán viselt pólóinget és bermudasortot, s immár a hazautazáshoz volt öltözve.

- Hello, jóemberek! - szólt. - Hogy ityeg a fityeg? Kicsit feldúltnak látszol, Bertie. Mi a zűr?

Nem tettem kísérletet a hír tapintatos közlésére.

- Megmondom neked, mi a zűr. Ugye, ismered Tom bácsi marha-fölözőjét?

- Nem én. Mi az?

- Amolyan tej felesköcsögféle, mely bár iszonyú, de igen értékes. Nem túlzás úgy jellemezni, mint Tom bácsi szíve csücskét. Gyengéd szeretettel csügg rajta.

- Egyem meg a zúzáját.

- Odáig rendben is van, hogy azt mondod: „Egyem meg a zúzáját", csakhogy az az ótvar cucc eltűnt.

A nyári délután csendjét olyanszerű hang zavarta meg, mint a palackból kiömlő sör kotyogása. Glossop papa bugyborékolt. Szemei karikára álltak, orra rángatódzott, s az ember könnyűszerrel konstatálhatta, hogy e hír nem úgy hatott rá, mint valamely ritka és üdítő gyümölcs, hanem inkább olyanformán, mintha koponyatövön suhintották volna egy nedves homokkal teli zsákkal.

- Eltűnt?

- El.

- Biztos benne?

- Azt feleltem, hogy patkánymérget mernék rá venni.

- Nem lehetséges, hogy egyszerűen csak átsiklott rajta a tekintete?

- Egy olyan cucc fölött nem siklik át a tekintet.

Glossop papa újabb bugyborékolást hallatott.

- De hiszen ez szörnyű.

- Beismerem, sokkal jobb is lehetne.

- A bácsikája rendkívül föl lesz háborodva.

- Ki fogja verni a rikácsot.

- Rikácsot?

- Azt.

- Hogyhogy?

- Patáliát fog csapni.

Miközben e szellemdús dialógusunkat hallgatta, Bobbie arckifejezéséről lerítt, hogy nem fogta fel a dolog belső értelmét. Talányosnak látszott értékelni a fejleményt.

- Én ezt nem értem - mondta. - Hogy érted azt, hogy eltűnt?

- Megfújták.

- Vidéki kúriákban nem fújnak meg dolgokat.

- De igen, ha egy Wilbert Cream tartózkodik a helyszínen. Ő ugyanis klep-izés - mondtam, s odalöktem neki Jeeves levelét. Érdeklődő szemmel átfutotta, s megismervén a tartalmát, így szólt: „Te jó szagú Gül Baba!", hozzátéve, hogy manapság az ember soha nem tudhatja, mi minden meg nem történhet. Viszont van ám, mondta, derűs oldala is a dolognak.

- Most már önnek módjában áll majd, Sir Roderick, kifejezésre juttatnia azt a szakvéleményét, miszerint az a srác őrült, mint egy kakadu.

Szünet következett, melynek során Glossop papa ezen utóbbi észrevételt látszott mérlegelni, nyilván visszaidézve emlékezetébe mindazokat a kakadukat, akikkel szakmai pályafutása folyamán már dolga akadt, s megpróbálva összevetni az őrültségüket W. Creamével.

- Vitathatatlan, hogy az anyagcseréje túlontúl is érzékeny olyan stresszhatásokra, melyek különféle külső ingerek interakciójából származnak - jelentette ki, s Bobbie afféle anyáskodó módon veregette meg a vállát, amit én magam aligha tettem volna meg, jóllehet viszonyunk, mint már jeleztem, szívélyesebbé vált, mint amilyen egykor volt -, és azt mondta neki, hogy ezt csudára velősen megfogalmazta.

- Ezt már szeretem, amikor így beszél! Ugyanezt el kell majd mondania Mrs. Traversnek is, ha visszajött. Erős pozíciót biztosít vele a számára ahhoz, hogy megbirkózhasson Upjohnnal a Wilbert-Phyllis ügyben. Ezen ütőkártya birtokában Mrs. Traversnek módjában áll majd nem közönséges eréllyel házassági akadályt bejelenteni. „Na és Wilbert anyagcseréje?", vágja majd oda Upjohnnak, s az se köpni, se nyelni nem fog tudni. Ilyenformán tehát minden rendben is volna.

- Minden - mutattam rá -, kivéve azt, hogy Tom bácsinak hibádzik a szíve csücske.

Bobbie beharapta az alsó ajkát.

- Igen, ez igaz. A fölvetésed jogos. Milyen lépéseket teszünk ez ügyben?

Rám nézett, s én azt mondtam, nem tudom, aztán Glossop papára nézett, s ő is azt mondta, nem tudja.

- A szituáció rendkívül kényes. Egyetért, Mr. Wooster?

- Abszolúte.

- A nagybátyja, az ő sajátos helyzetében, aligha mehet oda a fiatalemberhez, hogy kártérítést követeljen tőle. Mrs. Travers a tőle telhető legnyomatékosabb módon adta értésemre, hogy a legnagyobb elővigyázatot kell tanúsítani annak meggátlására, hogy Mr. és Mrs. Cream...

- ...felkapja a vizet?

- Én a „megnehezteljen" szót akartam használni.

- Valószínűleg éppolyan jó, bár kevésbé erőteljes.

- És hát minden bizonnyal megneheztelnének, ha a fiukat tolvajlással vádolnák.

- Úgy felkavarná őket, akár egy adag hashajtó. Úgy értem, bármilyen jól tudják is, hogy Wilbert lopós, nem akarják, hogy ezt az orruk alá dörgöljék.

- Pontosan.

- Ez azon dolgok egyike, amelyeket tapintatos ember nem tesz szóvá a jelenlétükben.

- Ahogy mondja. Így hát igazából nemigen látom, mit is lehetne itt tenni. Tanácstalan vagyok.

- Én is.

- Én nem - mondta Bobbie.

Oly módon rezzentem össze, mint egy megriasztott minekishívják. A lány vidám csengéssel a hangjában beszélt, mely egy magamfajta tapasztalt fülű férfiúnak menten elárulta, hogy sántikál valamiben. Másodperceken belül átláttam, hogy ama ötleteinek vagy plánumainak egyikével készül előrukkolni, melyek nemcsak hogy alapjaiban rengetik meg az emberiséget, és vérbe borítják a holdat, hanem azt eredményezik, hogy valamely szerencsétlen hímnek - aki a jelen alkalommal, erősen tartottam tőle, én leszek - olyasmi jusson osztályrészéül, amit Shakespeare tenger fájdalomnak nevezett, ha ugyan Shakespeare volt az. Már korábban is hallottam én ezt a víg csengést e fehérszemély hangjában - csak hogy egyetlen alkalmat nevezzek meg: amikor a kezembe nyomta a stoppolótűt, és tudatta velem, hogy hol találom meg Sir Roderick Glossop meleg vizes palackját. Sok ember van azon a véleményen, hogy Robertának, a néhai Sir Cuthbert és Lady Wickham - Skeldings Hall, Herts. - leányának nem volna szabad megengedni, hogy szabadlábon grasszáljon. E nézettel magam is teljes mértékben azonosulok.

Glossop papa, aki csupán fejszínes ismeretségben állt a fajok e nőstényével, s így nem tudhatta, hogy az kora gyermekségétől kezdve a „Minden megengedett" jelszó szellemében élte világát, csupa élénkség volt és többet-tudni-akarás.

- Holmi olyan eljárásmód ötlött az eszébe, amely az esetünkben kivitelezhetőnek látszik, Miss Wickham?

- Persze. És annyira szembeötlő, mint egy bepólyált hüvelykujj. Tudja-e, melyik Wilbert szobája?

Glossop azt felelte, tudja.

- És egyetért-e abban, hogy ha az ember olyankor lovasít meg dolgokat, amikor egy vidéki kúriában vendégeskedik, akkor az egyetlen hely, ahol leparkolhatja őket, az a szobája?

Glossop azt válaszolta, ez kétségkívül így igaz.

- Na látja.

Glossop papa olyasmivel a tekintetében nézett rá, amit Jeevestől iszonyú ámulásnak hallottam nevezni.

- Úgy véli talán... Lehetséges, hogy ön azt javasolja...?

- Hogy valaki surranjon be Wilbert szobájába, és kutakodjon körbe? Úgy van. És az is nyilvánvaló, hogy a nép kire adja a voksát. Bertie, a választás rád esett!

Nos, nem lepett meg a dolog. Mint mondom, előre láttam, hogy így fog történni. Nem tudom, miért, de valahányszor piszkos munka vár elvégzésre valamely válsághelyzetben, ismerőseim kis körében mindannyiszor szájról szájra jár a jelszó: „Bízzátok csak Woosterra!" Soha nincs ez másként. Ám jóllehet nem sok reményt tápláltam a tekintetben, hogy bármely szóbeli megnyilatkozásom alkalmas lehet rá, hogy elhárítsam magamról a romlást, azért tettem egy ellenvetést.

- De miért pont én?

- Mert ez fiatalembernek való feladat.

Bár egyre inkább úgy éreztem, szélmalomharcot folytatok, továbbra is ellenálltam.

- Ezt nem látom be - mondtam. - Véleményem szerint éppenséggel sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy egy érett, tapasztalt világfi sikerre vigye a dolgot, mint egy

magamfajta újonc, aki kissrác korában soha nem igazán jeleskedett a „hol a papucs?" játékban. Azt hiszem, világos az érvelésem.

- Ugyan, ne okvetetlenkedj már, Bertie! Élvezni fogod - mondta Bobbie, bár hogy ezt honnan vette, sejtelmem se volt. - Próbáld azt képzelni, hogy a titkosszolgálat embereként a haditengerészeti szerződés nyomában jársz, melyet ellopott egy titokzatos, mélyen lefátyolozott, különös egzotikus illatot árasztó nő. Életed legnagyszerűbb élménye lesz. Mit mondtál?

- Azt mondtam: „Hah!" És ha valaki betoppan?

- Jaj, ne butáskodj már. Mrs. Cream a könyvén dolgozik. Phyllis a szobájában van, Upjohn beszédjét gépeli. Wilbert sétálni ment. Upjohn házon kívül van. Az egyetlen szereplő, aki betoppanhatna, az Brinkley Court kísértete. Ha netán így tesz, vess rá egy hűvös pillantást, és gyalogolj keresztül rajta. Abból majd megtanulja, hogy ne lábatlankodjon olyan helyen, ahol nem kívánatos a jelenléte, ha-ha-ha!

- Ha-ha-ha - trillázott Glossop papa.

Vígságukat rosszul időzítettnek és vitatható ízlésre vallónak ítéltem, s ezt azzal a sajátos, hosszú léptű járásmóddal juttattam kifejezésre, amellyel most eltávoztam a helyszínről. Mert természetesen eltávoztam. Ezen akaratösszeütközések a másik nemmel mindig úgy végződnek ugyanis, hogy Bertram Wooster meghajol az elkerülhetetlen előtt. Ámde korántsem voltam derűs hangulatban, s amikor Bobbie utánam loholt, s a bátor kis emberkéjének nevezett, és azt mondta, tudta ő mindvégig, hogy van vér a pucámban, oly hűvös tartózkodással hánytam fittyet megjegyzésére, amit nem lehetett észre nem venni.

Pompás délután volt: csupa kék ég, nyájas verőfény, bogárzümmögés, miegymás; olyan délután, mely szinte hívogatni látszott az embert, hogy jöjjön ki a természetbe, Isten szabad ege alá, s oldalán egy hűs butykossal élvezze a fény-árnyék játékát orcáján - s én meg íme, csak hogy lekötelezzem Bobbie Wickhamet, arra készültem, hogy keresztülosonjak egy folyosón, majd pedig tűvé tegyem egy viszonylagos idegen hálószobáját, ami padlón való kúszással és ágyak alatt való kutakodással jár együtt, no meg nagy valószínűséggel azzal is, hogy tetőtől talpig por és pihe lepjen el. Keserű gondolat volt, és nem hiszem, hogy valaha is közelebb jutottam ahhoz, hogy azt mondjam: „Pfuj!" Nem győztem ámuldozni, miként hagyhattam belerángatni magam egy efféle zűrös vállalkozásba pusztán azért, mert egy nő így kívánta. Hát igen: mindig is túlontúl lovagiasak voltunk mi, Woosterek, semhogy ez önnön javunkat szolgálhatta volna.

Ahogy elértem Wilbert ajtaját, s kissé megálltam előtte, mintegy végsőkig feszítvén bátorságom íját, ahogy Jeevestől hallottam nevezni, úgy találtam, hogy a szitu emlékeztet valamire, s hirtelen rájöttem, hogy mire. Szakasztott úgy éreztem magam, mint ahogy annak idején a régi, Malvern House-féle érában, amikor is éjnek évadján gyakorta lelopakodtam Aubrey Upjohn dolgozószobájába amaz omlós keksz után járva, melyet a fent nevezett egy bádogdobozban tartott az íróasztalán, és most élénken felidéződött bennem azon alkalom emléke, amikor - egyetlen ágacskát se hagyván megroppanni a talpam alatt - arra léptem be pizsamában és pongyolában a pasas szentélyébe, hogy őt magát találtam ott a karosszékében ülve, amint a saját fejét tömte a szóban forgó omlós keksszel. Mit mondjak, feszültséggel terhes pillanat volt. A rá következő „Mit-jelentsen-ez-Wooster?", valamint a

másnap reggeli utóhatás - a helyszínen rám mért hat betyárul kiadós suhintás következményeként - mindig is mélyen bevésődött állapotban maradt meg memóriám palettáján, ha ugyan ez az a kifejezés, amelyet keresek.

Leszámítva egy írógép kopácsolását, mely a folyosóról nyíló egyik szobából szűrődött ki, jelezvén, hogy Cream mama keményen munkálkodik azon az önmaga számára kiszabott feladatán, hogy megfagyassza olvasóközönsége vérét, minden csendes volt. Egy darabig az ajtó előtt álltam, „félek"-kel felelvén az „ízlenék"-re, ahogy Jeeves szerint macskák szokták tenni a mesékben, aztán végtelenül óvatosan elfordítottam a kilincsgombot, nyomást gyakoroltam rá (szintén végtelenül óvatosan), majd pedig, miután megindultam a szoba belsejébe, szembetaláltam magam egy szobalányruhás nőszeméllyel, aki oly módon kapta kezét a torkához, mint valaki egy színdarabban, és jó néhány hüvelyknyire felugrott a mennyezet irányában.

- Hű! - szólt, visszatérvén a szilárd talajra, és feltöltekezvén egy adag levegővel. - A frászt hozta rám az úr!

- Szörnyen sajnálom, drága öreg szobalány - feleltem szívélyesen. - Ami azt illeti, maga meg *énrám* hozta a frászt, ily módon összesen kettőre növelvén a frászok számát. Mrs. Creamet keresem.

- Én meg egy egeret keresek.

- Ez érdekes gondolatsort indított el.

- Úgy érzi, egerek tanyáznak e fertályon?

- Máma reggel láttam egyet, ahogy itt söprögettem, így hát behoztam Augustust - mutatott rá egy nagy fekete kandúrra,

aki mindaddig elkerülte a figyelmemet. Régi cimborára ismertem benne, akivel gyakran reggeliztem együtt: én a tojásrántotta ellen intéztem szilaj támadást, ő meg a tejestálkája ellen.

- Augustus majd ellássa a baját - mondta a lány.

Na már most, mint elképzelhetik, kezdettől fogva azon törtem a fejem, miként lehetne eltávolítani ezt a szobalányt, merthogy - természetesen - a folyamatos jelenléte totális kudarcra kárhoztatta volna vállalkozásomat. Nem tudsz úgy szobákat tűvé tenni, ha közben a házi személyzet tagjai álldogálnak a partvonalakon, másrészt viszont, olyasvalaki számára, aki bármekkora mértékben is igényt tart a *preux chevalier,* azaz vitéz lovagi címre, lehetetlen volt a grabancánál fogva megragadni és kipenderíteni ezt a fehérszemélyt. Egy darabig patthelyzetnek tűnt a dolog, ám a lány eme kijelentése, miszerint „Augustus majd ellássa a baját az egérnek", sugalmazott nekem egy ötletet.

- Hát azt kétlem - mondtam. - Maga még új itt, ugye?

A lány ezt elismerte, mondván, hogy csak az előző hónapban foglalta el hivatalát.

- Mindjárt gondoltam, mert különben tudná, hogy hiú ábránd egerészés dolgában Augustusra számítani. Jómagam régi keletű ismeretségben állok vele, s ilyenformán a lelkialkata nyitott könyv számomra. Pöttömnyi kiscica korától fogva nem fogott ez egy fia egeret se. Azokat az időszakokat leszámítva, amikor táplálkozik, semmi mást nem csinál, csak alszik. A „letargikus" szó tolul az ember ajkára. Ha vet rá egy pillantást, látni fogja, hogy most is durmol.

- Hű! Télleg!

- Ez egy betegség. Tudományos neve is van. Trau-izé. Traumás szimplegia, na ez az. Ez a macsek traumás szimplegiában szenved. Más szóval, egyszerűbb, a laikus számára is érthető nyelven megfogalmazva: míg más macskák beérik a napi nyolc óraival, Augustusnak huszonnégy órai alvásra van szüksége. Úgyhogy ha rám hallgat, sutba veti az egész tervet, és visszaviszi őt a konyhába. Itt egyszerűen csak az idejét vesztegeti.

Ékesszólásom nem maradt hatás nélkül. A lány egy újabb „Hű!"-t hallatott, felkapta a macskát, aki álmosan dünnyögött valamit a bajsza alatt, amit nem értettem tisztán, s azzal eltávozott, magamra hagyván folytatásra váró feladatommal.

BERTIE WOOSTER NÉGYKÉZLÁB IS EMBER A TALPÁN

Az első, ami szemembe tűnt, midőn végre ráérősen áttekinthettem környezetemet, az volt, hogy a ház asszonya, hűen ama politikájához, mely szerint minden kő megmozgatandó a Cream famíliánál való benyalizás érdekében, a szálláshely dolgában kiváló ellátásban részesítette Wilbertet. A Kék Szoba néven ismert helyiséget utalta ki ugyanis neki, ami rendkívüli megtiszteltetésnek számított egy agglegény vendég esetében, minthogy Brinkleyben, mint a legtöbb vidéki kúriában, bármely zeget és zugot elég jónak tekintenek a nőtlen kontingens számára. Az én kvártélyom például afféle remetecella volt, melyben nem kis nehézséget okozott volna az embernek, hogy

megcsóváljon egy macskát, még egy Augustusnál kisebb példányt is - persze nem mintha az ember gyakran akarná macska-csóválással mulatni magát. Csupán azt akarom belőle kihozni, hogy amikor bevágódom Dahlia nénihez, önök nem kaphatják őt azon, hogy e szavakkal üdvözöljön: „Isten hozott Tündérfüst Hallba, drága fiam. A Kék Szobában szállásoltalak el, ahol remélem, kényelmes helyed lesz". Egyszer javasoltam neki, hogy ott helyezzen el, de mindössze ennyit mondott: *„Téged?",* s a társalgás egyéb témákra terelődött.

Ennek a bizonyos Kék Szobának a berendezése szolid volt és viktoriánus, lévén Tom bácsi néhai atyjának főhadiszállása, aki szerette a terjedelmes dolgokat. Volt benne egy baldachinos ágy, egy jókora toalettasztal, egy masszív íróasztal, különféle karosszékek, s a falakon lógó képek háromszögletű kalapot viselő férfiakat ábrázoltak, amint muszlinruhás, huncutkákkal ékes nők fölé hajolnak, a szoba túloldalán pedig egy faliszekrény vagy sifonér állt, melybe tucatnyi hullát el lehetett volna rejteni. Egyszóval annyi volt a hely, és oly sok dolog állt rendelkezésre, melyek mögé be lehessen suvasztani holmikat, hogy a legtöbb ember, ha arra kérik, hogy keressen már meg ott egy ezüst marha-fölözőt, azt mondta volna: „Eh, mi értelme?", s azzal bedobta volna a törülközőt.

Ám a szokványos keresővel szemben nekem megvolt az az előnyöm, hogy széles körű olvasottsággal rendelkezem. Kora ifjúságomtól fogva, még jóval azelőtt, hogy „krimi"-nek nevezték volna őket, több detektívregényt olvastam, mint réten a fűszál, és ezek megtanítottak valamire - jelesül arra, hogy bárki, akinek valami eldugnivalója van, azt mindig a faliszekrény, vagy ha úgy jobban tetszik: a sifonér tetejére

teszi föl. Éppenséggel ez történt a *Gyilkosság Mistleigh Manorban,* a *Három hulla kedden,* az *Elnézést, stukkerral vagyok!,* a *Találd ki, ki tette!,* valamint egy tucat más alapműben is, és semmi okát nem láttam azt föltételezni, hogy Wilbert Cream eltért ettől a gyakorlattól. Ilyenformán az első hadmozdulatom az volt, hogy fogtam egy széket, odavittem a sifonérhoz, felálltam rá, és épp elkezdtem tüzetes vizsgálatnak alávetni a sifonér tetejét, amikor Bobbie Wickham, nesztelen léptekkel jőve be, és körülbelül tizennyolc hüvelyknyire a hátam mögött szólalva meg, ezt mondta:

- Na, hogy haladsz?

Komolyan mondom, az embert néhanapján kétségbe ejti a modern leányzó viselkedése. Azt hittem volna, hogy ez a Wickham az anyukája térdén megtanulta, hogy amire egy felfokozott idegállapotú fickó, aki épp átkutatja valakinek a szobáját, végképp nem vágyik, az az, hogy testetlen hangon, közvetlenül a háta mögött azt kérdezzék tőle, hogy hogy halad. A dolognak, talán mondanom se kell, az lett a következménye, hogy úgy zúdultam le, akár egy zsák szén.

Pulzusom sebes volt, vérnyomásom magas, s egy darabig a Kék Szoba olyanformán piruettezett körülöttem, mint egy adagio tempójú táncos.

Amikor az Értelem visszatért trónusára, konstatáltam, hogy Bobbie, ama visszhangzó robajt követően kétségkívül úgy érezvén, hogy célszerűbb lesz neki egyebütt tartózkodni, elhagyott engem, valamint hogy szorosan bele vagyok gabalyodva a karosszékbe, miáltal helyzetem némely tekintetben Pácolt Herringéhez hasonlított,

midőn annak idején Svájcban mindkét lába a nyaka köré tekeredett. Valószínűtlennek tűnt, hogy holmi erőgép segítsége nélkül valaha is ki tudjak szabadulni.

Azonban hol erre huzakodva, hol arra tolatva, egész szépen haladtam, és már éppen sikerült karosszékteleníteni magam, s

arra készültem hogy felálljak, amikor újabb beszédhang szólalt meg.

- Te jó szagú Úristen! - mondta, és felnézve azt láttam, hogy a szavak nem - miként egy pillanatig hittem - a Brinkley Court-i kísértet ajkáról jöttek, hanem Mrs. Homer Creaméről. Ugyanolyan tekintettel nézett rám, ahogy Sir Roderick Glossop nemrég Bobbie-ra nézett, azaz iszonyú ámulással, s egész magatartása egy olyan asszonyé, aki nincs beavatva a dolgokba. Ezúttal, észrevételeztem, az állán díszelgett egy tintafolt.

- Mr. Wooster! - sikkantotta.

Nos, más választ nemigen adhatsz arra, hogy „Mr. Wooster!, mint az „Á, hello!"-t, így hát ezt mondtam.

- Ön kétségkívül meg van lepve - folytattam, ám ő ismét magához ragadta a szót, s azt kérdezte tőlem, hogy *(a)* mit csinálok a fia szobájában, és hogy *(b)* ugyan áruljam már el, mi a fészkes fenében sántikálok.

- A jó Isten szerelmére - tette hozzá, mintegy nyomatékosítván mondandóját.

Gyakran mondják Bertram Woosterről, hogy legény a talpán, ám ha a szükség úgy hozza, tudja ő használni a buksiját négykézláb is. A jelen alkalommal szerencsésnek mondhattam magam, amiért sor került arra a találkozóra a szobalánnyal meg Augustus macskával, mert ez biztosította nekem azt, amit a franciák *point d'appuinek* neveznek. Eltávolítván a karosszék egy részletét, mely belegubancolódott a hajam hátuljába, teljes nyíltsággal, ami mellesleg igen jól állt nekem, azt mondtam:

- Egy egeret kerestem.

Ha erre azt válaszolta volna, hogy „Aha, igen, hogyne. Értem. Egy egeret, hát persze. Vili.", minden rendjén való és sima lett volna, de nem ezt válaszolta.

- Egy egeret? - szólt. - Hogy érti ezt?

Nos, természetesen, ha nem tudta, hogy mi az az egér, nyilván jókora fárasztó aprómunka állt előttünk, és az ember aligha tudta volna, hol is kezdje. így hát megkönnyebbülést jelentett számomra, amikor következő szavai azt mutatták, hogy az a „Hogy érti ezt?" nem tudományos igényű érdeklődés volt, hanem inkább afféle szívfohász.

- Miből gondolja, hogy egér van ebben a szobában?

- A bizonyíték afelé mutat.

- Látta?

- Ténylegesen nem. Hogy úgy mondjam, álcázta magát.

- És mi késztette arra, hogy idejöjjön és megkeresse?

- Ó, csak úgy eszembe jutott.

- És mért állt föl egy székre ?

- Csak megpróbáltam mintegy madártávlati képre szert tenni.

- Gyakran jár egereket keresni más emberek szobájában?

- Gyakorinak éppen nem mondanám. Csak ha olyan kedvem van, ugye érti?

- Aha. Nos...

Amikor emberek efféle hangsúllyal mondják neked, hogy „Nos", ez rendszerint azt jelenti, hogy úgy vélik, visszaélsz a vendégszeretetükkel, és hogy eljött az ideje olajra lépni. Látni való volt, hogy Cream mama úgy érezte, Woosterekre nincs szükség a fia hálószobájában, és ráébredve, hogy ebben bizony lehet valami, felálltam, leporoltam a térdemet, és egy olyan értelmű udvarias megjegyzést követően, miszerint remélem, szépen halad a lúdbőröztető opusszal, melyen dolgozik, elhagytam a helyszínt. Minthogy az ajtóhoz érve történetesen visszapillantottam, láttam, hogy utánam néz, s az iszonyú ámulás még mindig teljes tizenkét hengerrel funkcionált ábrázatán. Nyilvánvaló volt, hogy furcsának ítélte viselkedésemet, és nem is állítom, hogy nem volt igaza. Azoknak a viselkedése ugyanis, akik hagyják, hogy tetteikben Roberta Wickham vezérelje őket, szinte mindig furcsa.

Amire e kritikus helyzetben a leginkább vágytam, az az volt, hogy szívhez szóló beszélgetést folytathassak ama *femme fatale*-lal, és miután egy darabig ide-oda kószáltam, a pázsiton álló nyugszékemben találtam rá, amint Cream mama könyvét olvasta, melybe még jelen fejlemények kezdete előtt fogtam bele. Ragyogó mosollyal üdvözölt, s így szólt:

- Már vissza is értél? Megtaláltad?

Nem csekély erőfeszítéssel uralkodtam indulataimon, és tömören, de udvariasan azt feleltem, hogy a válaszom nemleges.

- Nem - mondtam. - Nem találtam meg.

- Akkor nem is néztél szét elég alaposan.

Megint csak kénytelen voltam várni egy kicsit, és emlékeztetni magam arra, hogy egy angol úriember nem csap kupán ülő nőt, bármekkora is az erre való késztetés.

- Nem volt időm alaposan szétnézni. Hadmozdulataimban hátráltattak ugyanis bizonyos féleszű nőszemélyek, akik a hátam mögé lopakodtak, és azt kérdezgették tőlem, hogy hogy haladok.

- Nos, tudni szerettem volna. - Vihogás tört elő belőle. - Csúnyán letanyáztál onnan, mi? „Mi módon estél alá az égről, te Lucifer, hajnalnak fia?" - ezt mondtam magamban. Olyan rémesen neurotikus vagy, Bertie. Meg kell próbálnod kevésbé ijedősnek lenned. Egy jóféle idegnyugtató tonikra lenne szükséged. Biztos vagyok benne, hogy Sir Roderick keverne neked egyet, ha megkérnéd rá. Na és addig?

- Mit akarsz azzal mondani, hogy „Na és addig?"

- Most mik a terveid?

- Kirángatlak téged abból a nyugszékből, és magam ülök bele, és átveszem azt a könyvet, melynek első néhány fejezetét fölöttébb lebilincselőnek találtam, és folytatom az olvasását, és megpróbálok felejteni.

- Úgy érted, nem teszel újabb kísérletet?

- Nem én. Bertram kiszállt. Ezt akár a sajtónak is továbbíthatod, ha óhajtod.

- Na de a marha-fölöző! Gondolj Tom bácsikád bánatára és gyötrelmére, amelyben része lesz, ha tudomást szerez a gyászos esetről!

- Tom bácsi tehet nekem egy szívességet.

- Bertie! Nagyon különösen viselkedsz!

-Te is különösen viselkednél, ha Wilbert Cream hálószobájának padlóján ültél volna, nyakadban egy karosszékkel, miközben Cream mama betoppant.

- Jesszusom! Betoppant?

- Személyesen.

- Mit mondtál neki?

- Azt, hogy egy egeret keresek.

- Valami jobb nem jutott eszedbe?

- Nem.

- Na és mi lett a vége a dolognak?

- Én fölszívódtam, ő meg nyilván meg volt győződve, hogy hiányzik egy deszkám. Ezért hát, ifjú Bobbie, amikor újabb kísérlet tételéről beszélsz nekem, csupán keserűen kacagni tudok - mondtam, s így is tettem. - Tudod mikor teszem én be még egyszer a lábam abba a vészterhes szobába! Még egymillió font sterlingért se, kápában és kis címletekben fizetve!

Olyasmit művelt, ami azt hiszem, bár megesküdni nem mernék rá, ajakbiggyesztésként ismeretes. Az ajkak összeértetése, majd előretolása, ha értik, mire gondolok. Mindenesetre az volt a benyomásom, hogy csalódott Bertramban, s jobb dolgokat várt tőle, s ezt következő szavai igazolták is.

- Ez hát az a rettenthetetlen Wooster-szellem?

- Ez idő szerint: igenis, ez.

- Férfi vagy te, vagy egér?

- Légy szíves, ne ejtsd ki az „egér" szót a jelenlétemben.

- Igenis úgy gondolom, hogy ismét meg kellene próbálnod. Fél hordó kátrány miatt ne tedd kockára az egész hajó épségét. Ezúttal majd én is segítek.

- Hah!

- Nem hallottam én már ezt a szót valahol?

- Mérget vehetsz rá, hogy még többször is hallani fogod!

- Na ne már. Hallgass ide, Bertie. Ha együttműködünk, a világon semmi gond nem lehet. Mrs. Cream ezúttal nem fog felbukkanni. A villám kétszer soha nem csap le ugyanarra a helyre.

- Ki állította fel ezt a szabályt?

- És ha mégis... A következőképp fogunk eljárni: te bemégy, és elkezded a kutatást, én meg az ajtó előtt őrködöm.

- Gondolod, hogy ez olyan fene nagy segítség lesz?

- Hát persze hogy az. Ha meglátom Mrs. Creamet, elkezdek énekelni.

- Természetesen mindig örömest hallgatom az énekszólódat, de mi módon fogja ez enyhíteni a feszültséget?

- Ó, Bertie, te tényleg kapitális hatökör vagy. Hát nem érted? Amikor meghallod, hogy dalra fakadok, ebből tudni fogod, hogy veszély fenyeget, és bőven lesz rá idődd, hogy kiugorj az ablakon.

- És kitörjem a redves nyakam, mi?

- Már hogy törnéd ki? Hiszen a Kék Szoba erkélyre nyílik. Láttam, amint Wilbert Cream kint állt és tornászott rajta. Mélylégzést végzett, és matrózcsomóra kötözte magát, és...

-Ne foglalkozz most Wilbert Cream szélsőséges megnyilvánulásaival.

- Csak azért említettem meg, hogy érdekesebb legyen. A lényeg az, hogy van erkély, és mihelyt eléred, nyert ügyed van. A túlsó végén esőcsatorna fut le. Egyszerűen csak lecsusszansz rajta, és továbbhaladsz utadon, cigánydalt danolászva. Remélem, nem azt akarod nekem mondani, hogy bármi kifogásod van esőcsatornákon való lecsusszanás ellen. Jeevestől tudom ugyanis, hogy állandóan ezt műveled.

Eltűnődtem. Való igaz, jó pár esőcsatornán lesiklottam már életemben. A körülmények gyakran alakultak úgy, hogy efféle eljárást tettek szükségessé. Ilyen útvonalon hagytam el például Skeldings Hallt hajnali háromkor a meleg-vizes-palackos incidenst követően. Ilyenformán, noha azt azért talán túlzás lenne állítani, hogy sohasem vagyok boldogabb, mint ha esőcsatornákon ereszkedhetek alá, ennek kilátása csekély vagy épp semennyi aggodalmat sem okozott. Kezdtem belátni, hogy lehet valami ebben a tervben, melyet a csajszi elővezetett, ha ugyan az „elővezetett" szó az, ami ide illik.

Ami végül is eldöntötte a kérdést, az a Tom bácsival kapcsolatos meggondolás volt. Mert ha helytelen volt is a marha-fölöző iránti imádata, nem lehetett figyelmen kívül hagyni a tényt, hogy igen erősen kötődik ahhoz a nyüves bigyóhoz, és az ember nagyon nem szívesen gondolt arra, hogy miután Harrogate-ből megérkezve így szól magában:

„Most pedig egy üdítő pillantás a jó öreg marha-fölözőre!", azt kell tapasztalnia, hogy az a távollétével tündököl. Ez kitörölné a napfényt az életéből, és hát szerető unokaöcsök piszokul rühellik kitörölni a napfényt nagybácsikáik életéből. Való igaz, hogy azt mondtam: „Tom bácsi tehet nekem egy szívességet", de ezt nem gondoltam komolyan. Nem felejthettem el, hogy amikor a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban voltam, ez a nem vér szerinti rokonom gyakran küldött nekem postautalványokat, néha még akkora összegről szólókat is, mint tíz shilling. Egyszóval korrekt módon viselkedett irányomban, és most úgy illett, hogy én is ugyanilyen módon járjak el irányában.

És így esett, hogy úgy öt perccel később megint csak a Kék Szoba előtt álltam, Bobbie-val az oldalamon, kinek szívéből momentán még nem csorgott az édes dallamár, de kész volt bármely pillanatban így tenni, amennyiben Cream mama, a vad asszír hadtól lesve el a mintát stratégiájához, farkasként zúdulna le a nyájra. Idegállapotom természetesen kissé feszültebb volt a megszokottnál, de közel sem annyira, mint amennyire lehetett volna. Annak tudatától, hogy Bobbie őrszemként fog funkcionálni, mindjárt más lett az egész. Bármelyik gengszter megmondja önöknek, hogy a mackófeltöréssel járó szorongást és aggodalmat jelentékeny mértékben enyhíti, ha van egy vigyázó ember, aki bármely pillanatban kész bezengeni: „Spuri, a zsaruk!"

Csak hogy megbizonyosodjam arról, hogy Wilbert még nem tért vissza gyalogtúrájáról, bekopogtam az ajtón. Semmi nem mozdult. A levegő tisztának tűnt.

Ezt megemlítettem Bobbie-nak, s ő egyetértett abban, hogy az oly tiszta, mint a patyolat.

- Most pedig egy gyors ismétlés, ellenőrizendő, hogy jól megértettél-e mindent. Ha éneklek, mit csinálsz?

- Kisslisszolok az ablakon.

- És...?

- Lecsúszom az esőcsatornán.

- És...?

- Eltűzök a láthatár felé.

- Helyes. Lódulj hát, és láss dologhoz - adta ki az utasítást Bobbie, s én beléptem.

A jó öreg szoba ugyanolyan állapotban volt, amilyenben elhagytam, semmi se változott, s az első hadmozdulatom természetesen az volt, hogy újabb széket kerítettem, s tüzetes vizsgálatnak vetettem alá a sifonér tetejét. Csalódásként éltem meg, hogy a marha-fölöző nem volt ott. Föltételezem, hogy ezekbe a kleptomániásokba szorult némi rafináltság, és nem a nyilvánvaló helyen rejtik el a zsákmányt. Nem tehettem egyebet, mint másutt kezdeni el az alapos kutatást, s ennek legott neki is láttam, közben fülemet hegyezve, nem üti-e meg holmi dalfoszlány. Minthogy semmi effélét nem észleltem, a régi kedélyes Wooster-szellemben kémleltem be hol egyik holmi alá, hol másik holmi mögé, és éppen a toalettasztal alá kúsztam be kutakodásom során, amikor ama testetlen hangok egyike szólalt meg, amelyek oly gyakoriak voltak a Kék Szobában, azt eredményezvén, hogy csúnyán beütöttem a fejem.

- A jó Isten szerelmére! - mondta a hang, s én olyanformán bukkantam elő, mint pácolt hagyma a villahegyen, csak hogy arra eszméljek, hogy Cream mamát újfent kedves látogatóként tisztelhetem. Csak állt ott, „mi-a-fészkes-fene-ez-itt?"-szerű kifejezéssel finom metszésű arcán, és nem is hibáztattam őt. Mi tagadás, rá tudja hozni a szívbajt egy nőre, ha a fia hálószobájába lépve azt kell látnia, hogy egy idegen nadrágülep dudorodik elő a toalettasztal alól.

- Végigcsináltuk a szokásos rutint.

- Mr. Wooster!

- Á, hello!

- Már *megint* maga?

- Nos, igen - mondtam, mivel ez természetesen abszolút helytálló volt, s ő furcsa hangot hallatott, nem kifejezetten csuklást, mindamellett mégse egészen nem csuklást.

- Még mindig az egeret keresi?

- Úgy van. Azt hittem, az alá láttam ott beszaladni, és arra készültem, hogy leszámolok vele, tekintet nélkül a korára vagy nemére.

- Miből gondolja, hogy egér van itt?

- Ó, az embernek támadnak ilyen ideái.

- Gyakran vadászik egerekre?

- Elég gyakran.

- Egy ötlet látszott eszébe jutni.

- Nem képzeli azt magáról, hogy macska?

- Nem, efelől egészen biztos vagyok.

- De egereket üldöz?

- Igen.

- Nos, ez nagyon érdekes. Konzultálnom kell majd a pszichiáteremmel, ha visszatérek New Yorkba. Biztos vagyok benne, azt mondja majd, hogy ez az egérkomplexus valaminek a jelképe. A feje furcsán zsibog, nemde?

- Eléggé - mondtam, minthogy az imént sikerült alaposan bevernem, és cefetül lüktetett a halántékom.

- Mindjárt sejtettem. Afféle égő érzés, igaz? Nos hát, tegye azt, amit tanácsolok magának. Menjen a szobájába, és feküdjön le. Lazuljon el. Próbáljon meg aludni egy kicsit. Talán egy csésze erős tea is segít. És... Annak az elmegyógyásznak a nevét próbálom meg eszembe idézni, akit oly elismerőleg hallottam emlegetni ideát. Miss Wickham említette őt tegnap. Bossom? Blossom? Glossop, na ez az. Sir Roderick Glossop. Azt hiszem, vele kéne magának konzultálnia. Egy barátnőm jelenleg épp a klinikáján tartózkodik, és azt mondja, csodálatos ember. A legmakacsabb eseteket is kikúrálja. De addig is: fő a pihenés! Menjen, és jól aludja ki magát.

Ezen eszmecsere egy korábbi pontján elkezdtem az ajtó felé hátrálni, és most olyanformán hátráltam ki rajta, mint egy félénk rák, mely valamely homokos tengerparton egy ásóval ügyködő gyerkőcöt igyekszik elkerülni. Ámde nem mentem a szobámba, hogy ellazuljak, hanem Bobbie keresésére indultam, lángot lélegezve ki orrlyukaimon. Fel kívántam vetni neki ama elmaradt dallamár ügyét. Úgy értem, ha tekintetbe vesszük, hogy valamely népszerű sláger mindössze néhány taktusa megkímélhetett volna engem egy olyan

élménytől, melytől vízzé válik a csont, és megőszül a haj nyaktól fölfelé, akkor úgy éreztem, jogomban áll magyarázatot követelni arra, hogy miért nem hangzottak fel ama taktusok.

A bejárati ajtó előtt találtam rá, a kocsija kormánykerekénél.

- Á, hello, Bertie! - szólt, és egy mélyhűtött hal se beszélhetett volna nyugodtabban. - Megtaláltad?

Megcsikordítottam egy-két fogamat, s szenvedélyes karmozdulatot tettem.

- Nem - mondtam, rá se bojszintva az iránti érdeklődésére, hogy miért pont ezt a pillanatot választottam ki svédtornagyakorlataim bemutatására. - Nem találtam meg. Engem viszont Cream mama megtalált.

Szemei elkerekedtek. Sikkantott.

- Csak nem azt akarod mondani, hogy megint rajtacsípett?

- De igen. Félig a toalettasztal alatt hasaltombam. Te, meg a te éneklésed! - mondtam, és nem vagyok benne biztos, hogy nem tettem hozzá a „Phöhh!" szócskát is.

Szemei kicsit még jobban elkerekedtek, és újabb sikkantást hallatott.

- Ó, Bertie! Sajnálom.

- Hát még én!

- Tudod, elhívtak telefonálni. Anya csörgött ide. Azt akarta nekem megmondani, hogy kompolyodott vagy.

- Csak tudnám, honnan szedi ezeket a szavakat.

- Az irodalmár barátaitól, gondolom. Sok íróféléť ismer.

- Az hasznára válik a szókincsnek.

- Na ja. El volt ragadtatva, amikor mondtam neki, hogy hazamegyek. Hosszú beszélgetést akar velem folytatni.

- Nyilván rólam, mi?

- Igen, magam is úgy sejtem, szóba kerül majd a neved. De nem időzhetek itt tovább, veled fecserészve, Bertie. Ha nem indulok el üstöllést, pirkadatra se érek haza a jó öreg fészekbe. Kár, hogy úgy összekutyultad a dolgokat. Szegény Mr. Travers, porig le lesz majd sújtva. Mindazonáltal: senki élete se fenékig tejfel - tette hozzá, s azzal elhajtott, kavicsesőt árasztva minden irányban.

Ha Jeeves ott lett volna, most hozzá fordulok, és ezt mondom: „Ezek a nők, Jeeves!", amire ő így felelt volna: „Igen, uram", vagy talán emígy: „Pontosan, uram", s ez bizonyos mértékű enyhületet nyújtott volna a sebzett léleknek, ám minthogy nem volt ott, mindössze egy keserű kacajt hallattam, és megindultam a pázsit felé. Néhány fejezet Cream mama lúdbőröztető prózájából, gondoltam, talán valamelyest előmozdíthatja majd a vibráló idegdúcok ellazulását.

És így is történt. Nem régóta olvashattam, amikor álmosság lett rajtam úrrá, a fáradt szemhéjak lecsukódtak, és két további minután belül már el is fogott a buzgóság, s oly mélyen aludtam, mintha csak Augustus macska lettem volna. Mikor fölébredtem, megállapítottam, hogy vagy két óra hosszáig durmoltam, és miközben kinyújtóztattam tagjaimat, jutott eszembe, hogy nem küldtem el azt a táviratot Pácolt Herring-nek, melyben meghívom őt, hogy csatlakozzék a

brancshoz. E mulasztásomat pótlandó, Dahlia néni budoárjába mentem, és telefonon leadtam a közleményt egy postahivatali alkalmazottnak, akire igencsak ráférte volna, hogy konzultáljon egy jó fülszakorvossal. Miután ezzel végeztem, ismét irányt vettem a nyílt térségek felé, és éppen a pázsithoz közeledtem, annak szándékával, hogy folytassam az olvasást, amikor a háttérből gépkocsimotor zaja ütötte meg a fülem, s megfordulván, hogy egy pillantást vessek a jelzett irányba, akármi legyek, ha nem Pácoltra esett a tekintetem, amint a főbejárat előtt kiszállt kocsijából.

KESERŰ ELMÉLKEDÉS A NŐI NEMRŐL

Minthogy London és Brinkley közt körülbelül száz mérföld a távolság, és két percnél nem sokkal több telt el azóta, hogy föladtam azt a sürgönyt, az a tény, hogy a srác immár Brinkley főbejárata előtt tartózkodott, karikacsapásszerű gyorsaságról látszott árulkodni. Még az autós jelenetben szereplő fickó rekordját is túlszárnyalta, amit Macskatáp Potter-Pirbright szokott néha előadni a Parazita Klub bagós koncertje alkalmával, amely jelenetben az egyik fickó azt mondja a másik fickónak, hogy Glasgow-ba készül kocsikázni, mire a másik fickó megkérdi: „Milyen messze van?", s az első fickó azt feleli: „Háromszáz mérföld", mire a másik fickó azt kérdi: „Mennyi idő alatt tudsz odaérni?", s a fickó azt feleli: „Ó, úgy fél óra, úgy fél óra". Ilyenformán a „halihó"-ba, mellyel közeledtemkor a fiú tarkóját üdvözöltem, bizonyos megrökönyödöttség vegyült.

A régi ismerős hang hallatán a srác egy forró téglákon tartózkodó macska élénkségével perdült hátra, s észrevettem, hogy rendszerint derűs ábrázatát most gyötrelem torzítja el, mintha romlott osztrigába harapott volna. Ekkor kitalálván, hogy mi bántja, finom mosolyaim egyikével mosolyodtam el. Na, mondtam magamban, majd mindjárt visszahozom én arcodra a rózsákat.

Nyelt egyet, majd élettelen hangon, mint szellem a szeánszon, így szólt:

- Hello, Bertie.

- Hello.

- Szóval itt vagy.

- Igen, itt.

- Reméltem, hogy összefutunk.

- S most íme, álmod valóra vált.

- Hiszen mondtad is, hogy itt vendégeskedsz.

- Úgy van.

- Hogy s mint mennek a dolgok?

- Tűrhetően.

- A nénikéd jól van?

- Remekül.

- Nálad is minden oké?

- Többé-kevésbé.

- Nagyszerű. Rég jártam már Brinkleyben.

- Na igen.

- Nagyjából ugyanúgy néz ki.

- Na igen.

- Úgy értem, nem sok minden változott.

- Nem.

- Nos, így van ez.

Szünetet tartott, s további nyeldeklést vitt véghez, s láttam, hogy rövidesen elérkezünk a lényeghez, minthogy mindaz, ami eddig történt, olyasmi volt, amit könnyed csevejként lehet definiálni. Vagyis úgy értem, az a fajta üres halandzsázás, ami államférfiak között szokott elhangozni a legnagyobb szívélyesség jellemezte légkörben lebonyolított tárgyalásokon, mielőtt letépnék pofaszakállukat, és elkezdenék kivesézni a rázós ügyeket.

Igazam lett. Miközben arca olyanformán működött, mintha az első romlott osztrigát egy második, még cudarabb példány követte volna, így szólt:

- Láttam azt a közleményt a *Timesban,* Bertie.

Komédiázni szottyant kedvem. Meglehet, hogy rögtön el kellett volna kezdenem ama rózsák visszahozását, de úgy éreztem, muris lesz, ha egy darabig bolondítom szegény pupákot, így hát továbbra is fenn tartottam a maszkot.

- Á, igen. A *Timesban.* Azt a közleményt. Értem. Szóval láttad, azt mondod?

- A klubban, ebéd után. És nem hittem a szememnek.

Nos, én magam se voltam képes hinni az enyémnek, de erről most nem tettem említést. Arra gondoltam, mennyire rávall Bobbie-ra, hogy amikor kifőzte ezt a tervét, őt nem avatta be a dologba. Gondolom, egyszerűen elfelejtette, vagy pedig valamely sajátos, csupán őáltala ismert okból tartotta titokban. Hiszen mindig is olyan lány volt, aki megannyi rejtelem leplében művelt csodákat.

- És azt is megmondom neked, hogy miért nem. Aligha fogod ezt elhinni, de mindössze pár nappal ezelőtt még *velem* járt jegyben.

- Ne beszélj!

- De bizony, hogy így volt.

- Mármint veled, úgy érted?

- Pontosan. És ő mindeközben már nyilván ezt a rémséges árulást fontolgatta.

- Cikis egy ügy.

- Ha tudsz nekem mondani valamit, ami cikisebb, hát örömest meghallgatom. Ebből is jól kitűnik, milyenek a nők. Iszonyú egy nem, Bertie. Törvényt kellene hozni ellenük. Remélem, megérem még a napját, amikor többé nem engedélyezik nők létezését.

- Ez alighanem betenné a kaput az emberi faj fennmaradásának, nem gondolod?

- Miért, ki akarja, hogy fennmaradjon az emberi faj?

- Értem, mire gondolsz. Igen, természetesen lehet benne valami.

Zsémbesen rúgott egy arra haladó bogár felé, egy darabig komoran ráncolta a homlokát, majd így folytatta:

- A dolog hideg, érzéketlen, szívtelen volta az, ami a leginkább megrendít. Még csak célzást se tett rá, hogy ki akarná adni az utam. Hiszen csupán a múlt héten történt, miközben együtt ebédeltünk, hogy hallatlan élénkséggel vázolt föl terveket a nászutunkkal kapcsolatban. És most meg ez! Egyetlen figyelmeztető szó nélkül. Az ember azt hitte volna, hogy egy lány, aki fasírtot készül csinálni egy fickó életéből, legalább ír neki néhány sort, ha csak egy képeslapon is. Ez nyilvánvalóan meg se fordult a fejében. Egyszerűen csak hagyta, hogy a reggeli újságból tudjam meg a hírt. S az valósággal főbe kólintott.

- Nem is csodálom. Minden elsötétült előtted?

- Eléggé. A nap hátralévő részét azzal töltöttem, hogy végiggondoljam a dolgot, és ma reggel szabit kunyiztam ki a szerkesztőségben, kiálltam a kocsival, és lejöttem ide, hogy megmondjam neked...

Elhallgatott, szemlátomást annak okán, hogy erőt vettek rajta az érzelmei.

- Igen?

- Hogy megmondjam neked: bármit teszünk is, nem szabad hagynunk, hogy ez a dolog derékba törje régi barátságunkat.

- Hát persze hogy nem. Átkozottul buggyant ötlet.

- Oly nagyon régi barátság ez.

- Nem tudom, mikor találkoztam régebbivel.

- Együtt diákoskodtunk.

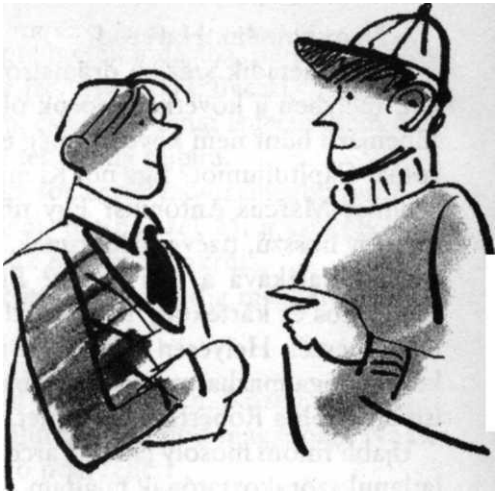

- Etonkabát-ban és pattanásos képpel.

Pontosan. És sokkal inkább fivérek voltunk, mint bármi mások. Én megosztottam veled az utolsó szelet mandulás nugátomat, te meg megfelezted velem az utolsó csomag savanyú cukorkádat. Ha mumpszod volt, én kaptam el tőled, s ha kanyaróm volt, te kaptad el tőlem. Önzetlenül segített egyikünk a másikán. Úgyhogy ugyanígy kell folytatnunk, mintha ez a dolog meg se történt volna.

- Hát persze.

- Ugyanúgy meg kell maradjanak a régi jó közös ebédek.

- Ó, hogyne.

- És a vasárnapi golf, meg egy-egy alkalmi fallabdajátszma. És miután nős, megállapodott ember leszel, gyakran beugrok majd hozzád egy koktélra.

- Igen, tégy így.

- Így lesz. Habár óriási önuralomra lesz majd szükségem, hogy kupán ne vágjam a koktélkeverővel azt a kis tésztaképű svindler Mrs. Bertram Woostert, lánykori nevén Wickhamet.

- Muszáj őt kis tésztaképű svindlernek nevezned?

- Miért, tudsz valami durvábbat? - kérdezte egy olyan ember arckifejezésével, aki mindig nyitott a javaslatokra. - Ismered Thomas Otwayt?

- Nem hinném. Haverod?

- Tizenhetedik századi drámaíró. Ő szerezte *Az árvát,* melyben a következő sorok olvashatók: „Milyen főbenjáró bűnt nem követett még el Nő? Ki árulá el a római Capitoliumot? Egy nő. Ki miatt veszíté el világuralmát Marcus Antonius? Egy nő miatt. Ki vala az oka egy hosszú, tízéves háborúnak, s végül ki tevé lángok martalékává a régi Tróját? Egy nő. Oh, álnok, gyalázatos és kártékony némberek!" Otway jól tudta, miről beszél. Helyesen közelítette meg a kérdést. Akkor se fogalmazhatott volna jobban, ha személyesen ismerte volna Roberta Wickhamet.

Újabb finom mosoly játszott arcomon. Mindezt hallatlanul szórakoztatónak találtam.

- Lehet, hogy csak képzelődöm, Pácolt - mondtam -, de valami azt súgja nekem, hogy momentán nem túlságosan vagy belezúgva Bobbie-ba.

Megvonta a vállát.

- Ó, szó sincs róla. Eltekintve attól, hogy azt kívánom, bár puszta kézzel fojthatnám meg azt a kis szédelgőt, a maradékon pedig szeges talpú csizmában ugrálhatnék, se rokon-, se

ellenszenvet nem érzek iránta. Te jobban tetszel neki, mint én - ennyi az egész, többet nincs is mit mondani róla. Az a fő, hogy közted és köztem szent a béke.

- Csupán azért tetted meg ezt a hosszú utat, hogy erről meggyőződhess? - kérdeztem meghatottan.

- Nos, meglehet, hogy egy olyan hátsó gondolat is motoszkált bennem, miszerint hátha meghívnak, hogy ássak bele Anatole vacsoráinak egyikébe, mielőtt elmegyek kivenni egy szobát a Bika és Bozótban, Market Snodsburyben. Milyen mostanában Anatole főztje?

- Felségesebb, mint valaha.

- Továbbra is elolvad a szájban, mi? Már két éve, hogy utoljára haraptam ételcsodájába, de még mindig a nyelvemen van az íze. Micsoda művész!

- Ah! - mondtam, és a kalapomat is leemeltem volna, ha történetesen lett volna rajtam.

- Gondolod, hogy sor kerül vacsorameghívásra?

- Drága egykomám, hát persze! Mi a szűkölködőket soha nem küldjük el küszöbünkről.

- Remek. És az étkezés után pedig megkérem majd Phyllis Mills kezét.

- Micsoda?!

- Igen, tudom, mi jár a fejedben. Közeli rokonságban áll Aubrey Upjohnnal, mondod magadban. Na de Bertie, hiszen erről ő nem tehet!

- Inkább szánalmat, mint megrovást érdemel, erre gondolsz?

- Pontosan. Nem szabad szűk látókörűnek lennünk. Ő egy aranyos, szelíd kislány, ellentétben bizonyos paradicsomszőke Delilákkal, akiket most inkább nem neveznék meg, és én nagyon kedvelem őt.

- Úgy tudtam, alig ismered.

- Ó, nem, Svájcban egész sűrűn összefutottunk. Nagy haverok vagyunk.

Úgy éreztem, elérkezett a pillanata, hogy - mint mondani szokás - a jó hírt megvigyem Aachenből Gentbe.

- Nem tudom, bölcs dolog-e megkérned Phyllis Mills kezét, Pácolt. Bobbie esetleg nem veszi jó néven.

- De hiszen épp ez az egésznek a lényege, vagyis hogy lássa: nem ő az egyetlen lány a halpiacon, és ha neki nem kellek, akadhatnak mások, akik másként éreznek. Mit vigyorogsz?

Valójában finom mosoly volt, de annyiban hagytam.

- Pácolt - mondtam -, elképesztő históriát vagyok elregélendő.

Nem tudom, önök kipróbálták-e már valaha Doktor Gordon Magnéziumkarbonátját, mely a máj rendellenes működése esetén azonnali könnyebbséget nyújt, s varázshatása folytán mintegy belső ragyogást eredményez. Jómagam még nem éltem vele, a saját májam mindig többé-kevésbé idény közepi formában lévén, de gyakran láttam reklámozni. A szenvedőt bemutatják mind a szer használata előtt, mind utána, az előbbi esetben elkínzott arccal és beesett szemekkel, s olyasvalakinek az általános megjelenésével, aki rövidesen beadni készül a kulcsot, az utóbbi esetben pedig csupa elevenség és virgoncság, meg amit a franciák *bien-être-nek* neveznek. Nos,

arra akarok kilyukadni, hogy az én elképesztő történetem pont ugyanolyan hatással volt Pácoltra, mint az említett szer napi dózisa a májbajos felnőttekre... Moccant és eszmélt, s szemlátomást érezte, amint erein az életnedv végiglüktet, és bár nem hiszem, hogy ténylegesen jó pár kilónyit hízott volna, miközben a történet előrehaladt, az a határozott illúzióm támadt, hogy olyanformán duzzadt egyre nagyobbra, mint ama gumikacsák, melyeket levegővel töltenek meg, mielőtt beleteszik a fürdőkádba.

- Nahát, megáll az eszem! - szólt, miután elébe sorakoztattam a tényeket. - Rögvest eldobom magam!

- Gondoltam, hogy el fogod.

- Egyem meg azt a kis leleményes szívét! Nem sok lány lett volna képes ilyen hatékony munkára serkenteni a szürkeállományt.

- Bizony, csak nagyon kevesen.

- Micsoda hitves! Ez aztán a gyorsszolgálat és együttműködés! Van róla valami értesülésed, hogy s mint válik be a dolog?

- Úgy tudom, meglehetősen simán. Amikor idősb Wickham elolvasta a bejelentést a *Timesban,* hisztérikus rohamot kapott, és elájult.

- Nem kedvel téged?

- Ez a benyomás alakult ki bennem. Amit csak megerősítettek azok az utóbb Bobbie-nak küldött táviratai, melyekben mint „böhönc"-re és „félnederes"-re utalt rám. Azonfelül „kompolyodott"-nak is titulált.

- No, ez remek. Úgy tűnik, teutánad én olyan leszek majd a szemében, mint egy... a nyelvem hegyén van.

- Ritka és üdítő gyümölcs?

- Pontosan. Ha van kedved fogadást kötni rá, öt ficcset teszek tíz ellenében, hogy e forgatókönyv záróképsoraként Lady Wickham a karjaiba zár majd engem, homlokon csókol, és azt mondja: tudja, hogy boldoggá teszem majd a kislányát. Az iskoláját!, Bertie, ha arra gondolok, hogy ő - mármint Bobbie, nem Lady Wickham - hamarosan az enyém lesz, és hogy röviddel azután, hogy a nap leáldoz, két pofára fogom zabálni Anatole egyik vacsoráját, szarabandot tudnék táncolni. Ja, és vacsoráról jut eszembe: gondolod, hogy kvártélyt is kaphatnék? Bár az *Autósok útikönyve* dícsérőleg szól a Bika és Bozótról, de én mindig kissé bizalmatlan vagyok ezekkel a vidéki lebujokkal szemben. Sokkal szívesebben hajtanám álomra a fejem Brinkley Courtban, melyhez oly kellemes emlékeim fűződnek. Nyélbe tudnád ezt ütni a nénikéddel?

- Ő nincs itthon. Elutazott a Bonzo fiát pátyolgatni, aki rubeólával esett ágynak a sulijában. De ma délután telefonált, és utasított, hogy sürgönyileg hívjalak meg egy hosszabb tartózkodásra.

- Te ugratsz.

- Nem én, ez hivatalos.

- De hogy jutottam eszébe?

- Van valami, amit szeretné, ha megtennél neki.

- Bármit kérhet tőlem, akár a fele királyságomat is. Mi az, amit... - Elhallgatott, s ijedt kifejezés ült ki az arcára. - Csak

nem azt akarod mondani, hogy arra akar megkérni, adjam át a díjakat a Market Snodsbury-i gimnáziumban, mint Gussie?

Egy közös barátunkra, Gussie Fink-Nottle-ra utalt, aki, minthogy az előző nyáron az éltes rokon rálőcsölte e feladatot, annak végrehajtása előtt totál becsiccsentett, és szenzációsan komikus alakítást nyújtott, oly sajátos rekordot állítva fel, hogy azt minden leendő szónok hasztalan próbálná meg utolérni.

- Nem, nem, semmi efféle. A díjakat ez idén Aubrey Upjohn fogja kiosztani.

- Ez megnyugtató. Mellesleg hogy van az öreg fiú? Gondolom, találkoztál vele, ugye?

- Ó, hogyne, összefutottunk. Leöntöttem teával.

- Jobbat nem is tehettél volna.

- Bajuszt növesztett.

- Ezt megkönnyebbüléssel hallom. Egyáltalán nem vágytam rá ugyanis, hogy láthassam azt a csupasz felső ajkát. Emlékszel, hogy be voltunk majrézva, amikor elkezdte rezegtetni felénk? Kíváncsi vagyok, hogy fog rá reagálni, amikor nem is egy, de két korábbi nebulójával kerül szembe, s méghozzá azzal a kettővel, akik nagy valószínűséggel a rémálmaiban kísértették az elmúlt tizenöt évben. Akár most is rászabadíthatnál.

- Most nincs itt.

- Azt mondtad, itt van.

- Igen, itt volt, és itt is lesz, de most nincs. Fölment Londonba.

- Senki sem tartózkodik a helyszínen?

- Dehogynem. Itt van Phyllis Mills...

- Helyes lány.

- ...meg Mrs. Homer Cream a New York állambeli New York Cityből, meg a fia Wilbert. És erről be is ugrott az a valami, amit Dahlia néni szeretné, ha megtennél neki.

Örömömre szolgált, hogy beavathattam őt a Wilbert-Phyllis-féle szituba, felvázolván a szerepet, amelyet remélhetőleg ő játszik majd benne, s nyomatékosan hangsúlyozván: nem adhatja jelét annak, hogy elnöki vétót készül emelni. Intelligensen követte az összefüggéseket, és amikor befejeztem, azt mondta, természetesen a legnagyobb készséggel áll rendelkezésre. Igazán nem nagy kérés ez egy olyan fickótól, mondta, aki oly nagyra becsüli Dahlia nénit, mint ő, és aki azóta, hogy a néni oly pazar vendéglátásban részesítette őt két nyárral ezelőtt, egyfolytában azt kívánta, bárcsak ezt valamilyen módon viszonozhatná neki.

- Bízd csak rám, Bertie - mondta. - Nem hagyhatjuk, hogy Phyllis összeadja magát egy olyan férfival, akiről bebizonyosodik majd, hogy olyan hangyás, mint egy korhadt fatörzs. Árnyékként fogom követni ezt a Creamet, és minden tettét kikémlelem. Valahányszor lombok övezte tisztásokra csábítgatja szegény kislányt, én mindig ott leszek, holmi vadvirág mögé befészkelődve, és készen arra, hogy előpattanjak és beleköpjek a levesbe, ha csak a legparányibb jelét észlelem is annak, hogy a srác érzelegni próbál. Most pedig, ha leszel szíves elkísérni a szobámba, lefürdök és rendbe szedem magam, hogy frissen és üdén jelenhessek meg

az esti étkezésen. Anatole még mindig étlapon tartja azt a felséges *Timbales des ris de veau toulousaines*-jét?

- Sőt, még a *Sylphides á la créme d' écrevisses*-ét is.

- Nincs párja annak a fickónak, bizony mondom neked - szólt Pácolt, a nyelve hegyével megnedvesítvén ajkait, s úgy festvén, mint egy farkas, amely épp kiszemelte magának az orosz muzsikját. - Egyszerűen egyedülálló!

GLOSSOP PAPA BEDOBJA MAGÁT

Minthogy gőzöm se volt róla, melyik szobák kiadhatók, s melyikek nem, Pácolt elszállásolása szükségessé tette, hogy csöngessek Glossop papáért. Megnyomtam a gombot, s a pasas tüstént meg is jelent, beléptekor olyanszerű konspirativ pillantást vetve rám, mint amilyet egy titkos társaság titkára vetett volna a tagjegyzéken szereplő egyik barátjára.

- Ő, Swordfish - mondtam, viszonozván a konspirativ pillantást, mivel az ember mindig szeret udvariasan eljárni -, ez itt Mr. Herring, aki eljött, hogy csatlakozzék kis csoportunkhoz.

Glossop papa derékban meghajolt, nem mintha túl sok dereka lett volna.

- Jó estét, uram.

- Egy ideig itt fog vendégeskedni. Hová parkoljuk le?

- A Vörös Szobát ajánlanám, uram.

- A Vörös Szobát kapod, Pácolt.

- Rendicsek.

- Én tavaly laktam ott. Nem olyan mély, mint egy kút, nem olyan tág, mint a dóm kapuja, de azért megjárja - mondtam, visszaemlékezvén Jeeves egyik nyögetére. - Legyen szíves, kísérje oda Mr. Herringet, Swordfish.

- Igenis, uram.

- És miután elhelyezte őt, talán válthatnék magával néhány szót a tálalójában - mondtam, konspirativ pillantást vetve rá.

- Hogyne, uram - felelte, konspirativ pillantást vetve rám.

Konspirativ pillantásokban fenemód gazdag este volt.

Nem sok ideje várakoztam a tálalóban, amikor keresztülkormányozta magát a küszöbön, és legelőször is gratuláltam neki a kiváló technikájához. Jócskán lenyűgözött ugyanis mindama „Hogyne, uram", meg „Igenis, uram", meg derékban való meghajlás. Kifejtettem, hogy maga Jeeves se tudta volna különbül játszani a szerepét, mire ő szerényen elvigyorodott, s azt mondta, az ember a tulajdon komornyikjától lesi el ezeket a kis szakmabeli fortélyokat.

- Ó, jut eszembe - szóltam -, honnan vette a Swordfish nevet?

Elnézően somolygott.

- Miss Wickham javasolta.

- Szinte sejtettem.

- Tájékoztatott, hogy mindig is az volt az álma, hogy egy szép napon találkozik majd egy Swordfish nevű komornyikkal. Elbűvölő ifjú hölgy. Roppant mókás kedvű.

- Ó lehet, hogy remek mókaként éli meg - nevettem fel kesernyés kacajaim egyikével -, ám az úthenger alatt senyvedező azon békák számára, akiket oly könyörtelenül belerángat a pácba, már korántsem olyan szórakoztató. Hadd mondjam el magának, mi történt, miután ma délután elváltam magától.

- Igen, alig várom, hogy hallhassam.

- Akkor hát hegyezze a fülét, és igya magába szavaimat.

Jó mesélő hírében állok, és elhihetik, kitűnően adtam elő a sztorit, egyetlen, mégoly csekély részletet se hagyva ki. Glossop papa mindvégig „Szent ég!" és „No de ilyet!" kiszólásokkal kísérte a hallottakat, s amikor befejeztem, göcögve nevetett, majd azt mondta, roppant kellemetlen lehetett számomra, amire én azt feleltem, a „kellemetlen" szó úgy fedi a tényeket, akár a kolbászt a héja.

- De azt hiszem, én a maga helyében meggyőzőbb magyarázattal is tudtam volna szolgálni a jelenlétére, mint azzal, hogy egy egeret keres.

- Mint például?

- Hirtelenében nehéz megmondani.

- Nos, éppenséggel nekem is hirtelenében kellett volna megmondanom - riposztoztam némi hévvel. - Az embernek nincs ideje csiszolgatni a mondandóját, és kiküszöbölni a mese buktatóit, amikor egy olyan asszony, aki úgy néz ki,

mint Sherlock Holmes, azon kapja a fia hálószobájában, hogy a hátsó domborulata kiszögellik a toalettasztal alól.

- Ez igaz. Való igaz. Azt azonban kétlem...

- Mit kétell?

- Nos, nem szeretném megsérteni az érzéseit.

- Csak rajta. Az érzéseimet már eddig is oly nagy mértékben megsértették, hogy egy kis ráadás már igazán nem számít.

- Beszélhetek őszintén?

- Tegye.

- Nos hát, kétlem, hogy teljességgel bölcs dolog volt egy magafajta fiatal fickóra bízni ezt az igen kényes műveletet. Magam is arra a vélekedésre hajlok, melynek ön akkor adott hangot, amikor Miss Wickhammel megtanácskoztuk a dolgot. Ön akkor azt mondta, ha még emlékszik rá, hogy a vállalkozást egy érett, tapasztalt világfi kezébe kellene letenni, nem pedig egy kevésbé érett korúéba, aki gyermekként soha nem jeleskedett a „hol a papucs?" játékban. Én immár, ha egyetért, érett korúnak mondhatom magam, és ifjabb napjaimban nem kevés dicsérettel halmoztak el a „hol a papucs?" játékban tanúsított ügyességemért. Emlékszem, az egyik háziasszony, akinek karácsonyi zsúrjain részt vettem, egy ifjú vérebéhez hasonlította szimatomat. Túlzott dicshimnusz volt, természetesen, de ezt mondta.

Döbbent ámulattal meredtem a pasasra. Úgy tűnt, hogy szavainak csupán egyféle értelmezés adható.

- Csak nem arra céloz, hogy saját maga kísérli meg a dolgot?

- Pontosan ez a szándékom, Mr. Wooster.

- Szent Kleofás!

- Bár ez a kifejezés új számomra, de úgy sejtem belőle, hogy ön bizarrnak ítéli meg a magatartásomat.

- Ó, ezt nem mondanám, de tisztában van-e azzal, hogy minek teszi ki magát? Nem fogja élvezni a Cream mamával való találkozást. Olyan a szeme, mint a... minek is hívják? Aha, megvan. Baziliszkusz. Olyan a szeme, mint a baziliszkuszé. Számításba vette-e annak lehetőségét, hogy az a szem úgy fog magán keresztülhatolni, mint a puskagolyó?

- Igen, számoltam a veszéllyel. Ámde az a helyzet, Mr. Wooster, hogy a történteket úgy tekintem, mint kihívást. Bizsereg a vérem.

- Az enyém viszont megfagyott.

- És talán nem fogja elhinni nekem, de annak kilátását, hogy átkutassam Mr. Cream szobáját, egészen élvezetesnek találom.

- Élvezetesnek?

- Igen. Érdekes módon a fiatalságomat idézi vissza. Azokat az előkészítő iskolás napokat eleveníti föl emlékezetemben, amikor éjszakánként gyakran lopakodtam le az igazgató irodájába, hogy megdézsmáljam az omlós kekszét.

Összerándultam. Felcsillant szemmel néztem a pasasra. Örvény örvénynek kiált, s a szív megörvendezteti a szívet.

- Az omlós kekszét?

- Egy bádogdobozban tartotta az íróasztalán.

- Maga tényleg ezt tette az előkészítő sulijában?

- Sok-sok évvel ezelőtt.

- Akárcsak én - mondtam, s egy paraszthajszálnyira jutottam ahhoz, hogy hozzátegyem: „Testvérem!"

Glossop papa felvonta bozontos szemöldökét, és látni való volt, hogy neki is örvendezik a szűje.

- Csakugyan? Na de ilyet! Azt hittem, tőlem származik az eszme, de nem vitás, ma már a felnövekvő generáció Anglia-szerte ugyanezt csinálja. Szóval maga is élt Árkádiában? Maga milyen fajta kekszet vámolt meg? Én vegyes ízesítésűt.

- Rózsaszín és fehér cukormázzal?

- Sok esetben igen, bár akadt közte egyszerű háztartási keksz is.

- Nekem gyömbéreshez volt szerencsém.

- Természetesen az is csuda finom, de én jobban szeretem a vegyeset.

- Én is, de azokban a napokban azzal kellett beérnünk, ami éppen volt. Nyakon csípték-e valaha?

- Örömmel közölhetem, hogy soha.

- Engem egyszer. Zimankós időben még mindig érzem a nyomát.

- Pech. De hát az effélék megesnek. Ám amikor a jelen esetben vállalkozom e feladatra, megvan az a vigasztaló gondolatom, hogy ha a legrosszabb következik is be, és elkapnak, aligha fordulhat elő, hogy rám verjenek hat kiadósat, miközben rábukok egy székre, ahogy mondani szoktuk. Igen, teljesen rám bízhatja ezt a kis ügyet, Mr. Wooster.

- Szólítson egyszerűen csak Bertie-nek.

- Ó, hogyne, hogyne.

- Én pedig szólíthatom magát Rodericknek?

- Örömömre szolgálna.

- Vagy Roddynak? A Roderick túl hosszú.

- Amelyik magának szimpatikusabb.

- És csakugyan arra készül, hogy elmenjen hol-a-papucsozni?

- Eltökélt szándékom. A legnagyobb tisztelettel és szeretettel viseltetem a bácsikája iránt, és tisztában vagyok vele, hogy milyen mélységes bánatot okozna neki, ha e becses tárgy tartósan hiányozna a gyűjteményéből. Soha nem bocsátanám meg magamnak, ha abbeli törekvésemben, hogy visszaszerezzem a tulajdonát, bármely...

- ...követ megmozgatatlanul hagyna?

- Én azt akartam mondani: ha bármely ösvényt felderítetlenül hagynék. Meg fogom feszíteni minden...

- ...idegszálát?

- Én az „erőmet" szót készültem használni.

- Éppolyan jó. Na persze, ki kell várnia a megfelelő pillanatot.

- Így igaz.

- És akkor ragadnia üstökön az alkalmat.

- Pontosan.

- Az alkalom csupán egyszer kopogtat.

- Ahogy mondja.

- Adok magának egy tippet. A cucc nem a faliszekrény avagy sifonér tetején van.

- Ah, ez hasznos tanács.

- Hacsak, természetesen, azóta oda nem tette a pali. Nos, mindenesetre sok szerencsét, Roddy.

- Köszönöm, Bertie.

Ha rendszeresen szedtem volna Doktor Gordon Magnéziumkarbonátját, akkor se érezhettem volna intenzívebb belső ragyogást, miközben elhagytam a pasast, és irányt vettem a pázsit felé, hogy magamhoz vegyem a Cream mama-könyvet, és visszavigyem a helyére Dahlia néni budoárjának polcára. Elmerültem Roddy férfiúi kurázsijának csodálatában. Már jócskán előrehaladott korú volt, minimum öt X-et számlált, és megindított a gondolat, hogy még mindig ennyi spiritusz van az öregúrban. Ebből is kitűnik, hogy... most nem jut eszembe, hogy mi, de valami biztosan kitűnik belőle. Azon vettem magam észre, hogy a fiú Glossopon mélázom, megpróbálván elképzelni, vajon milyen lehetett a kekszdézsmáló napjaiban. Ám azt leszámítva, hogy tudtam, akkor még nem lehetett kopasz, nem sikerült őt magam elé

képzelnem. Gyakran van így, amikor az ember nálánál idősebbeken mereng. Emlékszem, mennyire el voltam ámulva, amikor megtudtam, hogy Percy bácsikám - cefetül kemény öreg szivar, akiből szikrányi emberiességet se néztél volna ki - tartotta egykor a nagy-londoni rekordot a Covent Garden Ballsból való kipenderíttetésben.

Magamhoz vettem a könyvet, s miután Dahlia néni odúját elérve megállapítottam, hogy még vagy húsz perc van hátra addig, amikor szükségessé válik előkészületeket tenni az esti étkezéshez, helyet foglaltam, és folytattam az olvasást. Előzőleg egy olyan ponton kellett abbahagynom, ahol Cream mama éppen megköpte a tenyerét, és elkezdte részvéttel és félelemmel feltölteni olvasóit. De mindössze néhány bűnjelet és alig pár csepp emberi alvadt vért tudtam górcső alá venni, amikor felpattant az ajtó, és Pácolt jelent meg. És ahogy tekintetem megállapodott rajta, ő maga is részvéttel és félelemmel töltött el, mivel arca felhevült volt, s modora zaklatott. Úgy festett, mint Jack Dempsey a Gene Tunneyval való első összecsapása után - azon alkalommal, ha emlékeznek rá, amikor Jack elfelejtett elhajolni egy balhorog elől.

Késedelem nélkül megeredt a szava.

- Bertie! Már mindent tűvé tettem utánad!

- Swordfishsel csevegtem a tálalójában. Valami gond van?

- Valami gond!

- Nem teszik a Vörös Szoba?

- Vörös Szoba!

Modorából arra következtettem, hogy nem azért jött, hogy a szálláshelyére panaszkodjon.

- Akkor miféle kis problémád akadt?

- Kis problémám!

Úgy éreztem, hogy ezt még a forrásánál le kell állítanom. Csupán tíz perc volt hátra a vacsorához öltözés időpontjáig, és ebben a stílusban még órákig is folytathattuk volna.

- Figyuzz, öreg harcsa - mondtam türelmesen. - Döntsd el, légy szíves, hogy az én régi barátom, Reginald Herring vagy-e, avagy egy visszhang a svájci hegyekben. Ha egyszerűen csak meg akarsz ismételni minden egyes szót, amit kiejtek...

E pillanatban belépett Glossop papa a koktélokkal, s mi felhagytunk a diskurzussal. Pácolt fenékig ürítette poharát, és szemlátomást nyugodtabbá vált. Miután az ajtó becsukódott Roddy mögött, és Pácoltnak lehetősége nyílt a beszédre, ezt egészen összefüggően tette. Egy újabb serleget véve el, így szólt:

- Bertie, a legszörnyűségesebb dolog történt.

Őszintén bevallom, kissé elfacsarodott a szívem.

Talán emlékeznek még rá, hogy egy Bobbie Wickhammel folytatott korábbi beszélgetés során ama házak egyikéhez hasonlítottam Brinkley Courtot, amelyekről a néhai Edgar Allan Poe írt. Ha ismerik a műveit, nyilván emlékeznek rá, hogy mindig rájárt bennük a rúd a vidéki kúriákban vendégeskedőkre, minthogy a vendég minden pillanatban számíthatott rá, hogy véres lepedőbe burkolózott sétáló

hullával találkozzék. Ha a Brinkleyben jelenleg uralkodó körülmények talán nem is voltak ennyire embert próbálóak, ám a légkör kétségkívül vészterhessé vált, és íme, Pácolt, mint utalt rá, olyan történetet szándékozott elregélni, amely még inkább elmélyíteni készült azt az általános érzést, hogy a dolgok felforrósodóban vannak.

- Mi a baj? - kérdeztem.

- Elmondom neked, mi a baj - felelte.

- Igen, tégy így - mondtam, s ő így is tett.

- Bertie - kezdte -, gondolom, meg fogod érteni, hogy amikor elolvastam azt a bejelentést a Timesban, majd hanyatt estem a döbbenettől.

- Ó, hogyne. Ez teljesen természetes.

- Szédelgett a fejem, és...

- Igen, mesélted. Minden elsötétült előtted.

- Bárcsak sötét is maradt volna - mondta keserűen -, de nem maradt. Egy idő után a köd szétoszlott, és csak ültem ott, fortyogva a dühtől. És miután egy darabig fortyogtam, fölkeltem fotelomból, fogtam egy tollat, és írtam Bobbie-nak egy sértegető levelet.

- Uram atyám!

- Az egész lelkemet beleadtam.

- Egek!

- Válogatott kifejezéseket használva azzal vádoltam, hogy azért adta ki az utam, hogy pénzsóvár módon egy gazdagabb

férfihoz mehessen feleségül. Céklavörös burájú Jezábelnek neveztem, akit hála a jó Istennek, sikerült ejtenem. Azonkívül... Eh, most nem is tudok rá visszaemlékezni, mi másnak tituláltam még, de, mint mondom, piszokul sértő hangú levél volt.

- De hiszen egy szót se szóltál nekem erről, amikor találkoztunk.

- Mert az afeletti örömmámoromban, hogy megtudtam: az a *Times*-beli dolog csupán fortély volt, s hogy Bobbie még mindig szeret, teljesen ki is ment a fejemből. Amikor az imént hirtelen újból eszembe jutott, olyan volt, mintha a szemem közé csaptak volna egy vizes hallal. Szédelgés fogott el.

- Örvénylett körülötted a világ?

- Szédelegtem. Abszolút csonttalannak éreztem magam. De annyi erő azért még maradt bennem, hogy a telefonhoz vánszorogjak. Feltárcsáztam Skeldings Hallt, s arról értesültem, hogy Bobbie éppen megérkezett.

- Nyilván úgy döngetett, mint egy borközi állapotban lévő autóversenyző.

- Nem vitás. A lányok már csak ilyenek. Elég az hozzá, hogy ott volt. Vidám csengéssel a hangjában azt mondta nekem, hogy egy tőlem érkezett levelet talált a hall asztalán, és alig várja, hogy felbonthassa. Reszketeg hangon arra kértem, hogy ne tegye.

- Tehát még épp jókor elérted.

- Jókor az eszed tokját! Bertie, te nagyvilági ember vagy. A másik nemnek jó néhány tagját ismerted a magad idejében.

Mit csinál egy lány, amikor azt mondják neki, hogy ne bontson föl egy levelet?

Értettem az eszmét.

- Fölbontja?

- Pontosan. Hallottam a boríték repedését, és a következő pillanatban... Nem, inkább nem is beszélek róla.

- Felkapta a vizet?

- De fel ám, és ha nem telefonon társalogtunk volna, alighanem a fejemet is leharapja. Nem tudom, kapott-e már el téged tájfun az Indiai-óceánon?

- Nem, arrafelé még soha nem tettem látogatást.

- Én se, de abból, amit meséltek róla, úgy sejtem, bizonyára nagyon hasonló lehet ahhoz, mint ami ezután következett. Bobbie talán öt percig beszélt...

- Lélegzetvétel nélkül.

- Na ja.

- És mit mondott?

- Mindet nem tudom megismételni, és ha tudnám, se tenném.

- És mit mondtál te?

- Egyetlen szót se sikerült közbeszúrnom.

- Van így néha az ember.

- A nők olyan átkozottul gyorsan tudják lökni a szöveget.

- Ajjaj! Nekem mondod? Na és mi lett a vége?

- Azt mondta, hálás érte, hogy örülök, amiért sikerült őt ejtenem, mert végtelen nagy megkönnyebbülés a számára, hogy ő meg engem ejthetett, és hogy igen boldoggá tettem, mivel most szabadságában áll feleségül menni hozzád, ami mindig is a leghőbb óhaja volt.

Cream mama rémregényében, amelybe belekezdtem, szerepelt egy Scarface McColl nevű fószer, amolyan gengszterféle, aki miután egy reggel bevágta magát a jó öreg járgányba, és elfordította az indítókulcsot, darabokban repült a levegőbe, mivel egy szakmabeli versenytársa bombát rejtett el a motorban, s olvasás közben egy pillanatra eltűnődtem, vajon hogy érezhette magát a pali. Most már tudtam. Akárcsak ő, én is fölemelkedtem. Az ajtóhoz szökkentem, s ekkor Pácolt felvonta a szemöldökét.

- Untatlak talán? - kérdezte meglehetősen kimérten.

- Nem, dehogy. De el kell mennem a kocsimért.

- Kocsikázni mész?

- Igen.

- De nemsokára itt a vacsoraidő.

- Nem akarok vacsorázni.

- Hová mégy?

- Herne Baybe.

- Miért pont Herne Baybe?

- Mert Jeeves ott van, és ezt a dolgot pillanatnyi késedelem nélkül az ő kezébe kell letenni.

- Mit tud tenni Jeeves?

- Azt - feleltem - nem tudom megmondani, de valamit tenni fog. Ha sok halat evett, ami egy tengerparti üdülőhelyen minden bizonnyal elvárható tőle, akkor csúcsformában lesz az agya, és amikor Jeeves agya csúcsformában van, csupán annyi a teendőd, hogy megnyomj egy gombot, és félreállj az útból, amíg átveszi az irányítást.

AZ ASSZONY INGATAG

Herne Bay jóval több mint egy ugrásra van Brinkley Courttól, mivel ez utóbbi Worcestershire közepén, az előbbi pedig a kenti partvidéken fekszik, és még a legkedvezőbb körülmények közt se számíthatsz arra, hogy egy szempillantás alatt megtedd az utat. A jelen alkalommal, késleltetvén ama tény által, hogy az arab paripát holmi neuraszténiás tünetekkel javító garázsba kellett vontatni gyógykezelés céljából, csak valamikor éjfél után érkeztem meg a célállomásra. Amikor pedig reggel Jeeves lakcímére hajtottam, arról tájékoztattak, hogy már korán eltávozott, és nem tudják, mikor jön meg. Azt az üzenetet hagyván számára, hogy hívjon fel a Parazitában, visszatértem a metropoliszba, s épp a vacsora előtti sörömet szopogattam a dohányzóban, amikor a hívása elért.

- Mr. Wooster? Jó estét, uram. Itt Jeeves.

- Éspedig egyetlen perccel se hamarabb a kelleténél! - mondtam, egy olyan elveszett bárány meghatottságával beszélve, amelynek a birkamamától való hosszas

elszakítottság után végre sikerül azt megpillantania a legelő túloldalán. - Hol járt ilyen sokáig?

- Folkestone-ban egy barátom meghívott ebédre, uram, és míg nála időztem, rábeszélt, hogy hosszabbítsam meg a látogatásomat egy tengerparti szépségverseny zsűrizése céljából.

- Ugyan! Tényleg? Akkor zajlik az élet maga körül, mi?

- Igen, uram.

- Na és hogy sikerült?

- Egészen kielégítően, uram, köszönöm.

- Ki lett a királynő?

- Egy bizonyos Miss Marlene Higgins Brixtonból, uram, a két udvarhölgye pedig a Tulse Hill-i Miss Lana Brown és a penge-i illetőségű Miss Marilyn Bunting. Mindnyájan rendkívül bájos ifjú hölgyek.

- Formásak?

- Roppant mód, uram.

- Nos, hadd mondjam meg magának, Jeeves, és ezt akár a kalapja mellé is csirizelheti: a formásság nem minden ezen a világon. Sőt, néha úgy tűnik nekem, hogy minél karcsúbbak és gömbölydedebb idomúak a szebbik nem tagjai, annál inkább hajlamosak arra, hogy még a pokol fundamentumát is megingassák. Cefetül szorongatott helyzetben vagyok, Jeeves. Emlékszik még rá, maga egyszer mesélt nekem valakiről, aki azt mondta valakinek, hogy olyasmit tud neki

mondani, amin az jócskán elrágódhat? Ha jól tudom, valami kondorkeselyűkről meg tüskésdisznókról is szó esik benne.

- Úgy hiszem, ön Hamlet, dán királyfi atyjának szellemére gondol, uram, aki a fiához szólván ezt mondta: „Olyat fedeznék föl, hogy legkisebb szavára lelked hánytorogna fel, megfagyna ifjú véred, s két szemed, köréből, mint csillag szökellne ki, szétválna fürtbe kondorult hajad s élére állna minden szál külön, mint tüske-állat zörgő tollai."

- Úgy van. Na persze, fürtbe kondorult hajról van szó, és nem kondorkeselyűről. Mellesleg fura, hogy a szellem tüske-állatot mond, jóllehet tüskésdisznóra gondol. Semmi kétség, nyelvbotlás, ami szellemeknél oly gyakran megesik. Nos, magam is ugyanebben a cipőben járok, Jeeves. Szakasztott ilyen jellegű, amit most én készülök magának fölfedezni. Figyel?

- Igen, uram.

- Akkor fogja le a kalapját, és egyetlen szót se szalasszon el.

Miután befejeztem tényfeltárásomat, Jeeves azt mondta: „Meg tudom érteni az aggodalmát, uram. A helyzet csakugyan feszültséggel terhes", ami Jeeves esetében igen kemény fogalmazásmódnak számít, minthogy általában egy „Fölöttébb kellemetlen, uram"-mal szokta nyugtázni a dolgokat.

- Azonnal Brinkley Courtba megyek, uram.

- Igazán? Nagyon nem szívesen szakítom félbe a szabadságát.

- Semmi baj, uram.

- Később majd folytathatja.

- Így igaz, uram, föltéve, hogy alkalmas lesz az időpont önnek.

- Most viszont...

- Pontosan, uram. Most viszont, ha élhetek egy köznyelvi fordulattal...

- ... itt az ideje, hogy minden igaz elvtárs a Párt segítségére siessen?

- Éppenséggel ezt akartam mondani, uram. Holnap a lehető legkorábbi időpontban a lakásán jelentkezem.

- És majd együtt leautózunk. Rendben - mondtam, és elindultam, hogy elköltsem egyszerű, de egészséges vacsorámat.

És másnap délután... nos, nem teljesen megvidámodott szívvel... talán mondjuk így: félig-meddig megvidámodott szívvel... indultam el Brinkley felé. Az a gondolat, hogy Jeeves mellettem van, s hallal táplált agya a rendelkezésemre áll, egy hangyányi napfényt engedett keresztülcsillámlani a viharfelhőkön, ám csupán egy hangyányit, mert folyvást azt kérdezgettem magamtól, hogy vajon nem vall-e majd kudarcot még maga Jeeves is az abbeli erőfeszítésében, hogy megoldást találjon a problémára, mely felütötte rút fejét. Bár elismert szaktekintély volt az egymástól elszakadt szerető szívek újraegyesítése terén, még ritkán akadt dolga olyan teljes mérvű kobozrepedéssel - melyet Tennyson, a költő emleget -, mint amilyen Roberta Wickham és Reginald Herring kobozán következett be, és, ahogy egyszer őt hallottam fogalmazni: „Nekünk, halandóknak nem adatott meg, hogy kormányosai lehessünk a sikernek." Annak

gondolatára pedig, hogy mi következik, ha netán felsülne vállalkozásában, úgy remegtem, mint holmi aszpikos készítmény. Képtelen voltam elfelejteni, hogy Bobbie, miközben kikosarazta Pácoltat, igen határozott formában nyilvánította ki abbeli szándékát, hogy az oltárrácsokhoz cibáljon engem, s jelt adjon a papnak, hogy tegye a dolgát. Így hát mialatt tovahajtottam, mint már jeleztem, csupán mérsékelten voltam felvidulva.

Amikor kiértünk a londoni forgalomból, és lehetővé vált annak veszélye nélkül társalogni, hogy buszokba és gyalogosokba ütközzünk, teret nyitottam a vitának.

- Nem felejtette még el a tegnapi telefonbeszélgetésünket, Jeeves?

- Nem, uram.

- Elraktározta az elméjében annak lényeges pontjait?

- Igen, uram.

- És eltöprengett rajtuk?

- Igen, uram.

- És talált-e már valamiféle megoldást?

- Még nem, uram.

- Na igen, erre még nem is igazán számítottam. Az effélékhez ugyanis mindig idő kell.

- Igen, uram.

- Az ügynek az a veleje - tekertem egyet a kormánykeréken, kikerülvén egy arra járó tyúkot -, hogy Roberta Wickham személyében egy büszke és rátarti leányzóval van dolgunk.

- Igen, uram.

- És a büszke és rátarti leányzóknak arra van szükségük, hogy ajnározzák őket. Ezt viszont nem lehet oly módon megvalósítani, ha céklavörös burájú Jezábelnek titulálják őket.

- Nem, uram.

- Tudom, ha engem valaki céklavörös burájú Jezábelnek nevezne, tüstént fölhúznám az orrom. Mellesleg ki volt az a Jezábel? A név ismerősnek tűnik, de nem tudom hova tenni.

- Egy ótestamentumi személy, uram. Izrael királynője.

- Ó, hát persze! Legközelebb még a saját nevemet is elfelejtem. Kutyák falták föl, igaz?

- Igen, uram.

- Nem lehetett valami kellemes számára.

- Nem, uram.

- Mindazonáltal: ez van. És ha már kutyák általi fölfalatásról esett szó, elmondom, hogy Brinkleyben van egy tacskó, amely az első találkozáskor azt a benyomást kelti majd magában, hogy könnyű uzsonnaként kívánja magát elfogyasztani a főétkezései közt. De rá se hederítsen. Csupán ámítás ugyanis az egész. Az eb ellenséges magatartása egyszerűen csak...

- Zengő tombolás, de semmi értelme sincs, uram?

- Ahogy mondja. Merő hencegés. Néhány udvarias szó, és a jószág acél... hogy is van az a kifejezés, amit használni hallottam magától?

- Acélpántokkal fűzi lelkemet a lelkéhez, uram?

- Éspedig az első két percben. A légynek se tudna ártani, de muszáj a vakmerőség pózát felöltenie, mivel a neve Tökmag. Az ember nagyon is meg tudja érteni, hogy amikor egy kutya nap mint nap „Tökmag"-nak hallja magát titulálni, úgy érzi, hogy muszáj kivagyiskodnia. Ezt követeli az önbecsülése.

- Pontosan, uram.

- Tökmag tetszeni fog magának. Aranyos kutya. Kifordítva viseli a fülét. Miért viselik a tacskók kifordítva a fülüket?

- Nem tudnám megmondani, uram.

- Én se. Pedig gyakran törtem rajta a fejem. Hanem ez mégse járja, Jeeves. Csak túráztatjuk itt a szánkat Jezábelekről meg tacskókról, amikor arra kellene összpontosítanunk az elménket, hogy...

Hirtelen elállt a szavam. Egy útszéli csárdán ragadt meg a tekintetem. Nos, valójában nem is annyira az útszéli csárdán, hanem inkább azon, ami előtte állt - nevezetesen: egy skarlátvörös, nyitott sportkocsin, amelyet szempillantás alatt mint Bobbie Wickham tulajdonát ismertem föl. Átláttam, mi történhetett. Útban visszafelé Brinkleybe, miután egy-két éjszakát anyucival töltött, Bobbie kissé melegnek találta az időt, s megállt ennél a fogadónál, hogy felhajtson egy konty alá valót. És ami azt illeti, nagyon is okosan tette. Egy forró nyári délutánon ugyanis semmi se hozza jobban helyre az embert, mint egy kupica toroköblítő.

Lefékeztem a járgányt.

- Várna rám itt egy percet, Jeeves?

- Hogyne, uram. Miss Wickhammel óhajt beszélni?

- Ah! Észrevette a kocsiját?

- Igen, uram. Szembeszökően jellegzetes jármű.

- Akárcsak a tulajdonosa. Az az érzésem, néhány mézesmázos szóval talán elérhetnék valamit a viszályelsimítás dolgában. Legalábbis érdemes megpróbálni, nem gondolja?

- Kétségkívül, uram.

- Efféle helyzetben, mint ez a mostani, az ember nem kíván egyetlen ösvényt se földerítetlenül hagyni.

Az útszéli csárda belseje - a Róka és Lúd nevűé, nem mintha ez lényeges volna - olyan volt, mint minden útszéli csárda belseje: sötét és hűvös, és sör, sajt, kávé, hagymasaláta, valamint a föld zsírjából élő angol parasztság szaga járta át. Belépvén egy kényelmes zugban találtad magad, söröskorsókkal a falakon, s ide-oda pettyegetett székekkel és asztalokkal. Az egyik asztal melletti egyik széken Bobbie foglalt helyet, előtte egy pohárral és egy üveg gyömbérsörrel.

- Jóságos Isten, Bertie! - mondta, midőn odaléptem hozzá és üdvözöltem. - Honnan pottyantál ide?

Elmagyaráztam, hogy Londonból tartok Brinkleybe a kocsimmal.

.

- Vigyázz, nehogy valaki megdurrantsa. Fogadjunk, benne hagytad a slusszkulcsot.

- Benne, de Jeeves odakint van, és strázsát áll.

- Ó, magaddal hoztad Jeevest? Azt hittem, szabin van.

- Igen korrekt módon járt el, és félbeszakította.

- Ez hűbéri szellemre vall.

- Nagyon is. Amikor mondtam neki, hogy mellettem a helye, szemernyit se tétovázott.

- Mi célból van rá szükséged, hogy melletted legyen?

Elérkezett az ideje a mézesmázos szónak. Bizalmas suttogássá halkítottam le a hangom, ám miután Bobbie aziránt érdeklődött, hogy talán bizony gégegyulladásom van-e, újból fölemeltem.

- Arra gondoltam, hogy esetleg tehetne valamit.

- Mivel kapcsolatban?

- Veled meg Pácolttal kapcsolatban - feleltem, és magamban elkezdtem rendkívüli óvatossággal megfogalmazni mondandómat. Tudtam, nagy szükség lesz rá, hogy különös gonddal válogassam meg szavaimat, mert büszke és rátarti leányzókkal szemben az embernek piszokul résen kell lennie, kivált, ha vörös hajúak, mint Bobbie. Ha ugyanis úgy ítélik meg, hogy pimasz hangot ütsz meg velük szemben, megneheztelnek, és ez a neheztelés könnyen arra indíthatja Bobbie-t, hogy a gyömbérsörös palackjáért nyúljon, és kupán vágjon vele. Nem azt állítom, hogy okvetlenül megtette volna, de fennállt a lehetősége, mellyel számolnom kellett. Ilyenformán fokozott elővigyázattal tértem rá a napirendi pontra.

- Annak elmondásával kell kezdenem, hogy Pácolt teljes körű szemtanúi - nos, a „fültanúi" jelző azt hiszem, helyénvalóbb - beszámolót tartott nekem arról a csevegésről, melyet te meg ő folytattatok telefonon, és most bizonyára azt mondod magadban, hogy a srác jobb ízlésről tett volna tanúbizonyságot, ha mindezt nem adja tovább. Nem szabad azonban elfelejtened, hogy mi ketten együtt cseperedtünk föl, és egy fickó természetesen a bizalmába avat egy olyan srácot, akivel együtt cseperedett föl. Na szóval, a lényeg az, hogy kiöntötte nekem a szívét, és nem sokáig kellett öntenie ahhoz, hogy átlássam: csúnyán az elevenjébe vágtak. A vérnyomása jóval kétszáz fölött volt, szeme olyasmiben villogott, amit szent őrületnek szokás nevezni, és oly nagy átéléssel hajtogatta, hogy „Halál, hol a te fullánkod?", hogy csak no.

Láttam, amint a lány megremeg, és vigyázó szememet a gyömbérsörös palackon tartottam. Ám még ha fölemelte volna

azt, s lesújtott volna vele a Wooster-kobakra, attól se kábulhattam volna el jobban, mint azoktól a szavaktól, melyek most ajkát elhagyták:

- Szegény báránykám!

Az imént rendelt gines tonikom jó részét kilöttyentettem.

- Azt mondtad: „Szegény báránykám!"?

- Naná, hogy azt, habár a „Szegény butuskám!" helyénvalóbb lett volna. Csak gondolj bele: képes volt komolyan venni mindazt a blődséget, amit mondtam neki. Tudhatta volna, hogy nem gondoltam komolyan.

Igyekeztem kipuhatolni a lényeget.

- Egyszerűen csak élénkíteni akartad a társalgást?

- Nos, kifújtam magamból a gőzt. Az ég szerelmére, hát nincs joga egy lánynak arra, hogy hébe-hóba kifújjon magából némi gőzt? Álmomban se gondoltam volna, hogy ezen ő tényleg felháborodik. Reggie mindig annyira szó szerint vesz mindent.

- Ezek szerint tehát a kacagó szerelem-isten újból a régi őrhelyén teszi a dolgát?

- Még szép!

- Más szóval, hogy új kifejezést alkossak, továbbra is dühöng köztetek a szívszerelem?

- Hát persze. Amit mondtam, meglehet, hogy akkor éppen komolyan is gondoltam, de csak kábé öt percig.

Mély lélegzetet vettem, ám egy pillanattal később azt kívántam, bár ne tettem volna, ugyanis épp azzal egyidejűleg történt, hogy felhajtottam a gines tonikom maradékát.

- Pácolt tud erről? - kérdeztem, miután kiköhögtem magam.

- Még nem. Most megyek megmondani neki.

Felvetettem egy kérdést, melyre nézve különösen vágytam bizonyosságot szerezni.

- A lényeg tehát abban áll, hogy *nem* szól számomra az esküvői harang?

- Tartok tőle, hogy ez a dolog lényege.

- Semmi gond. Ahogy jónak látod.

- Nem szeretném ugyanis, ha bekasztliznának bigámiáért.

- Ó, hát persze. Teljesen meg tudlak érteni. És amúgy is Pácoltra esett a választásod. Nem hibáztatlak érte. Számodra ő az ideális társ.

- Magam is pont így látom. Fantasztikusan klassz fiú, mi?

- Kolosszális.

- Akkor se mennék hozzá máshoz, ha majmokat, elefántcsontot és pávakakasokat hozna is ajándékba. Mesélj róla, milyen volt kissrác korában?

- Ó, nagyjából ugyanolyan, mint mi, többiek.

- Badarság!

- Kivéve, természetesen, azt, hogy embereket mentett ki égő házakból, és kék szemű gyermekeket óvott meg attól, hogy megvadult lovak pépesre gázolják.

- Gyakran csinált ilyesmit?

- Szinte naponta.

- Ő volt az iskola büszkesége?

- Ó, körülbelül.

- Nem mintha olyan fene nagy dicsőség lett volna *annak* az iskolának a büszkeségévé lenni, mármint abból ítélve, amit róla mesélt nekem.

- Hát igen. Aubrey Upjohn alatt, mi tagadás, meglehetősen cudar körülmények uralkodtak. Kivált a vasárnapi kolbász idéződik vissza az ember emlékezetébe.

- Azt Reggie csuda murisan ecsetelte. Azt mondta, nem elégedett disznókból készült, hanem olyanokból, amelyek - mindenki őszinte sajnálatára - takonykórban, sertésvészben vagy tuberkulózisban szenvedtek ki.

- Na igen, ez szerintem egészen helytálló jellemzést nyújt róluk. Indulsz? - kérdeztem, minthogy közben felállt.

- Egy percig sem várhatok tovább. Reggie karjába akarom magam vetni. Ha nem láthatom őt hamarosan, én magam is kiszenvedek.

- Tudom, hogy érzel. A fickó *A szántóvető nászdalá*ban ugyanebben a szellemben gondolkodott, csak ő így fogalmazta meg a dolgot: „Ding-a-dong, ding-a-dong, hozzád indulok". Egy időben falukoncerteken gyakran előadtam ezt a

számot, és volt benne egy piszokul rázós rész, csak azon kellett túljutnom, éspedig amikor odáig értem, hogy „Ma nászra várom a párom", mert vagy tíz percig ki kellett tartani a „pá" szótagot, ami cefetül próbára tette a tüdőt. Emlékszem, a kántor egyszer azt mondta nekem...

Itt félbeszakítottak, ami oly gyakran megesik, amidőn *A szántóvető nászdalá*ról értekezem, ugyanis Bobbie azt mondta, hogy bár ég a vágytól, hogy mindent megtudhasson róla, de inkább megvárja, amíg minderről az önéletrajzomból értesülhet. Együtt távoztunk, s én elkísértem őt a kocsijához, majd visszatértem oda, ahol Jeeves az enyémben őrködött, fülig érő szájjal. Úgy értem, az én szám ért fülig, nem Jeevesé. Nála ugyanis a maximum, ameddig e téren valaha is eljut, az, hogy kissé megrándulni hagyja a szája egyik sarkát, általában a balt. Ritka jó hangulatban voltam, madarat lehetett volna velem fogatni. Nem ismerek még valamit, ami úgy fel tudná villanyozni az embert, mint az a fölfedezés, hogy végül is mégse kell megnősülnie.

- Bocs, hogy megvárakoztattam, Jeeves - mondtam. - Remélem, nem unatkozott.

- Ó, nem, uram, köszönöm. Kitűnően elszórakoztam a Spinozámmal.

- He?

- Spinoza *Etikájával,* amellyel ön volt szíves a múltkoriban megajándékozni.

- Ó, ah, igen, emlékszem. Jó könyv?

- Rendkívül, uram.

- Gondolom, a végén kiderül majd, hogy a komornyik volt a tettes. Nos, Jeeves, bizonyára örömmel fogja hallani, hogy minden sínen van.

- Valóban, uram?

- Úgy ám. Ama Tennyson-féle repedés a kobozon kijavíttatott, s az esküvői harangok bármely percben megkondulhatnak. Bobbie ugyanis meggondolta magát. *Varium et mutabile semper femina*, uram. (Az asszony ingatag)

- Nem csodálnám. Most pedig - dobtam be magam a kormánykerék mögé - elmesélem magának Wilbert és a marha-fölöző históriáját, és ha ez nem készteti arra fürtbe kondorult hajtincseit, hogy egy hangyányit kiszökelljenek körükből, hát én nagyon meg leszek lepve.

MAGVAS ESZMEFUTTATÁS TAPSIFÜLESEKRŐL ÉS MOGYORÓS PELÉKRŐL

A csöndes esthajnalban megérkezvén Brinkleybe, s a jó öreg tragaccsal beállván a garázsba, konstatáltam, hogy Dahlia néni kocsija is ott parkol, s ebből arra következtettem, hogy immár az éltes rokon is újból a helyszínen tartózkodik. És nem is tévedtem. A budoárjában találtam, amint épp teázott, s hozzá pampuskát eszegetett. Ama harsány hallalijainak egyikével üdvözölt, melyeket még a vadászmezőn szedett föl ama napokban, amikor energikusan hajszolta a brit rókákat.

Úgy hangzott, mint egy gázrobbanás, és talpamtól a fejem búbjáig megrázott. Jómagam sohasem vadásztam, de úgy tudom, már önmagában fél győzelem, ha az ember képes olyan hangokat kibocsátani, mint a dzsungel valamely, emésztési zavarban szenvedő nagy ragadozója, és úgy hiszem, Dahlia néni a fénykorában képes volt a Quorn és Pytchley-beli tagtársait egyetlen kurjantással felugrásra késztetni nyergükben, jóllehet két szántóföld és egy cserjés választotta el tőlük.

- Hello, te hüllő! - szólt. - Megint előkerültél?

- Épp e pillanatban szakítottam át a célszalagot.

- Az ifjú Herringtől úgy hallom, Herne Bayben jártál.

- Igen, hogy elhozzam Jeevest. Bonzo hogy van?

- Pörsenéses, de vidám. Mért volt szükséged Jeevesre?

- Nos, mint kiderült, immár nincs szükség a jelenlétére, de ezt csupán akkor tudtam meg, amikor félúton voltam idefelé. Azért hoztam el, hogy közvetítsen Bobbie Wickham és Pácolt között. Tudtad, hogy jegyben járnak?

- Igen, a lány elmondta nekem.

- Azt is elmesélte, hogy ő tetette bele a *Times*ba azt a bejelentést arról, hogy jegyet váltott velem?

- Én voltam az első, akivel közölte. A hasamat fogtam nevettemben.

- Nem így Pácolt, mert az már nem jutott eszébe annak a félnótás ifjú mákvirágnak, hogy ezt vele is közölje. Amikor a srác elolvasta a bejelentést, kerengett vele a világ, és minden

elsötétült előtte. Alaposan megingatta a női nembe vetett bizalmát, és miután egy darabig fortyogott, leült, és írt neki egy levelet Thomas Otway stílusában.

- Kinek a stílusában?

- Nem ismered Thomas Otwayt? Tizenhetedik századi drámaíró, aki arról híres, hogy keserű nyögeteket eresztett meg a másik nemről. Ő írta *Az árva* című darabot, ami tele van ilyenekkel.

- Ezek szerint vicclapokon kívül mást is olvasol?

- Nos, valójában nem igazán ástam bele magam Thos munkásságába, de Pácolt mesélt nekem róla. Otway azt tartotta, hogy a nő elfuserált teremtmény, Pácolt pedig a szóban forgó levelében továbbította ezt az információt Bobbie-nak. Cefetül goromba egy episztola volt.

- Neked meg, gondolom, eszedbe se jutott, hogy megmagyarázd a srácnak a dolgot, mi?

- De igenis megmagyaráztam neki, csakhogy akkorra már a lány megkapta a levelet.

- És mért nem mondta meg neki az az idióta, hogy ne bontsa föl?

- Az volt a legelső dolga. „Találtam itt egy tőled jött levelet, kincsem" - mondta neki Bobbie. „A világért se bontsd fel, angyalom!" - így Pácolt. Amire, természetesen, a kiscsaj tüstént felbontotta.

A néni elbiggyesztette az ajkát, megbiccentette a buksit, és mélázva rágicsált egy darab pampuskát.

- Tehát ezért ődöngött a srác olyan döglötthalszerű ábrázattal. Föltételezem, Roberta felbontotta az eljegyzést, mi?

- Éspedig egy ötperces, légzésszünet nélküli tirádában.

- És azért hoztad el Jeevest, hogy közvetítsen?

- Ez volt az elgondolás lényege.

- Na de, ha már ily mértékben elfajultak a dolgok...

- Kétled, hogy akár Jeeves képes legyen orvosolni a kobozon támadt repedést? - Megcirógattam a néni kontyát. - Szárítsd fel könnyűidet, miket ontani készülsz, éltes ősöm, ugyanis a repedés máris orvosolva van. Idefelé jövet, egy útmenti csehóban találkoztam Bobbie-val, és arról tájékoztatott, hogy csaknem közvetlenül azután, hogy az említett módon kiborította a bilit, a szíve gyökeres átalakuláson ment keresztül. Még mindig szereti a fiút, olyan szenvedéllyel, ami sokkal inkább hasonlít forró olajhoz, mint bármi máshoz, és amikor elváltunk, kocsijával tovarobogott, hogy ezt közölje Pácolttal. Mostanra már alighanem újból úgy vannak egymással, mint a sonka meg a tojás.

Nagy kő esett le ezzel a szívemről, mert miután összebalhézott Pácolttal, kinyilvánította abbeli szándékát, hogy énhozzám jön feleségül.

- Amit, az ember azt hitte volna, baromi nagy mázliként fogsz fel.

- Egyáltalán nem úgy fogom fel.

- Miért? Egy időben totál bele voltál zúgva ebbe a lányba.

- De már nem. A láz elmúlt, a hályog lehullott szememről, és csupáncsak jó barátok vagyunk. Ebben a szerelembe esésben, éltes rokon, az a bökkenő, hogy az érdekelt felek közül az egyik oly gyakran keveredik a nem hozzá illő másik fél társaságába, s ennek igézete megfosztja őt a józan ítélőképességétől. Hadd fogalmazzak így: a férfinem nyuszikból és nem-nyuszikból tevődik össze, a női nem pedig rámenős egyedekből és mogyorós pelékből. Na már most, a probléma az, hogy a hím nyuszi hajlamos arra, hogy elcsábíttasson a rámenős nőstény által (aki remekül illene a hím nem-nyuszihoz), és hogy túl későn eszméljen rá: neki inkább valamely szelíd, gyöngéd mogyorós pelére kellett volna koncentrálnia, akivel békésen elhúzódhatna salátát eszegetni.

- Egyszóval az egész ügy holmi keveredésen alapul?

- Pontosan. Példának okáért, itt vagyunk mi ketten, én meg Bobbie. Nálam jobban senki se képes értékelni az ő csibészes báját, ám én a tapsifülesek egyike vagyok, és mindig is az voltam, míg ellenben ő oly hangsúlyozottan rámenős, hogy párját ritkítja. Jómagam a csöndes életet kedvelem, viszont Roberta Wickham akkor se ismerné föl a csöndes életet, ha tálcán vinnék is oda hozzá, vízitormával körítve. Ő minden erejével azon van, hogy véletlenül se hagyja leáldozni a napot anélkül, hogy el ne követne valami stiklit, amely alkalmas rá, hogy megrengesse az emberiséget. Egyszóval: neki irányító kézre van szüksége, ami olyasmi, amivel én nem tudnék neki szolgálni. Viszont Pácolt bőséggel el tudja vele látni, lévén ama kemény nem-nyuszik egyike, akik számára gyerekjáték rábírni a kis asszonykát, hogy valahol megvonja a határt. Ez az oka, hogy a kettejük uniója élvezi a támogatásomat és

helyeslésemet, és hogy amikor Bobbie mindezt elmondta nekem abban a csehóban, nagy kedvem lett volna kanásztáncra perdülni. Hol van Pácolt? Szeretném megrázni a kezét, és megveregetni a hátát.

- Piknikezni ment Wilberttel és Phyllisszel.

E közlés jelentősége nem kerülte el a figyelmemet.

-Á, nyomingerkedik a fiú? Sarkában van az ipsének, mi?

- Wilberten furtonfurt rajta tartja a szemét.

- És ha létezett valaha fickó, akin szükséges furtonfurt rajta tartani a szemet, hát a fent nevezett kleptomániás az.

- A fent nevezett mi?

- Hát nem mondták neked? Wilbert egy szarka.

- Hogy érted azt, hogy szarka?

- Elzabrál dolgokat. Mindent, ami nincs lebetonozva, magáévá tesz.

- Ne légy vadszamár.

- Nem vagyok vadszamár. Nála van Tom bácsi marha-fölözője.

- Tudom.

- Tudo-o-d??

- Persze hogy tudom.

Elképedtem a néni izéjén... mijén is?... flegmáján, nemde?... annyi biztos: f-fel kezdődik. Arra számítottam ugyanis, hogy közlésem megfagyasztja majd ifjú - avagy inkább: középkorú

- vérét, s hogy élére állnak dauerolt fürtjei, mint tüske-állat zörgő tollai, ámde egyetlen arcizma se rezdült.

- Biz' isten mondom - jegyeztem meg -, piszokul nyugisan fogadod!

- Nos, mi izgulni való van rajta? Tom eladta neki a cuccot.

- Micsoda?!

- Wilbert Harrogate-ben érintkezésbe lépett vele, és megtette az ajánlatát, Tom pedig telefonon arra kért, adjam oda neki a marha-fölözőt. Ebből is látszik, milyen fontos lehet az az ügylet Tomnak. Azt hittem volna, inkább a szemfogától válik meg.

Mély lélegzetet vettem, ám az ezúttal szerencsére nem keveredett össze gines tonikkal. Roppant mód fel voltam kavarva.

- Úgy érted - kérdeztem, s hangom olyanformán remegett, mint egy koloratúrszopráné -, hogy teljesen fölöslegesen mentem keresztül ama lélekrengető megpróbáltatáson?

- Ki rengette meg a lelked, ha ugyan van ilyened?

- Cream mama. Éspedig azzal, hogy betoppant, miközben épp tűvé tettem Wilbert szobáját azért a rusnya köcsögért. Természetesen azt hittem, hogy megfújta, és ott rejtette el.

- És Cream mama rajtacsípett?

- Nem is egyszer, hanem kétszer.

- Mit mondott?

- Azt ajánlotta, hogy gyógykezelés céljából konzultáljak Roddy Glossoppal, akinek szakértelméről, melyet a szellemileg terheltek istápolása terén tanúsít, kitűnő véleményeket hallott. Az ember meg tudja érteni, mi plántálta belé az ideát. Az adott pillanatban félig a toalettasztal alatt hasaltam, és ezt bizonyára furcsának találta.

- Te Bertie! Hiszen ez fantasztikusan röhejes!

A „röhejes" melléknevet rosszul megválasztottnak találtam, s ezt szóvá is tettem. Ám szavaim belévesztek a néniből kirobbanó falrengető kacajorkánba. Még soha senkit nem hallottam ilyen harsányan hahotázni, még Bobbie-t sem, amikor ama emlékezetes alkalommal a felcsapódó gereblyenyél az orrom hegyének vágódott.

- Ötven ficcset adtam volna, ha ott lehetek - mondta a néni, midőn újra beszédképes állapotba tudta hozni hangszálait. - Félig a toalettasztal alatt, azt mondod?

- A második alkalommal. Amikor ugyanis első ízben volt szerencsénk egymáshoz, a padlón ültem, egy karosszékkel a nyakamban.

- Olyasformán viselve, mint egy Erzsébet korabeli fodros gallért, amilyet Thomas Botway hordott.

- Otway - helyesbítettem hűvösen. Mint már említettem, szeretem a pontosságot. És épp azt készültem kifejteni a néninek, hogy egy vérrokontól inkább együttérzést és részvétet vártam volna el, semmint ezt a fazék alatti tövisropogást, ahogy együgyű emberek nevetését szokás néha nevezni, amikor kinyílt az ajtó, és Bobbie lépett be.

Mihelyt megpillantottam, rögtön úgy találtam, hogy van valami furcsa a megjelenésében. Rendes körülmények között ugyanis ez a fehérszemély olyasvalakinek a benyomását kelti a szemlélőben, aki úgy érzi, hogy ha ez nem is minden létező világok legkülönbike, azért épp eléggé jó ahhoz, hogy el lehessen rajta lébecolni, amíg egy jobb világ nem jövend. Vagyis úgy értem, csupa tűz, meg élénkség, meg minden ilyesmi jellemzi a kiscsajt. Most viszont egykedvűséget árasztott; nem Augustus macska egykedvűségét, hanem inkább azét a nőét, aki a louvre-beli képen látható, akiről Jeeves, azon alkalommal, mikor magával cipelt engem oda, hogy megskubizzam, azt mondta, hogy íme a fej, amelyre a világ összes bánata rászakadt. Emlékszem, külön felhívta a figyelmemet a szemhéjak fáradtságára. Bobbie szemhéjait elnézve, a fáradtságnak szakasztott ugyanazt a benyomását szereztem.

Szétválasztva ajkait, melyeket vékony vonallá szorított össze, akárha citromba harapott volna, így szólt:

- Mrs. Cream könyvéért jöttem, amelyet nemrég elkezdtem olvasni, Mrs. Travers.

- Vidd csak, gyermekem - mondta ősöm. - Minél többen olvassák a műveit ebben a kócerájban, annál jobb. Gyarapítják a szókincset.

- Tehát rendben ideértél, Bobbie - szóltam. - Találkoztál Pácolttal?

Nem azt mondom, hogy horkantott, de fintorogni biztosan fintorgott.

- Bertie - szólt olyan hangon, mely mintha egyenesen a mélyhűtőből jött volna -, kérhetek tőled egy szívességet?

- Ó, hogyne. Mi az?

- Légy szíves, ne ejtsd ki a jelenlétemben annak a patkánynak a nevét - mondta, s azzal elpályázott, továbbra is fáradt szemhéjakkal.

Bávatagon néztem utána, s zavartan tapogatóztam a belső értelemért, és Dahlia néni kidülledt szemeiről lerítt, hogy ő se fogta fel az alapeszmét.

- Ejha! - szólt. - Mi ez az egész? Mintha azt mondtad volna nekem, hogy az ifjú Herring iránti szerelmének hőfoka olyan, akár a forró olaj.

- Nekem ezt mesélte.

- Nos, az olaj szemlátomást megszűnt forrásban lenni. Igen, uram, ha ezek itt a szerelem szavai voltak, én megeszem a kalapomat - mondta a vérrokon, s úgy hiszem, arra a rémséges szalmaalkalmatosságra célzott, amelyben kertészkedni szokott, s amiről csupán azt tudom mondani, hogy majdnem olyan pocsék, mint Tom bácsi Sherlock Holmes-féle vadászsapkája, ami több madarat ijesztett már el, mint bármely más tökfödő Worcestershire grófságban. - Alighanem öszszebalhéztak.

- Csakugyan úgy fest a dolog - hagytam helyben. - Ámbár föl nem tudom fogni, hogyan történhetett, tekintve, hogy amikor Bobbie-tól elváltam, még a szerelem fénye ragyogott a szemében, és nem több, mint úgy félórája érkezhetett vissza ide. Vajon mi lehetett az, teszi föl magának az ember a kérdést, ami ily rövid idő alatt egy szerelemmel és gyömbérsörrel betöltött lányt olyanná volt képes átváltoztatni, aki mint „patkány"-t emlegeti imádata tárgyát, és a neve elhangzását se tudja elviselni. Ezt emberi ésszel lehetetlen fölérni. Elküldjék Jeevesért?

- Mi a csudát tud tenni Jeeves?

- Nos hát, most, hogy így rákérdeztél, be kell vallanom: gőzöm sincs. Az embernek egyszerűen csak szokásává válik Jeevesért meneszteni, valahányszor a dolgok félresikerülnek. Mindazonáltal ha az ember tájékozódni kíván, legjobban teszi, ha a kútfőhöz fordul, és első kézből szerzi be az infót. Pácolt bizonyára meg tudja oldani a rejtélyt. Iszkolok is, és megkeresem.

Az iszkolás gondjától azonban megkíméltettem, mivel a srác e pillanatban színre lépett a balközépen.

- Ó, tehát itt vagy, Bertie - szólt. - Hallottam, hogy visszaértél. Épp téged kereslek.

Halk, rekedtes tónusban beszélt, afféle síri hangon, s most észrevettem, hogy minden ismertetőjelét magán viseli egy olyan embernek, akinek a közelében nemrég egy bomba robbant. Válla megereszkedett, szemei üvegesek voltak. Egyszóval úgy nézett ki, mint az a reklámbeli fickó, aki még nem kezdte el szedni Doktor Gordon Magnéziumkarbonátját, s bevezető nélkül rátértem a lényegre. Ez most nem a

tapintatoskodás ideje volt, amikor az ember úgy tesz, mintha nem venne észre dolgokat.

- Mi ez a haragszomrád közted meg Bobbie közt, Pácolt? - kérdeztem, s miután azt felelte: „Ó, semmi", keményen az asztalra csaptam, és azt mondtam neki, hagyjuk a szemérmeskedést, és pakoljon ki mindent őszintén.

- Igen - mondta Dahlia néni. - Mi történt, ifjú Herring?

Azt hiszem, a srác egy pillanatig arra készült, hogy dölyfösen kihúzza magát, s azt mondja: ha nem vesszük rossz néven, talán inkább eltekintene attól, hogy megvitassa velünk a magánügyeit, ám amikor félúton járt fölfelé, elkapta Dahlia néni pillantását, és visszatért az l-es számú testhelyzetbe. Dahlia néni pillantása - jóllehet nem egy kategóriába tartozik Agatha néniével, akiről köztudomású, hogy felfalja önnön kicsinyeit, és emberáldozatokat mutat be telihold idején - jókora tekintélyt parancsol. Pácolt egy fotelba süppedt, és oly módon kókadozott, mint akit kifiléztek.

- Nos, ha tudni akarjátok - mondta -, Bobbie felbontotta az eljegyzést.

Ettől semmivel sem lettünk okosabbak. Ennyit mi is sejtettünk. Lányok ugyanis nem szokták patkánynak nevezni kedvesüket, ha még lobog bennük a szerelem.

- De hiszen csak kábé egy órával ezelőtt történt - mondtam -, hogy elváltam tőle egy Róka és Lúd nevű fogadó előtt, és akkor még elragadtatva áradozott rólad. Mi a csuda jött közbe? Mit csináltál azzal a lánnyal?

- Ó, semmit.

- Ugyan, ugyan!

- Nos, a következő történt.

Itt rövid szünet következett, melynek során Pácolt azt mondta, száz fontot adna egy jó erős szódás whiskyért, ám mivel ez mindazt az abból adódó késedelmet vonta volna magával, hogy csengetnie kellett volna Glossop papáért, s megvárni, amíg az előhozza az elixírt a pince legmélységesebb mélyéről, Dahlia néni hallani se akart róla. Az áhított frissítő helyett egy hideg puszedlivel kínálta meg a fiút, amit az visszautasított, mire a néni arra kérte, hogy folytassa.

- Abban hibáztam - mondta Pácolt még mindig ugyanazon a halk, rekedt hangon, mintha egy hurutban szenvedő szellem lett volna -, hogy eljegyeztem Phyllis Millst.

- Micsoda?! - kiáltottam.

- Micsoda?! - kiáltotta Dahlia néni.

- Egek ura! - toldottam meg.

- Azt meg mi a kórságért csináltad? - firtatta Dahlia néni.

Pácolt olyan ember módjára fészkelődött foteljében, akinek hangyák mászkálnak a pantallójában.

- Az adott pillanatban jó ötletnek tűnt - mondta. - Bobbie ugyanis azt közölte velem telefonon, hogy soha többé nem akar velem szóba állni sem ezen, sem a túlvilágon, Phyllis pedig arról számolt be nekem, hogy jóllehet ódzkodik Wilbert Creamtől a homályos múltja miatt, mégis olyannyira vonzónak találja őt, hogy tudja, nem lenne képes visszautasítani, ha megkérné a kezét, s mivel engem azzal a feladattal bíztak meg, hogy akadályozzam meg őt a

leánykérésben, arra gondoltam, az lesz a legegyszerűbb, ha én magam jegyzem el a lányt. Így hát meghánytuk-vetettük vele a dolgot, s miután megállapodtunk, hogy egyszerűen csak cselfogásról van szó, ami egyik felet sem kötelezi semmire, bejelentettük a hírt Creamnek.

- Nagyon agyafúrt ötlet - szólt Dahlia néni. - És hogy fogadta a fiú?

- Szédelgett a hallatára.

- Jó sok szédelgésre került sor ebben az ügyben - mondtam. - Akkor is szédelegtél, ha még emlékszel rá, amikor eszedbe jutott, hogy megírtad azt a levelet Bobbie-nak.

- Na meg akkor is, amikor hirtelen előtermett a semmiből, épp amikor megcsókoltam Phyllist.

Elbiggyesztettem az ajkam. Kissé pikánsnak találtam e mozzanatot.

- Erre nem lett volna szükség.

- Lehet, hogy nem, de azt akartam, hogy Cream számára természetesnek tűnjék a dolog.

- Ó, értem. Hogy besulykold a kobakjába, mintegy?

- Ez volt az eszméje. Ezt persze nem tettem volna meg, ha tudom, hogy Bobbie időközben meggondolta magát, és azt akarta, hogy a dolgok ismét ugyanolyanok legyenek köztünk, amilyenek a telefonbeszélgetésünk előtt voltak. Ezt azonban nem tudtam. A sors kis iróniáinak egyike ez. Thomas Hardynál is pont ilyenekről lehet olvasni.

Nem volt tudomásom erről a T. Hardyról, akit említett, de értettem, mire gondol. Olyasmi volt, ami az izgalmas cselekményű krimikben lépten-nyomon megesik, amikor is a hősnő a falba veri a fejét, mondván: „Bárcsak tudtam volna!"

- Nem magyaráztad meg neki?

Szánakozó tekintettel nézett rám.

- Próbáltál már valaha megmagyarázni valamit egy vörös hajú lánynak, aki dúl-fúl, mint egy bőrig ázott kotlóstyúk?

Átláttam az érv lényegét.

- Ezután mi történt?

- Ó, nagyon úrinő módjára viselkedett. Szeretetreméltóan csevegett erről-arról mindaddig, amíg Phyllis el nem hagyott bennünket. Akkor aztán rákezdte. Azt mondta, szerelemtől túlcsorduló szívvel száguldott ide, égve a vágytól, hogy a karjaimban lehessen, és igencsak elhűlt, amikor azt kellett látnia, hogy azok a karok épp egy másik fehérszemélyből szorongatják ki a tölteléket, és... Ó, meg hát sok más efféle, ugyanebben az irályban. Az a baj, hogy egy kicsit mindig is ferde szemmel nézett Phyllisre, mert Svájcban úgy vélte, kissé túlságosan is pajtásias volt a viszonyunk. Na persze, teljesen alaptalanul gondolta így.

- Mivel csak jó barátok voltatok?

- Pontosan.

- Nos, ha tudni akarjátok, mi a véleményem... - mondta Dahlia néni.

De egyáltalán nem volt rá érkezésünk, hogy megtudjuk, mi a véleménye, mert e pillanatban Phyllis lépett be.

EGY EPÉS KÖNYVKRITIKA

Elég volt egy futó pillantást vetnem a belépő hajadonra, hogy tökéletesen megértsem: Bobbie miért robbant fel olyan hatalmas durranással, amikor Pácoltat összegabalyodott állapotban látta meg vele. Noha én magam, természetesen, nem egy idealista lány vagyok - és soha nem is voltam -, aki szerelmes a *Csütörtöki Szemle* szerkesztőségének egyik tagjába, de ha az lennék, tudom, elég csúnyán elővenne a migrén, ha szoros ölelésben találnám őt egy olyannyira szemrevaló teremtéssel, mint Aubrey Upjohnnak ez a mostohalánya, mert ha az IQ-ját illetőleg ingatag volt is, fizikai értelemben elsőrangú csinibabának számított. Szeme lényegesen kékebb volt, mint odafent az égbolt, s egyszerű nyári ruhát viselt, amely inkább kihangsúlyozta, semmint elfedte alakjának kecses vonalait, ha értik, mire gondolok, és egyáltalán nem volt meglepő, hogy a láttára Cream másodpercnyi késedelem nélkül verseskötetet ragadott, és nyílegyenesen a legközelebbi lombok övezte tisztás felé vette vele az irányt.

- Ó, Mrs. Travers - mondta, Dahlia nénit megpillantván -, épp most beszéltem apuskával telefonon.

Ez legott elvonta éltes ősöm gondolatait a Pácolt-Bobbie tengely kusza ügyeiről, melynek egy pillanattal ezelőtt a teljes figyelmét szentelte, és nem is csodálkoztam rajta. Minthogy

csupán két nap volt már hátra a Market Snodsbury-i gimnázium díjkiosztó ünnepélyéig, amely eseményen az egész környék színe-virága jelen lesz, a néni bizonyára eléggé nyugtalankodott a főmufti folyamatos távolléte miatt, aki is arra szemeltetett ki, hogy beszédet intézzen az ifjú nebulókhoz az ideálokról meg a nagybetűs ÉLET-ről. Ha egy iskola igazgatótanácsához tartozol, és vállaltad, hogy szónokot biztosítasz az év nagy napjára, meg lehet bocsátani, ha kissé ideges vagy arról értesülvén, hogy az aranyszájú koma elkujtorgott a metropoliszba, egyetlen szó üzenetet se hagyva arra nézve, hogy mikor tér vissza, ha ugyan visszatér valaha. Amennyire a néni tájékozva volt, Upjohnnak akár vakációzhatnékja is támadhatott, annak tervével, hogy a végtelenségig oda marad tivornyázni a bulvárok késdobálóiban, és hát, természetesen, egy iskolai díjkiosztó ceremónia semmitől se fuccsol be olyan biztosan, mint ha a rendezőség nem tudja leszállítani az ünnepély szónokát. Ilyenformán most a néni feje, teljesen természetes és érthető módon, olyan vörös színben pompázott, akár a júniusi rózsa, és azt kérdezte, hogy tett-e valami említést a vén lókötő arról, hogy mikor szándékozik visszatérni.

- Ma este jön meg. Azt mondta, reméli, hogy ön nem aggódott.

Körülbelül akkora hangerejű horkantás hagyta el néhai atyám nővérének ajkát, mintha egy lőszerraktár robbant volna fel.

- Ó, igazán? Nos, van egy hírem a számára. *Igenis* aggódtam. Mi tartotta Londonban ilyen sokáig?

- Az ügyvédjével konzultált a becsületsértési per ügyében, amelyet a *Csütörtöki Szemle* ellen készül indítani.

Azóta gyakran tettem föl magamnak a kérdést, hogy vajon Pácolt hány hüvelyknyire ugrott fel karosszékéből e szavakra. Néha azt hiszem, tíz volt, néha csupán hogy hat, de akármennyi lett légyen is, kétségkívül úgy szökellt fel a párnázott ülőkéről, mint egy atléta az ülvemagasugrás versenyszámban. Scarface McColl se emelkedhetett volna fürgébben a levegőbe a felrobbantott autóval.

- A *Csütörtöki Szemle* ellen? - szólt Dahlia néni. - Az a te szennylapod, nemde, ifjú Herring? Mivel hergeltétek föl az ipsét?

- Apuska könyvéről van szó, melyet az előkészítő iskolákról írt. Tetszett tudni róla, hogy apuska írt egy könyvet az előkészítő iskolákról?

- Gőzöm se volt róla. Senki se mond el nekem semmit.

- Nos, ő megírta ezt a könyvet az előkészítő iskolákról. Az előkészítő iskolákról szól.

- Az előkészítő iskolákról, csakugyan?

- Igen, az előkészítő iskolákról.

- Na, hála Istennek, ezt sikerült végre tisztáznunk. Éreztem én, hogy valahová csak-csak eljutunk, ha kellőképp mélyen beleásunk a dologba. És...?

- És a *Csütörtöki Szemle* írt róla valami becsületsértőt, és apuska ügyvédje azt mondja, a bíróság legalább ötezer fontot meg kell hogy ítéljen apuskának. Mivelhogy a becsületébe gázoltak. Úgyhogy mind ez ideig Londonban volt, és az ügyvédjével tanácskozott. De ma estére visszaér. Itt lesz a díjátadáson, és már teljesen legépeltem és előkészítettem

számára a beszédjét. Ó, ez az én tünci Tökmagom - váltott témát Phyllis, midőn távoli kutyaugatás ütötte meg a fülünket. - Kéri a vacsoráját az édes kis angyalka. Jól van, nyuszkókám, jön már anyuci - fuvolázta, s azzal eldöngicsélt irgalmas célú küldetésére.

Távozását rövid csend követte.

- Akármit is beszéltek - szólalt meg végül Dahlia néni afféle kihívó hanghordozással -, a gógyi nem minden. Ő egy kedves, aranyos kislány. Úgy szeretem, mintha a tulajdon magzatom volna, és a pokolba mindenkivel, aki félnótásnak nevezi. Na, jó reggelt, hékás! - folytatta, látván, hogy a foteljében kornyadozó Pácolt nem sok sikerrel igyekszik fölemelni leesett alsó állkapcsát. - Mi emészt, ifjú Herring?

Láttam, hogy a jelenlegi állapotában Pácolt nem alkalmas a társalgásra, ezért magamra vállaltam a felvilágosítás feladatát.

- Bizonyos gubanc adta elő magát, éltes rokon. Hallhattad, mit mondott P. Mills, mielőtt elment, hogy a szolgálatára legyen Tökmagnak. Ama szavai önmagukért beszélnek.

- Hogy érted ezt?

- A tények a következők. Upjohn megírta ama bizonyos karcsú kötetet, amely, ha még emlékszel, az előkészítő iskolákról szól, és Pácolttól úgy tudom, azt állítja benne, hogy az időszak, melyet ezen intézményekben töltöttünk, életünk legboldogabb periódusa volt. A főszerk. úr a kötetet recenzióírás céljából továbbította Pácoltnak, ő pedig, visszaemlékezvén a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban töltött sötét napokra, amikor is ő meg én együtt szedtünk ott

százszorszépet, irgalmatlanul lecsepülte a művet. Stimmel, Pácolt?

A fiú rátalált beszédhangjára, ha ugyan azt beszédnek lehet egyáltalán nevezni, amikor valaki olyan hangot bocsát ki, mint amikor egy bölény kirántja a lábát egy dagonyából.

- De a fenébe is! - fakadt ki, néhány további szóra lelve. - Az tökéletesen jogos kritika volt. Mi tűrés-tagadás, nem válogattam meg a szavaimat...

- Érdekes lenne megtudni, mik is voltak azok a megválogatatlan szavak - mondta Dahlia néni -, mert úgy tűnik, akadt köztük egy-két olyan is, amely a jelek szerint öt darab ropogós ezresébe fog kerülni a munkaadódnak. Bertie, állj ki a kocsiddal, és menj el a Market Snodsbury-i vasútállomásra, és nézd meg, hogy a könyvárusnál van-e még egy példány az e heti... Azaz mégse, várj, ne menj sehová. Parancs visszavonva. Egy pillanat - mondta, s azzal kiment, teljes tanácstalanságban hagyva a tekintetben, hogy mire készül. Hogy nagynénik miben törik a fejüket, azt sohasem könnyű dolog megjósolni.

Pácolthoz fordultam.

- Ez cikis - jegyeztem meg.

Az elgyötört ábrázatát látva úgy ítéltem meg, hogy az az érzése, cikisebb már nem is lehetne.

- Mi történik, amikor egy hetilap segédszerkesztőjének becsületsértő tevékenysége folytán tetemes kártérítésre ítélik a főnökeit?

Ezt meg tudta válaszolni a fiú.

- Úgy kivágják, hogy a lába se éri a földet, és utána pedig piszokul nehéznek találja, hogy újból állást találjon. Rákerül a feketelistára.

Értettem, mire gondol. Ezek a hetilapszerkesztő fazonok hisznek abban, hogy minden pennyt meg kell becsülni. Szeretik besöpörni mindazt, ami befolyik nekik, és amikor a suska ahelyett, hogy befelé ömlene, elkezd kifelé ömleni a szerkesztőgárda egyik munkatársának botor húzása következtében, akkor az illető munkatárs csúnyán megüti a bokáját. Úgy hiszem, Pácolt lapját valamilyen testületi tanács vagy szindikátus finanszírozta, ám a testületi tanácsok és szindikátusok éppolyan érzékenyek rá, ha stekszet kell kiguberálni, mint az egyéni tulajdonosok. Ahogy Pácolt utalt is rá, nemcsak hogy útilaput kötnek a tévelygő munkatárs talpára, hanem botlásáról körlevélben tájékoztatják a többi testületi tanácsot és szindikátust is.

„Herring?" - kérdezik ezen utóbbiaknál, amikor Pácolt alkalmazást keresve kopogtat be hozzájuk. „Nem ő az a fickó, aki kivette a kenyeret a *Csütörtöki Szemle* szerkesztőinek szájából? Dobják ki azt a csibészt az ablakon, de látni szeretnénk, amint néhányszor bukfencezik is közben." Ha ezt az Upjohn indította pert lefolytatnák, Pácolt esélyei arra, hogy bármiféle, fix fizetéssel járó állást tölthessen be, igencsak soványkák, ha ugyan nem halványak lennének. Évekbe telne, mire minden megbocsáttatna és elfelejtődne.

- Kábé a legjobb, amire számíthatok, az, hogy ceruzát áruljak a nyomornegyedben - mondta Pácolt, és épp a tenyerébe temette arcát, ahogy fickók olyankor hajlamosak tenni, midőn

meglehetősen zord jövőről elmélkednek, amikor kinyílt az ajtó, ámde nem - mint vártam - Dahlia néni, hanem Bobbie lépett be rajta.

- Véletlenül másik könyvet vittem el - mondta. - Azt akartam magamhoz venni, amelyiknek a címe...

Ekkor Pácoltra esett a pillantása, és minden tagja megdermedt, olyasformán, mint Lót feleségéé, aki, mint önök bizonyára tudják, holmi helytelenséget cselekedett azokban az időkben, amikor mindaz a kellemetlenség történt a mezővárosokkal, és sóbálvánnyá vált, habár hogy mi volt az eszméje a dolognak, soha nem tudtam megérteni. Mármint hogy épp sóbálvánnyá lett. Valahogy olyan bizarrnak tűnik, és az ember egyáltalán nem ilyesmire számított.

- Ó! - mondta a lány dölyfösen, mintha sértette volna ez a bepillantás az alvilágba, és még miközben beszélt, síri sóhaj tört elő Pácolt belsejéből, s fölemelte hamuszürke arcát. És ama hamuszürke arc láttára a dölyfösség egy csapásra tovatűnt Roberta Wickham-ből, hogy a régi nagy szerelemnek, együttérzésnek és női gyengédségnek, miegymásnak adja át a helyét, s úgy szökkent oda a sráchoz, mint egy nőstény leopárd, mely rálel elveszett kölykére.

- Reggie! Ó, Reggie! Reggie, drágám, mi a baj? - kiáltotta, s az egész viselkedése szembeszökő jobbraforduláson ment át. Egy szó mint száz, megindította a fiú gyötrelme, mint az a női nemnél oly gyakran megesik. Költők nemegyszer értekeztek erről. Önök valószínűleg ismerik a poétát, aki így dalolt: „Ó, asszony, midőn elkerül minket a gond, tararam tararam és púp vagy a háton, ám tamtaram tamtaram homlokunk, tamtaram pararam őrangyalunk."

A lány vadállati acsargással fordult felém.

- Mit tettél ezzel a szegény báránykával? - rikácsolta, az egyik legcsúnyább pillantást vetve rám, amely csak látható volt azon a nyáron a közép-angliai grófságokban, és éppen végeztem annak elmagyarázásával, hogy nem én voltam az, hanem a Sors vagy Végzet, ami eltávolította a napfényt a szegény bárányka életéből, amikor Dahlia néni visszatért. Egy cédulát tartott a kezében.

- Igazam volt - mondta. - Tudtam, hogy mihelyt a könyvét kiadatja, Upjohnnak az lesz az első dolga, hogy egy sajtófigyelő ügynökséghez forduljon. Ezt a hallban találtam az asztalon. A karcsú kötetéről írt kritikád, ifjú Herring, és most, hogy átfutottam, nem vagyok meglepve, hogy kissé fel van háborodva a pasas. Felolvasom nektek.

Miként a különféle beharangozásokból már jórészt előre sejthető volt, a Pácolt által írottakat kíméletlen szigor jellemezte, s ami engem illet, számomra a ritka és üdítő gyümölcs kategóriájába tartozott. Minden egyes betűjét élveztem. A következőképp végződött:

„Aubrey Upjohn bizonyára másképp vélekedett volna az előkészítő iskolákról, ha ő maga is lehúzott volna egy időszakot Dotheby Hallban - ahogy, szerencsétlenségünkre, mi tettük -, amely tanintézményt ő igazgatott a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban. Nem felejtettük még el ama bizonyos vasárnapi kolbászt, ami nem elégedett disznókból készült, hanem olyanokból, amelyek - mindenki őszinte sajnálatára - takonykórban, sertésvészben vagy tuberkulózisban szenvedtek ki."

Amíg ez a passzus el nem hagyta az éltes rokon ajkát, Pácolt mindvégig egymáshoz illesztett ujjakkal ült a helyén, időről időre bólogatva közben, mintha azt mondaná: „Epésnek epés, szó se róla, de teljesen jogos kritika", ám ez utóbbi bekezdés hallatán ülve-magasugrásainak egy újabbikat produkálta, minden előző rekordját jó néhány hüvelykkel megjavítva. Futó gondolatként az ötlött fel bennem, hogy ha minden más bevételi forrása elapadna, ígéretes jövő elé nézne mint akrobata.

- De hiszen én ilyesmit soha nem írtam! - kapkodott levegő után.

- Nos, itt van, fehéren-feketén.

- Nahát, ez becsületbe vágó!

- Épp így érzi Upjohn meg a prókátora is. És meg kell mondjam, számomra nagyon is ötezer fontot érőnek hangzik.

- Hadd nézzem azt a szöveget - sipította Pácolt. - Én ezt nem értem! Ne már, fél pillanat, szívem. Most ne. Majd később. Koncentrálni akarok - mondta, mivel Bobbie időközben rávetette magát, és olyanformán tapadt rá, mint a borostyán a régi kertfalra.

- Reggie! - jajongott. Igen, a „jajongott" szó illik rá. - Én voltam az!

- He?

- Arról a dologról beszélek, amit Mrs. Travers az imént felolvasott. Biztos emlékszel, mikor aznap ebédnél megmutattad nekem a korrektúrát, és megkértél rá, hogy dobjam már be a szerkesztőségbe, mivel neked el kellett rohannod egy golfmeccsre. Miután elmentél, még egyszer elolvastam, és láttam, hogy kihagytad azt a kolbászos részt - gondoltam, véletlenül -, és én azt olyan szörnyen murisnak és szellemesnek találtam, hogy... Nos, odabiggyesztettem a végére. Úgy éreztem, frappánsan kikerekíti a dolgot.

EGY PALACK PINCEHŰS PORTÓI

Néhány percig csend honolt, melyet csupán egy „Szent Habakuk!"-ot rebegő nagynéni hangja tört meg. Pácolt pislogva állt, ahogy néha bokszmérkőzések alkalmával láttam állni a szorítóban, miután alattomos ökölcsapást mértek valamely érzékenyebb testrészére, például az orrhegyére.

Átcikázott-e vajon elméjén annak gondolata, hogy mindkét kézzel megragadja Bobbie nyakát, és spirál alakúra tekerje, nem tudnám megmondani, ám ha így volt is, csupán néhány másodpercig tartó hiú ábránd lehetett, mert csaknem azonnal felülkerekedett a szerelem. Bobbie az imént mint báránykát jellemezte őt, s most Pácolt mindama szelídséggel a hangjában szólalt meg, amely a báránykák sajátja.

- Ó, értem. Tehát így történt.

- Annyira sajnálom!

- Szóra sem érdemes.

- Meg tudsz nekem valaha bocsátani?

- Ó, hogyne.

- Tényleg jót akartam.

- Hát persze.

- Csakugyan bajba fogsz kerülni miatta?

- Csupán némi csekély kellemetlenségem lehet belőle.

- Ó, Reggie!

- Semmi baj.

- Tönkretettem az életedet.

- Badarság. A *Csütörtöki Szemle* nem az egyetlen folyóirat Londonban. Ha kirúgnak, máshol keresek alkalmazást.

Ezt aligha lehetett összeegyeztetni azzal, amit az előbb a feketelistára tételéről mondott, ám ezt tartózkodtam megemlíteni, mivel láttam, hogy szavai jelentős mértékben

felvidították Bobbie-t, és nem akartam elrontani a kiscsaj jókedvét. Sohasem járja, hogy az ember elrántsa a boldogság serlegét egy fruska ajkáról, miután az a mélység bugyrait megjárván elkezdett kortyolni belőle.

- Hát persze! - lelkendezett. - Bármely lap boldogan fogadna a munkatársai közé egy ilyen értékes embert, mint te.

- Tigrisként fognak harcolni a szolgálataiért - tettem rá még egy lapáttal, mintegy továbbgördítve a társalgást. - Egy olyan fickót, mint Pácolt, lehetetlen úgy egy napnál tovább a forgalomból kivonva látni.

- Olyannyira okos fiú vagy.

- Ó, kösz.

- Nem neked mondtam, te lüke, hanem, Reggie-nek.

- Ah, igen. Pácolt csakugyan bővében van a gógyinak.

- Mindazonáltal - mondta Dahlia néni -, azt hiszem, mihelyt Upjohn megjön, ajánlatos lesz minden tőled telhetőt megtenned, hogy bevágódj nála.

Értettem, mire gondol a néni. Ama bizonyos acélpántokkal-való-lélekösszefűzést szorgalmazta.

- Na igen - szóltam. - Dobd be a sármod, Pácolt, és van rá esély, hogy az ürge elálljon a pertől.

- Tuti, hogy el fog - vélte Bobbie. - Senki sem tud neked ellenállni, drágám.

- Úgy gondolod, drágám?

- Hát persze hogy úgy, drágám.

- Nos, reméljük, hogy igazad van, drágám. Közben azonban - váltott témát Pácolt -, ha nem jutok hozzá hamarosan ahhoz a szódás whiskyhez, én szétporladok. Nem bánja, ha rögvest el is indulok felkutatni a forráshelyét, Mrs. Travers?

- Magam is épp ezt akartam javasolni. Inalj hát, és lefetyeld tele magad, én boldogtalan ifjú, alkonyati szarvasbikám.

- Úgy érzem, énrám is rám férne egy szíverősítő - szólt Bobbie.

- Rám is - mondtam, e populista eszmét hirdetők uszályába szegődve. - Habár azt ajánlanám - tettem hozzá már odakint -, hogy inkább a portóit részesítsük előnyben. Nagyobb a respektusa. Felkeressük Swordfisht, s ő majd biztosítja számunkra.

Glossop papát a tálalókonyhájában, ezüst fényesítése közben találtuk, s leadtuk rendelésünket. Kissé meglepődni látszott egy ekkora sokaság betódultán, ám miután meggyőződött róla, hogy kilóg a nyelvünk a szomjúságtól, egy palack legkiválóbb évjáratú nedűt előhozva tett eleget kérésünknek, és némi testszövetregenerálást követően Pácolt, aki belépésünk óta tűnődő hallgatásba merült, felállt, és elhagyott bennünket, mondván, hogy ha nincs ellene kifogásunk, ő szeretne egy darabig magában morfondírozni. Láttam, amint távoztában Glossop papa éles pillantást vetett rá, és tudtam, hogy Pácolt viselkedése felkeltette a szakmai érdeklődését, s arra késztette, hogy az ifjú látogatóban potenciális pácienset szimatoljon. Ezek az elmespecialisták úgyszólván szakadatlanul szolgálatban vannak, és egyetlen apróság se kerüli el a figyelmüket. Tapintatosan megvárván, míg az ajtó becsukódik, így szólt:

- Mr. Herring régi barátja magának, Mr. Wooster?

- Bertie.

- Elnézését kérem. Bertie. Ismeri őt egy bizonyos ideje?

- Gyakorlatilag csecsemőkorától fogva.

- És Miss Wickham a barátja neki?

- Reggie Herring és én jegyben járunk, Sir Roderick - mondta Bobbie.

Szavai lakatot látszottak tenni Glossop ajkára. Azt mondta: „Oh", és elkezdett az időjárásról beszélni, s ezt mindaddig folytatta, amíg Bobbie, akin Pácolt távozása óta nyugtalanság jelei mutatkoztak, ki nem jelentette, hogy úgy gondolja, elmegy, és megnézi, mire jutott a fiú. Wickhamtelenített állapotban találván kis körünket, Glossop papa késedelem nélkül eltávolította ajkáról a lakatot.

- Miss Wickham előtt nem akartam említést tenni róla, mivel ő és Mr. Herring jegyben járnak, és az ember mindig vonakodik aggodalmat kelteni, de az a fiatalember neurózisban szenved.

- Nem mindig olyan dilis ám, mint amilyennek az imént tűnt.

- Mindazonáltal...

- És hadd mondjak magának valamit, Roddy. Ha magára annyira rájárna a rúd, mint most őrá, maga is neurózisban szenvedne.

S úgy érezvén, nem árt, ha kipuhatolom a Pácolt szituval kapcsolatos nézeteit, elmeséltem neki a történetet.

- Tehát immár láthatja, hogy s mint áll a dolog - fejeztem be. - Az egyetlen módja annak, hogy a srác elkerülhesse a sorsot, mely a halálnál is rosszabb - vagyis hogy a munkaadóit levágják egy, a mérhetetlen kapzsiság fogalmát is bőven kimerítő összegre -, az, hogy megkedveltesse magát Upjohnnal, ami minden gondolkodó ember számára merő abszurdumnak tűnne. Úgy értem, négy évet töltött el vele Malvern House-ban, és egyetlenegyszer se sikerült elnyernie a kegyeit, így hát nehéz elképzelni, hogy most miként láthatna neki ennek a feladatnak. A dolog zsákutcának tűnik számomra. Ez egy francia kifejezés - magyaráztam -, s azt jelenti, hogy az ember piszokul csúnyán bele van keveredve a lekvárba, éspedig bárminemű reménye nélkül annak, hogy kilábaljon belőle.

Meglepetésemre, ahelyett hogy csettintett volna a nyelvével, és komoran megcsóválta volna a fejét annak jeléül, hogy átlátja a dilemma súlyosságát, Glossop jóízű kuncogást hallatott, mintha mulatságos oldalára figyelt volna fel a dolognak, amely nekem elkerülte a figyelmemet. Ezután azt mondta: „No de ilyet!", ami nála a „Menten lepetézek!" kiszólásnak felelt meg.

- Tényleg egészen bámulatos, drága Bertie - mondta -, hogy a magával való érintkezés mennyire visszahozza az ifjúságomat. Még a legkönnyedebben odavetett szava is régi emlékeket látszik felidézni. Azon kapom magam, hogy megelevenednek bennem a távoli múlt epizódjai, melyekre már hosszú-hosszú évek óta nem is gondoltam. Olyan, mintha holmi varázsvesszőt suhintott volna meg. A barátjával, Mr. Herringgel kapcsolatos problematikus ügy is éppenséggel ilyen jellegű. Miközben ugyanis a fiatalember nehézségeiről

mesélt nekem, a múlt ködfüggönye szétoszlott, az óra mutatói visszafordultak, s én újból fiatal, a húszas éveim elején járó fickó voltam, nyakig belekeveredve abba a különös ügybe, amelyben Bertha Simmons, George Lanchester, valamint Bertha apja, az öreg Mr. Simmons játszotta a főszerepet, aki akkoriban Putneyben lakott. Importált zsír és vaj kereskedelmével foglalkozott.

- Szabadna még egyszer a különös ügy szereplőinek nevét?

Glossop papa elismételte a szereposztást, s megkérdezte, hogy tölthet-e még egy korty portóit, mely javaslatra azonnal vevő voltam, majd folytatta emlékei felidézését.

- George, egy lángoló szenvedélyektől fűtött fiatalember, egy, a putneyi városházán az elhunyt vasúti hordárok özvegyeinek megsegítésére rendezett táncmulatságon ismerkedett meg Bertha Simmonsszal, és azon nyomban beleszeretett. És szerelme viszonzásra is talált. Amikor másnap a putneyi főutcán találkozott Berthával, és, elvivén őt egy cukrászdába egy fagylaltra, ez utóbbival együtt felajánlotta neki a kezét és a szívét, a lány mindezt lelkesen elfogadta. Kifejtette, hogy amikor az előző este együtt táncoltak, valami mintha végigbizsergett volna rajta, amire a fiú azt felelte, neki is szakasztott ugyanebben az élményben volt része.

- Ikerlelkek, mi?

- Fölöttébb szabatos jellemzés.

- Eddig tehát minden a legjobban ment.

- Pontosan. Volt azonban egy akadály, éspedig igen komoly. George úszómesterként dolgozott a helyi strandfürdőben, és Mr. Simmons jobb partit képzelt el a leánya számára.

Megtiltotta a házasságot. Természetesen azokról az időkről beszélek, amikor apák még megtiltottak házasságokat. Csak miután George megmentette őt a vízbe fulladástól, enyhült meg Mr. Simmons, és adta beleegyezését a frigyhez, valamint áldását az ifjú párra.

- Hogy történt a dolog?

- Pofonegyszerűen. Meginvitáltam Mr. Simmonst egy folyóparti sétára, belelöktem őt a vízbe, George pedig, aki készenlétben várakozott, fejest ugrott, és kihúzta. Természetesen nem kevés bírálatban volt részem az ügyetlenségem miatt, és jó pár hét eltelt, mire újból meghívást kaptam vasárnapi vacsorára Chatsworthbe, a Simmons-rezidenciába, ami roppant ínséges időszakot jelentett ama napokban, amikor pénztelen orvosnövendék voltam, s állandóan éhes, de örültem, hogy feláldozhattam magam egy jó barát megsegítése érdekében, s az eredmény pedig, már ami George-ot illeti, a lehető legörvendetesebb volt. És az ötlött fel bennem, miközben maga Mr. Herring azon óhajáról beszélt, hogy megkedveltesse magát Mr. Upjohnnal, hogy egy hasonló - ugye, „húzás"-nak mondják maguk, fiatal fickók? - az ő esetében is sikerre vezetne. Itt, Brinkley Courtban minden adottság megvan hozzá. A parkban való kószálásaim során láttam egy kis méretű, de a célnak nagyon megfelelő tavacskát, és... nos, a többit a maga leleményére bízom, drága Bertie. Természetesen pusztán mint javaslatot terjesztettem elő a dolgot.

Szavai ámulattal töltöttek el. Amikor arra gondoltam, hogy mennyire tévesen ítéltem őt meg ama napokban, midőn viszonyunk hűvös volt, égett az arcom a szégyentől és bűntudattól. Hihetetlennek tűnt, hogy valaha is képes voltam

úgy tekinteni erre a csodálatos dilidoktorra, mint az orvostársadalom szégyenére. Micsoda fontos tanulságul kell szolgáljon ez mindannyiunk számára a tekintetben, filóztam, hogy egy embernek lehet ugyan tar koponyája meg bozontos szemöldöke, de ettől a szíve mélyén még megmaradhat vidám sportembernek és belevaló fickónak. Poharamban még körülbelül egy hüvelyknyi kotyogott a rubinvörös nedűből, s miután Glossop papa a végére ért mondandójának, tiszteletteljes gesztussal emeltem föl kupámat, hogy az egészségére ürítsem. Biztosítottam, hogy telibe trafálta a célt, s ily módon jogot szerzett rá, hogy választhasson a nyereményül kínált szivar vagy kókuszdió között.

- Megyek, és nyomban felvetem a kérdést a principálisaimnak.

- Tud Mr. Herring úszni?

- Akár egy tucat hal.

- Akkor nem látom akadályát a dolognak.

Kölcsönös jókívánság-tolmácsolások közepette váltunk el, és csak miután kiléptem a nyári levegőre, jutott eszembe, hogy nem mondtam el Glossopnak, hogy Wilbert megvette, nem pedig elcsórta a marha-fölözőt, és egy pillanatig arra gondoltam, hogy visszamegyek, és tájékoztatom róla. Ám még egyszer átgondolván a dolgot, mégsem tettem. Tartsunk fontossági sorrendet, mondtam magamban, és most a legfőbb napirendi pont az volt, hogy új ragyogást vigyek Pácolt szemébe. A marha-fölöző ügye később is ráér, mondtam magamnak, s azzal továbbmentem oda, ahol Pácolt meg Bobbie lehorgasztott fejjel rótta a pázsitot. Nem sok időbe

telik immár, jövendöltem meg, és teszek róla, hogy heves rándulással kapják föl ama fejeket.

És nem is tévedtem. Valami hallatlan mérvű volt a lelkesedésük. Mindketten fenntartás nélkül egyetértettek abban, hogy ha egy szikrányi emberi érzés is van Upjohnban, ami természetesen még mindig bizonyításra szorul, akkor a dolog zsákban van.

- De ezt biztosan nem te fundáltad ki, Bertie - mondta Bobbie, mindig is hajlamos lévén alábecsülni a Wooster-fifikásságot. - Nyilván beszéltél Jeevesszel.

- Nem én. Az az igazság, hogy Swordfish volt az, akinek eszébe jutott az ötlet.

Pácolt meglepettnek látszott.

- Úgy érted, beavattad a dologba?

- Stratégiai szempontból így láttam célszerűnek. Négy összedugott fej ugyanis többet ér, mint három.

- S azt ajánlotta, hogy Upjohnt lökjük bele a tóba?

- Úgy van.

- Sajátságos egy komornyik.

Ezt latra vetettem.

- Sajátságos? Ó, hát nem is tudom. Én inkább meglehetősen átlagosnak nevezném. Igen, többé-kevésbé a szokványos típus - mondtam.

BURNS, A KÖLTŐ BÖLCSESSÉGE

Minthogy jómagam égtem a buzgalomtól és lelkesedéstől az elvégzendő feladatot illetően, s tele voltam győzni akarással, valósággal hideg zuhanyként ért, amikor másnap délután kiderült, hogy Jeeves nem nagy véleménnyel van az Upjohn Akcióról. Közvetlenül azelőtt beszéltem neki róla, hogy elindultam a találkára, úgy érezvén, hogy hasznos lesz bírni az erkölcsi támogatását, és döbbenten láttam, hogy az arckifejezése szigorú, sőt mi több, pöfetegszerű. Épp arról számolt be nekem, hogy milyen érzés volt zsűriként közreműködni egy tengerparti szépségversenyen, és sajnálattal voltam kénytelen félbeszakítani, mivel lenyűgözött az előadásával.

- Elnézést, Jeeves - mondtam az órámra nézve -, de hamarosan el kell tűznöm. Sürgős találkám van. A többit majd később kell elmesélnie.

- Amikor csak alkalmas lesz önnek, uram.

- Csinál valamit az elkövetkező félórában?

- Nem, uram.

- Nem tervezi, hogy lekucorodjon egy árnyas zugban egy cigivel és Spinozával?

- Nem, uram.

- Akkor melegen ajánlom, hogy jöjjön le a tóhoz, és legyen szemtanúja egy emberi drámának.

S azzal néhány rövid szóval felvázoltam a programot, valamint az ahhoz vezető eseményeket. A pasas figyelmesen hallgatott, s egy hajszálnyit felvonta a bal szemöldökét.

- Ez Miss Wickham ötlete volt, uram?

- Nem. Belátom, csakugyan úgy hangzik, mintha az övé lenne, de valójában Sir Roderick Glossop volt az, aki javasolta. Igaz is, maga nyilván meghökkent, amikor őt komornyikoskodni látta itt.

- Egy pillanatig valóban meg voltam lepve, de Sir Roderick elmagyarázta nekem a körülményeket.

- Attól tartván, hogy ha nem avatja be magát, maga esetleg leleplezheti őt Mrs. Cream előtt?

- Bizonyára, uram. Sir Roderick természetszerűleg minden óvintézkedést igyekszik megtenni. A megjegyzéseiből arra következtettem, hogy még nem jutott határozott konklúzióra Mr. Cream elmeállapotát illetőleg.

- Nem, továbbra is gyűjti az észleleteit. Nos, mint mondom, az ő termékeny buksijából pattant ki az idea. Hogy vélekedik róla?

- Nem tartom szerencsés ötletnek, uram.

El voltam képedve. Nem hittem a fülemnek.

- Nem-e?

- Nem, uram.

- De hiszen Bertha Simmons, George Lanchester és az öreg Mr. Simmons esetében simán bevált.

- Minden bizonnyal, uram.

- Akkor meg mi ez a kishitű hozzáállás?

- Pusztán egy rossz érzés, uram, mely valószínűleg a finesz iránti előszeretetemnek tulajdonítható. Gyanakvással viseltetem az efféle mesterkélt plánumokkal szemben. Nem lehet bennük megbízni. Ahogy Burns, a költő mondja: „Egér meg ember hány mégoly szép terve füstbe megy."

- Skót, mi?

- Igen, uram.

- Mindjárt gondoltam. A „gang" szóból, azaz a „menni" múlt idejű alakjából egyértelműen kitűnik. Mért mondják a skótok „went" helyett, hogy „gang"?

- Nincs róla értesülésem, uram. Erre vonatkozólag nem avattak a bizalmukba.

Immár kissé be voltam pipulva, minthogy egyáltalán nem tetszett nekem a pasas fanyalgó modora. Azt vártam tőle ugyanis, hogy bátorító és lelkesítő szavakkal bocsásson utamra, nem pedig hogy ily módon próbálja meg tompítani buzgóságom élét. A helyzetem leginkább egy olyan gyermekéhez volt hasonlatos, aki jóváhagyást és beleegyezést remélve fut a mamájához valamivel kapcsolatban, amit elkövetett, és ehelyett durva fenékbe rúgásban részesül. Jó adag hévvel vágtam vissza.

- Szóval úgy véli, hogy Burns, a költő görbe szemmel nézne erre a vállalkozásunkra? Nos, nyugodtan megmondhatja neki: azt üzenem, hogy egy seggfej. Az egész dolgot a legapróbb részletekbe menően kiterveltük. Miss Wickham megkéri Mr.

Upjohnt, hogy menjen már el sétálni vele. Odavezeti őt a tóhoz. Én a parton álldogálok, látszólag a halak nádszálak közti fickándozását figyelve. Pácolt pedig, teljes készenlétben, egy szomszédos fa mögött búvik meg. Az „Ó, nézze!" végszóra, mely Miss Wickham szájából hangzik el, miközben ugyanő kislányos izgatottsággal és fontoskodással rámutat valamire a vízben, Upjohn előrehajol kémlelődni. Én belököm őt, Pácolt fejest ugrik, és már kész is a kocsi. A hibaszázalék gyakorlatilag zérussal egyenlő.

- Ahogy mondja, uram. De ama rossz érzésem továbbra is megvan.

A Woosterek forróvérű fajta, és épp arra készültem, hogy néhány keresetlen szóval megmondjam neki, hogy mit gondolok a nyüves érzéséről, amikor hirtelen átláttam, mi késztette rá, hogy leszólja a tervet. A zöldszemű szörny marcangolta a pasit. Amiatt duzzogott, mert nem ő volt a csíny értelmi szerzője, s egy rivális agyában született meg a zseniális terv. Még a nagy embereknek is megvannak a maguk gyengeségeik, így hát visszafojtottam a nyelvem hegyére tolult epés megjegyzést, s egy szimpla „Ó, igazán?"-nal hagytam el a színt. Úgy értem, nincs értelme megforgatni a kést a sebben.

Mindamellett kissé továbbra is be voltam rágva, mert amikor az ember ennyire felajzott, mi több, túlfeszített idegállapotban van, végképp nem arra vágyik, hogy Burnsszel, a költővel hozakodjanak neki elő. Nem is említettem a pasasnak, de tervünk már csaknem a kezdet kezdetén befuccsolt ama szerencsétlen körülmény következtében, hogy Upjohn, mialatt a metropoliszban tartózkodott, leborotváltatta a bajszát, minek folytán Pácoltat csupán egy paraszthajszál

választotta el attól, hogy inába szálljon a bátorsága, és lefújja a dolgot. Ama orr alatti csupasz hús kiterjedt sztyeppjének látványa alaposan beadott neki, visszaidézvén azokat a napokat, midőn a megpillantásakor oly gyakran kapta magát azon, hogy a vér megfagy az ereiben. Nem kevés buzdító beszédre volt szükség ahhoz, hogy újjáélesszem férfiúhoz illő lelkierejét.

Azonban szorult a srácba jóérzés, és bár egy darabig alaposan be volt gazolva, ami azzal fenyegetett, hogy a meséből ismert, együtt nem működő macska színvonalára alacsonyítsa le, mindazonáltal greenwichi idő szerint 3.30-kor az őrhelyén, a kiválasztott fa mögött tartózkodott, eltökélten várva, hogy tehesse a dolgát. Amikor megérkeztem, kidugta fejét a fa mögül, és miután derűsen intettem neki, viszonylag derűsen visszaintett. Jóllehet csak futó képet nyerhettem róla, láttam, hogy sikerült felöltenie a pléhpofát.

Minthogy még nyoma sem volt a női főszereplőnek és társának, arra következtettem, hogy kissé korán futottam be a tetthelyre. Rágyújtottam hát egy cigire, és pöfékelve vártam színre léptüket, és örömmel konstatáltam, hogy szinte kívánni se lehetett volna kedvezőbb körülményeket a vízi rendezvényhez. Angol nyári napokon túlságosan is gyakran kell azt tapasztalnod, hogy a nap a felhők mögé búvik, és csípős szél kerekedik északkeleti irányból, ám ez a délután azon csendes, fülledt délutánok egyike volt, amikor a legkisebb mozgástól is gyöngyözni kezd a homlok, egyszóval olyasfajta délután, amikor kifejezetten élvezetes lehet, ha az embert belelökik egy tóba. „Szerfölött üdítő" - mondaná magában Upjohn, midőn a hűs habok a végtagjai körül játszadoznának.

Midőn ott állván épp átismételtem magamban a rendezői utasításokat, hogy megbizonyosodjam róla, világosan felfogtam-e őket, Wilbert Creamet láttam meg közeledni, a bokái közt ugrabugráló Tökmag kutyával. Láttomra a véreb, szokásához híven, barbár üvöltések közepette rontott előre, ám miután odaért hozzám, és beszippantott egy leheletnyi Wooster Numero 5-öt, lehiggadt, és módomban állt Wilbertnek szentelni figyelmemet, aki szemlátomást szót váltani vágyott velem.

Meglehetősen fancsali volt az ábrázata, és akárcsak Pácolt a Brinkleybe való megérkeztekor, olyasvalaki benyomását keltette, aki épp lenyelt egy romlott osztrigát. Nyilvánvaló volt, hogy Phyllis Mills elvesztését, aki kétségkívül lökött teremtés volt ugyan, súlyos bunkócsapásként élte meg, és föltételeztem, hogy együttérzésért és szívbalzsamért jön hozzám, amit kész örömmel biztosítottam volna számára. Természetesen azt reméltem, hogy csipkedi majd magát a srác, és idejekorán elhúzza a csíkot, mert amikor elérkezik számomra a cselekvés pillanata, nem szerettem volna közönség által akadályoztatva lenni. Amikor ugyanis az ember belelökni készül valakit egy tóba, semmi sem olyan zavaró, mint ha kiguvadt szemű nézők töltik meg az első üléseket.

Ámde nem a Phyllis-téma volt az, amiről szólni kezdett.

- Ó, Wooster - mondta -, valamelyik este beszélgettem az anyámmal.

- Ó, igazán? - szóltam, kis kézmozdulatot téve, mintegy azt jelezvén, hogy ha bárhol a házban beszélgetni óhajt az anyukájával, bírja a jóváhagyásomat.

- És azt közölte velem, hogy magát érdeklik az egerek.

Nem tetszett nekem az irány, amerre a társalgás tartott, de megőriztem hidegvéremet.

- Nos, igen, eléggé.

- És azt mondta, azon kapta magát, hogy az én hálószobámban próbált egyet megfogni.

- Na ja, így igaz.

- Szép magától, hogy vesződik az érdekemben.

- Szóra sem érdemes. Mindenkor örömömre szolgál.

- És azt mondta, maga szemlátomást igen alaposan átkutatta a szobámat.

- Ó, igen, hisz tudja, hogy van, amikor az ember rendesen nekigyürkőzik a melónak.

- Nem talált egeret?

- Nem, egy fia egeret se. Sajnos.

- Na és mondja, véletlenül nem talált egy tizennyolcadik századi marha-fölözőt?

- He?

- Egy tehenet formázó ezüst kancsót.

- Nem. Miért, valahol a padlón hevert talán?

- Az íróasztal egyik fiókjában volt.

- Ah, akkor nem csoda, hogy elkerülte a figyelmemet.

- Most viszont biztosan elkerülné a figyelmét. Eltűnt ugyanis.

- Eltűnt?

- El.

- Úgy érti, nyoma veszett?

- Úgy.

- Fura.

- Nagyon fura.

- Igen, hallatlanul furának tűnik, nemde?

- Teljesen a régi jó Wooster-flegmával beszéltem, és kétlem, hogy egy felületes szemlélő észrevette volna, hogy Bertram nem éppen nyugodt lelkiállapotban leledzett, de biztosíthatom olvasóimat, hogy egyáltalán nem voltam nyugodt. Szívem a Pácolt Herring és Scarface McColl által népszerűsített módon kalimpált, akkora puffanással ütközve neki a szemfogamnak, hogy az valószínűleg még Markét Snodsburyben is hallható volt. Egy nálamnál jóval kevésbé éles eszű férfiú is képes lett volna kitalálni, hogy mi történt. Mivel annak következtében, hogy Glossop papa elszalasztotta a legfrissebb, lapzárta utáni híreket, nem ismerhette a partitúrát, és a marha-fölözőre úgy tekintett csupán, mint azon szajré egy darabkájára, melyet Wilbert a lopós pályafutása során begyűjtött, és e derék dilidoki, égve a buzgalomtól, nekilátott a keresésnek, amelyet végrehajtani tervezett, és az ösztönös megérzés, amelyet éveken át űzött hol-a-papucsozás-sal fejlesztett tökélyre, elvezette őt a megfelelő rejtekhelyre. Túl késő volt immár azon bánkódnom, hogy az Upjohn-akcióra való feszült összpontosításom miatt elmulasztottam elébe sorakoztatni a

tényeket. A „bárcsak tudta volna!" fohász nagyjából summázza a dolog lényegét.

- Azt akartam magától megkérdezni - szólt Wilbert -, hogy véleménye szerint tájékoztassam-e Mrs. Traverst.

Szerencsére a cigi, amelyet éppen szívtam, abból a fajtából való volt, amely a paklin lévő reklámszöveg szerint közömbössé teszi az embert, így hát közömbösen - vagyis viszonylag közömbösen - voltam képes válaszolni.

- Ó, én nem tenném.

- Miért nem?

- Esetleg felzaklatná vele.

- Mimózalelkűnek tartja?

- Ó, nagyon. Habár viharedzett külsejű hölgy, szó se róla, de ebből nem lehet messzemenő következtetést levonni. Nem, én a maga helyében várnék egy darabig. Szerintem kiderül majd, hogy a cuccot valami olyan helyre tette, amelyről azt hiszi, hogy nem oda tette. Úgy értem, gyakran megesik, hogy az ember eltesz valahová egy dolgot, és úgy gondolja, hogy máshová tette, aztán meg rájön, hogy nem máshová tette, hanem valahová. Nem tudom, tud-e követni?

- Nem.

- Oda akarok kilyukadni, hogy ne izgassa magát, és valószínűleg meg fogja találni a cuccot.

- Úgy gondolja, visszatér majd?

- Vissza hát.

- Akár egy postagalamb?

- Ez a dolog eszméje.

- Ó? - mondta Wilbert, s elfordult, hogy üdvözölje Bobbie-t és Upjohnt, akik épp most érkeztek meg a csónakház mólójára. Kissé sajátosnak találtam a modorát, különösen ezen utolsó „Ó?"-t, de örültem, hogy nem táplál sanda gyanút a tekintetben, hogy én emeltem el azt a nyüves bigyót. Hiszen önként kínálkozhatott volna számára a feltevés, hogy Tom bácsi, afölötti sajnálkozásában, hogy megvált a szeme fényétől, megbízott engem, hogy azt sutyiban szerezzem vissza, tudomásom szerint ez lévén az az eljárás, mellyel műgyűjtők gyakorta élni szoktak. Mindazonáltal még mindig jócskán fel voltam kavarva, és az eszembe vésztem, hogy okvetlenül szólnom kell Roddy Glossopnak, hogy a lehető

legkorábbi időpontban csempéssze vissza a holmit a srác ingóságai közé.

Átsétáltam arra a helyre, ahol Bobbie és Upjohn álltak, és noha megacélozott szívvel, bármely sorsra készen jelentem meg a színen, mégsem tudtam szabadulni attól az érzéstől, mely efféle pillanatokban szokta elfogni az embert, vagyis hogy lenyelt egy dupla adag szitakötőt. Érzelmeim némileg azokhoz voltak hasonlatosak, melyeket akkor éltem át, amikor először énekeltem el a *Szántóvető nászdalát.* Mármint nyilvánosan, mivel természetesen a fürdőkádban már régóta szerepelt a repertoáromon.

- Hello, Bobbie - mondtam.

- Hello, Bertie - mondta ő.

- Hello, Upjohn - mondtam.

Erre a megfelelő válasz az lett volna, hogy „Hello, Wooster", ám ő belesült szerepébe, és mindössze olyan hangot hallatott, mint egy toportyán, melynek nagy lábujját bekapta a csapda. Kissé idegesnek tűnt, mintha azt kívánná, bárcsak másvalahol lenne.

Bobbie csupa csitris elevenség volt.

- Épp arról a bazi nagy halról meséltem Mr. Upjohnnak, amelyet tegnap láttunk a tóban, Bertie.

- Á, igen, a bazi nagy halról.

- Böhöm egy jószág volt, mi?

- Cefetül jól fejlett.

- Azért hoztam le ide Mr. Upjohnt, hogy megmutassam neki.

- Nagyon helyes. Élvezni fogja a bazi nagy hal látványát, Upjohn.

Tökéletesen helytálló volt az a föltételezésem, miszerint a pali ideges. Ismételten toportyánimitátorként nyilvánult meg.

- Semmi effélét nem fogok tenni - mondta, és a „durcásan" szónál jobbat keresve se lehetne találni annak érzékeltetésére, ahogyan beszélt. - Fölöttébb alkalmatlan számomra, hogy most házon kívül kell lennem. Telefonhívást várok ugyanis az ügyvédemtől.

- Ó, én ugyan nem törődnék ügyvédektől jövő telefonhívásokkal - mondtam szívélyesen. - Ezek a prókátor mukik soha nem mondanak semmi olyasmit, amire érdemes volna odafigyelni. Csak locsi-fecsi, locsi-fecsi. Soha nem fogja megbocsátani magának, ha elszalasztja azt a bazi nagy halat. Kérem, Mr. Upjohn? - hagytam félbe udvariasan mondókámat, mivel a pasas beszélni kezdett.

- Mondom, mind ön, Mr. Wooster, mind pedig Miss Wickham sajátos tévedésben leledzenek, amidőn azt föltételezik, hogy engem érdekelnek a halak, legyenek azok akár nagyok, akár kicsik. Egyáltalán nem lett volna szabad elhagynom a házat. Rögvest vissza is térek.

- Ó, ne menjen még! - mondtam.

- Várja meg a nagy halat - mondta Bobbie.

- Csakhamar fel kell hogy bukkanjon - mondtam.

- Most már bármelyik pillanatban - mondta Bobbie.

Tekintete találkozott az enyémmel, s kiolvastam belőle az üzenetet, amelyet értésemre próbált adni - nevezetesen azt,

hogy elérkezett a cselekvés ideje. Az emberek sorsának árja van, mely habdagállyal boldogságra visz. Nem a saját nyögetem. Jeevesé. Bobbie előrehajolt, s buzgó ujjal a vízbe mutatott.

- Ó, nézze! - kiáltotta.

Ez volt az a végszó, miként Jeevesnek is elmagyaráztam, amelynek elhangzásakor Upjohnnak előre kellett volna hajolnia, ily módon pofonegyszerű feladattá téve számomra, hogy eljátsszam a rám kiosztott szerepet, csakhogy a pasas egyetlen hüvelyknyit se hajolt előre. És miért nem? Mert ebben a pillanatban az a tökfej Phyllis, hirtelen bukkanva fel köreinkben, így szólt:

- Apuska, drága, telefonon keresnek!

Amire Upjohn tizedmásodpercnyi késedelem nélkül tovatűnt, akárha ágyúból lőtték volna ki. Akkor se mozoghatott volna sebesebben, ha Tökmag, a tacskó bőrébe bújt volna, aki e kritikus pillanatban éppen körberohangált, azon igyekezvén, ha ugyan helyesen olvastam a gondolataiban, hogy lemozogja azt a meglehetősen kiadós ebédet, amelyet a délután egy korábbi időpontjában vett magához.

Kezdtem átlátni, mire is gondolhatott Burns, a költő. Nem ismerek még valamit, ami gyorsabban zátonyra futtatna egy drámai eseménysort, mint a szereplőgárda egy fontos tagjának hirtelen és váratlan távozása a cselekmény egy kritikus pontján. Az az alkalom idéződött emlékezetembe, amikor a Market Snodsbury-i Városházán a helyi Templomi Orgona Alap javára előadtuk a *Charley nénjét,* és a második felvonás felénél, épp amikor mindnyájan tudásunk legjavát nyújtottuk, Macskatáp Potter-Pirbright, aki Lord Fancourt Babberleyt

alakította, hirtelen elhagyta a színt, hogy elállítsa váratlanul fellépett orrvérzését.

Ami kettőnket, Bobbie-t és engem illet, síri csend uralkodott, minthogy ezen új fordulat a forgatókönyvben, ahogy mondani szokás, letörölte ajkunkról a beszédet, ám Phyllis továbbra is működtette hangszálait.

- A kertben találtam ezt az aranyos cicuskát - mondta, és első ízben vettem észre, hogy Augustust tartja a karjában. A kandúr kissé rosszkedvűnek látszott, és legott átláttam, hogy miért. Szerette volna utolérni magát az alvásban, de folyvást ébren tartották a becéző szavak, melyeket a lány a fülébe duruzsolt.

Leeresztette a jószágot a földre.

- Azért hoztam ide, hogy beszélgessen Tökmaggal. Tökmag imádja a cicákat, nem igaz, angyalom? Dele, üdvödöld etyt a édety kity tyityukát, ajanyom.

Gyors pillantást vetettem Wilbert Creamre, hogy megállapítsam, miként reagál. Ez pont olyasfajta megjegyzés volt ugyanis, amely nagy valószínűséggel akár ki is olthatta volna a szerelem szikráját a srác szűjében, mert mi sem hajlamosabb rá, hogy szempillantás alatt kihűtse az emberi szívet, mint a gőgicsélés. Ám ő nemcsak hogy nem viszolygott, hanem epekedő tekintettel bámulta a lányt, mintha szavai muzsikaként zsongnának a fülében. Fölöttébb furcsa, gondoltam, és épp azt mondtam magamban, hogy lám, az ember sohasem tudhatja, amikor a közvetlen közelemben bizonyos élénkségnek ébredtem tudatára.

Abban a pillanatban, amikor Augustus földet ért, és gombolyaggá gömbölyödve könnyű álomba merült, Tökmag

éppen befejezte a tizedik körét, és arra készült, hogy elkezdje a tizenegyediket. Meglátván Augustust, lépés közben megtorpant, szélesen elmosolyodott, kifordította a füleit, farkát olyanformán csapta fel, hogy derékszöget zárjon be a testével, s vidám ugatással előreszökkent.

Akár előre megmondhattam volna az ostoba tökfilkónak, hogy a viselkedése teljesen elhibázott. Ha felriasztják szunyókálásából, még a legnyugisabb macska is hajlamos rosszkedvűen ébredni. Augustusnak már amúgy is sokat el kellett tűrnie Phyllistől, aki kétségkívül a legszebb álmából verte föl, amikor felkapta a kertben, és mindez a harsány csinnadratta, mely épp akkor tört ki, amikor újból elszenderedett, végképp beadott a mogorva hangulatának. Dühösen kiköpött, éles csaholás hallatszott, és valami hosszú és barna vágódott rakétaszerűen a lábaim közé, mind önnönmagát, mind engem a mélységbe taszítva alá.

Amikor a felszínre emelkedtem, konstatáltam, hogy nem csupán Tökmag és én vagyunk az egyedüli fürdőzők. Időközben csatlakozott hozzánk Wilbert Cream, aki fejest ugrott, megragadta a vérebet a tarkójánál fogva, s most élénk iramban a part felé vontatta. És ama furcsa véletlen egybeesések egyikeként, e pillanatban engem is megragadtak a tarkómnál fogva.

- Semmi vész, Mr. Upjohn, őrizze meg a nyugalmát, őrizze meg a... Hát te mi a fészkes fenét csinálsz itt, Bertie? - kérdezte Pácolt, merthogy ő volt az. Lehet, hogy tévedek, de úgy tűnt, mintha zsémbes volna a hanghordozása.

Kiökrendeztem vagy jó félliternyi H_20-t.

- A kérdés jogos - feleltem, komoran eltávolítva hajamból egy vízi bogarat. - Nem tudom, ismered-e Burns versét az egérről, amelyiknek a terve befuccsolt. Nos, dióhéjba foglalva, a mi tervünkkel is pont ez történt.

FEREDŐZŐ SZÉPSÉGEK

Miután néhány perc múlva elértük a szárazföldet, majd Bobbie-val a nyomunkban visszakullogtunk a házhoz, akárcsak két, Moszkva alól visszakullogó Napóleon, Dahlia nénivel találkoztunk, aki abban a kalapjában, mely úgy néz ki, mint egy halszállító kosár, a teniszpályánál lévő növényszegélyben szöszmötölt. Talán öt másodpercen át némán és szájtátva meredt ránk, aztán egy szaftos, vegyes társaságban korántsem ildomos kifakadást hallatott, amelyet kétségkívül egy Nimród-társtól szedhetett föl a vadásznapjaiban. Hogy ily módon indulatai javát levezette, így szólt:

- Mi a rossz nyavalya folyik ebben a kócerájban? Wilbert Cream csupán az imént járt erre, abszolúte ronggyá ázva, most meg ti kerültök elő, és minden eresztéketekből csurog a víz. Ruhástul vízipóloztatok mindahányan?

- Nem annyira vízipóló volt, hanem inkább ama „feredőző szépségek"-féle móka - mondtam. - Ez azonban hosszú történet, és érzésem szerint Pácolt meg én akkor járunk el a leghelyesebben, ha most elinalunk, és belebújunk valami száraz cuccba, ahelyett hogy itt lebzselnénk, veled

szövegelve, bármennyire is élvezetes számunkra mindenkor - tettem hozzá udvariasan -, ha a társalgásodat hallgathatjuk.

- Az egészben az a legkülönösebb, hogy nem sokkal ezelőtt láttam Upjohnt, és olyan száraz volt, mint a tapló. Hogy lehet ez? Őt nem sikerült bevennetek a játékba?

- Neki el kellett mennie, hogy telefonon az ügyvédjével beszéljen - feleltem, s Bobbie-ra hagyván, hogy a néni elé tárja a tényeket, folytattuk kullogásunkat. És immár a szobámban voltam, s megszabadulván a nedves külső buroktól, azt valami kissé szárazabb, halvány színű flanel anyagúra cseréltem le, amikor kopogtattak az ajtón. Szélesre tártam a szárnyait, s Bobbie-t meg Pácoltat leltem a küszöbön.

Az első, amire fölfigyeltem a magatartásukban, a mélabúnak, letargiának meg ilyeneknek teljes hiánya volt. Úgy értem, tekintettel arra, hogy csupán kevéssel több mint negyedórája történt, hogy minden reményünk és álmunk összeomlott, az ember azt várta volna, hogy szívükön bánat őröl, ámde egész megjelenésük bizakodásról és derűlátásról árulkodott. Mint lehetséges megoldás az járta meg az eszemet, hogy ama buldogszellem folytán, ami olyannyira jellemző az angol férfiakra - és, természetesen, az angol nőkre is -, s amelynek értelmében soha nem szabad beismerni a vereséget, úgy döntöttek, hogy valamely jövőbeli időpontban hasonló színrevitelben újabb kísérletet teszünk, és meg is kérdeztem, hogy erről van-e szó.

A válasz nemleges volt. Pácolt azt mondta, nem valószínű, hogy Upjohnt még egyszer le lehessen csalni a tóhoz, Bobbie pedig annak a véleményének adott hangot, hogy még ha ez

sikerülne is, nem sok haszon származna belőle, mert én biztosan megint elfuserálnám a dolgokat.

Ez, bevallom, elevenembe talált.

- Hogy érted azt, hogy elfuserálnám?

- Okvetlenül felbuknál a lúdtalpas lábadban, és beleesnél a vízbe, mint ahogy ma tetted.

- Már elnézést - feleltem, s nem kis erőfeszítésembe került megőriznem a csiszolt modort, melyet a társasági illem egy angol úriembertől megkövetel, amidőn a szebbik nem egyik tagjával társalog -, de abszolút badarságokat beszélsz. Nem botlottam meg a lúdtalpas lábamban. Egy vis maior folytán - ha ugyan tudod egyáltalán, hogy mi az - taszíttattam alá a mélységbe, azaz egy teljesen váratlanul érkező borzeb által, mely a lábaim közé vágódott. Ha bárkit is hibáztatni akarsz, akkor azt a tökkelütött Phyllist hibáztasd, amiért odahozta Augustust, és a füle hallatára édety kity tyityukának nevezte. Ezen Augustus természetesen feldühödött, és nem volt hajlandó semmiféle nyelvelést eltűrni csaholó ebektől.

- Igen - szólt Pácolt, a mindenkor rendíthetetlen cimbora. - Nem Bertie hibája volt, angyalom. Bármit is mondjanak a tacskókról, a sajátos alakjuknál fogva a legkönnyebb bennük megbotlani valamennyi létező kutyafajta közül. Úgy érzem, Bertie-nek ez ügyben makulányi folt sem esett a jellemén.

- Én nem érzem így - mondta Bobbie. - Na de mindegy, úgysincs jelentősége.

- Nincs hát, csakugyan nincs - mondta Pácolt -, mert a nénikéd olyan tervet javasolt, amely éppolyan jó, mint a Lanchester-Simmons-féle, ha nem még jobb. Arról az időről

mesélt Bobbie-nak, amikor Boko Fittleworth megpróbálta megnyerni a kegyeit a te Percy bácsidnak, és te igen sportszerűen felajánlottad, hogy bemész, és egy csomó gorombaságot vágsz Percy bácsikád fejéhez, úgyhogy Bokónak, aki az ajtó túloldalán állomásozott, módjában volt benyitni, és a pártját fogni Percy bácsidnak, ily módon alaposan bevágódva nála. Nyilván emlékszel még az incidensre, igaz?

Megremegtem. Nagyon is jól emlékeztem a szóban forgó esetre.

- A nénikéd úgy gondolja, hogy ugyanez az eljárás Upjohn esetében is szuperálna, s én biztos vagyok benne, hogy igaza van. Tudod, milyen érzés, amikor hirtelen rájössz, hogy van egy igaz barátod, egy srác, aki úgy véli, fantasztikusan remek fickó vagy, és egyetlen rólad ejtett rossz szót se hajlandó eltűrni. Ettől meghatódsz. Ha bármiféle előítélettel viseltetnél is iránta, megmásítod a róla alkotott véleményed. Úgy érzed, semmi olyasmit sem tehetsz, amivel megbántanál egy ilyen nagyszerű fickót. És pontosan így fog érezni irányomban Upjohn is, Bertie, amikor bejövök, s együttérzésemről és támogatásomról biztosítom, miközben te ott állsz, és mindazon szitokszókkal illeted, amelyek csak eszedbe jutnak. A nénikédtől nyilván tucatszámra tanultál el ilyeneket. Elvégre ő hajdanán vadászott, és ha valaki vadászik, minden létező szitokszót ismernie kell, mivel a lovasok folyton ráhágnak a vadászkopókra, meg ilyenek. Kérd meg, hogy jegyezzen le néhányat a legszaftosabbak közül egy félíves levélpapírra.

- Erre nem lesz szükség - vélelmezte Bobbie. - Bertie-nek bizonyára mindegyik gondosan el van raktározva az agyában.

- Hát persze. Hiszen kissrácként, a nénikéje térdén lovagolva szívta őket magába. Nos hát, ez volna az ábra, Bertie. Egyszerűen csak kivárod az alkalmat, s valahol sarokba szorítod Upjohnt, és fölébe tornyosulsz...

- Miközben a karosszékében kuporog.

- ...és az arcába rázod az ujjad, és vaskosan legorombítod. És amikor a pali töppedezik a szavaidból áradó megvetéstől, s azt kívánja, bárcsak valamely igaz barát közbelépne, és kimentené őt ebből a szörnyű kálváriából, színre lépek én, mint olyasvalaki, aki mindennek fültanúja volt. Bobbie azt javasolja, hogy csapjalak le, mint egy gyalogbékát, de nem hiszem, hogy ezt meg tudnám tenni. Az ősrégi barátságunk emléke visszafogná fegyelmező öklömet. Egyszerűen csak rendre foglak utasítani. „Wooster - mondom majd -, fel vagyok háborodva. Felháborít és megdöbbent a viselkedésed. Nem tudom megérteni, hogy beszélhetsz így egy olyan emberrel, akit én mindig is tiszteltem, és fölnéztem rá; egy olyan emberrel, akinek az előkészítő iskolájában életem legboldogabb éveit töltöttem. Furcsamód megfeledkezel magadról, Wooster." Amire te zavartan és szégyenben égő arccal kioldalogsz, Upjohn pedig elcsukló hangon köszönetét fejezi ki nekem, és azt mondja, ha van valami, amit tehet értem, csak meg kell neveznem azt.

- Én mégis úgy gondolom, le kéne ütnöd Bertie-t.

- És ily módon belopván magam a szívébe...

- Sokkal biztosabb lenne a kasszasiker.

- És ily módon belopván magam a szívébe, a becsületsértési perre terelem a szót.

- Az is elég volna, ha bepancsolnál egy jókorát a szeme alá.

- Azt mondom majd, hogy láttam a *Csütörtöki Szemle* legújabb számát, és teljesen meg tudom érteni, hogy tetemes erkölcsi károkozás miatt anyagi kártérítésért akarja perelni a lapot. „De ne feledje el, Mr. Upjohn - mondom majd -, hogy amikor egy hetilap elveszít egy szakajtó pénzt, létszámleépítésre kényszerül, és ez a leépítés oly módon megy végbe, hogy megszabadul a szerkesztőgárdája legfiatalabb tagjaitól. Ugye nem akarja, hogy elveszítsem az állásomat, vagy igen, Mr. Upjohn?" A pasas összerezzen. „Maga a *Csütörtöki Szemle* munkatársa?" - kérdi. „Jelenleg még igen" - válaszolom. „De ha elindítja azt a pert, hamarosan ceruzát fogok árulni az utcán." Ez a kritikus pillanat. A pasas tekintetéből világosan kiolvashatom, hogy arra az ötezer ficcsre gondol, és egy pillanatig, teljesen természetesen, tétovázik. Aztán felülkerekedik a jobbik énje. Tekintete ellágyul, szeme könnybe lábad. Megszorítja a kezem. Kijelenti, hogy noha éppúgy tudna mit kezdeni ötezer ficcsel, mint bárki más, de nincs az a pénz a világon, amely rá tudná őt bírni, hogy kárt okozzon egy olyan fickónak, aki oly vitézül kiállt mellette azzal a tetű Woosterral szemben, és a jelenet azzal ér véget, hogy kettesben eltávozunk Swordfish tálalójába egy pohárka portóira, valószínűleg egymás csípője köré font karral, és még aznap este levelet ír az ügyvédjének, arra utasítva, hogy vonja vissza a keresetet. Valami kérdés?

- Nekem nincs. Persze nem mintha ki tudná deríteni a pasas, hogy te írtad azt a recenziót. Hiszen nem volt aláírva.

- Nem hát, hála a szerkesztői szigornak, amely meggátolta.

- Én semmi hibát nem látok a forgatókönyvben. Muszáj lesz visszavonnia a keresetet.

- Már csak a tisztesség okán is. Nos, ilyenformán csupán az van hátra, hogy megválasszuk az alkalmas időpontot és helyszínt Bertie akcióba lépéséhez.

- Alkalmasabb időpontot, mint a jelenlegi, kívánni se lehetne.

- De hogy állapítjuk meg, hogy hol van Upjohn?

- Mr. Travers írószobájában tartózkodik. Láttam őt a franciablakon keresztül.

- Kitűnő. Akkor hát, Bertie, ha készen állsz... Valószínűleg felfigyeltek rá, hogy ezen utóbbi eszmecsere folyamán nem vettem részt a társalgásban. Ennek az volt az oka, hogy teljesen lefoglalt a rám váró borzalom elképzelése. Azzal ugyanis, hogy a feladat rám vár, természetesen tisztában voltam, mert ahol az átlagember az imént felvetett javaslatot egy határozott *nolle prosequi*vel, azaz nyomatékos „nem"-mel intézte volna el, ott jómagamat meggátolt ebben a Woosterek illemkódexe, amely, mint eléggé köztudomású, lehetetlenné teszi számomra, hogy cserbenhagyjak egy cimborát. Ha az egyetlen módja annak, hogy egy gyerekkori barátomat megmentsem attól, hogy ceruzát kelljen árulnia az utcán - ámbár azt hittem volna, a vérnarancsárusítás jóval gyümölcsözőbb vállalkozás lenne -, az volt, hogy az ujjamat fenyegetően a képébe rázzam Aubrey Upjohnnak, és gorombaságokat vagdossak a fejéhez, akkor az az ujj meg kellett rázasson, és ama gorombaságok ki kellett mondassanak. Még ha e rémes megpróbáltatás minden egyes hajam szálát, gyökerétől a végéig, megőszíti is, és korábbi önmagam merő porhüvelyévé silányít, akkor is keresztül

kellett rajta mennem. Nem dolgom a felelet, se kérdeni, hogy minek, ahogy a költő fickó mondta.

Ilyenformán egy meglehetősen fátyolos „Rendben"-t mormoltam, és igyekeztem nem gondolni arra, hogy miként fest az Upjohn-fizimiska bajusz nélkül. Mert amitől a leginkább szűköltem, az ama csupasz felső ajakról őrzött emlékképem volt, amely ajkat oly gyakran rándított felém a pasas azon úgynevezett néhai napokban. Miközben elindultunk az aréna felé, elmosódottan hallottam, amint Bobbie azt mondja: „Te hős!", Pácolt pedig azirán érdeklődik aggódva, hogy jó formában van-e a torkom, ámde sokkalta többre lett volna szükség holmi te-hősözésnél, meg a hangszálaim miatti aggodalmaskodásnál ahhoz, hogy Bertram idegrendszerének tónusa helyreálljon. Egyszóval úgy éreztem magam, mint egy tapasztalatlan újonc, aki a nehézsúlyú bajnokkal készül megmérkőzni, amikor végül is megálltam az irodaajtó előtt, kinyitottam, és betámolyogtam. Képtelen voltam elfelejteni, hogy egy Aubrey Upjohn, akinek zord tekintete alatt erős szülők hosszú éveken át indigóként pöndörödtek össze, s akinek keménysége szállóigévé vált Bramley-on-Sea-ben, nem olyan ember, akinek egykönnyen a képébe rázhatod az ujjad.

Tom bácsi dolgozószobája olyan hely volt, ahová Brinkley Court-beli látogatásaim során ritkán tettem be a lábam, mert valahányszor oda beléptem, a bácsi mindig lecsapott rám, és elkezdte régi ezüstneműkről lökni a szöveget, míg ha kint a szabadban csípett el, többnyire egyéb témákat hozott szóba, és úgy valahogy voltam vele, hogy nem érdemes támadási felületet nyújtanom az öregnek. Már több mint egy éve, hogy utoljára jártam e szentélyben, és időközben el is felejtettem,

hogy annak belseje milyen rendkívüli módon hasonlít Aubrey Upjohn Malvern House-beli odújáéhoz. Most újfent rádöbbenvén erre, s megpillantván az íróasztal előtt ülő Aubrey Upjohnt, ahogy oly gyakran láttam őt ülni azon alkalmakkor, midőn értem küldött volt, hogy megvitassuk valamely újabb keletű letérésemet az egyenes és keskeny útról, azt vettem észre, hogy nagy pukkanással lélekjelenlétem utolsó csekély maradéka is szertefoszlik. És ezzel egyidejűleg fölfedeztem a hibát a tervben, amelyben közreműködést vállaltam - nevezetesen azt, hogy nem ronthatsz be csak úgy egy szobába, és nem kezdhetsz el gorombaságokat vagdosni valakinek a fejéhez teljesen váratlanul, mintegy a derült égből - előbb fel kell vezetned a dolgot. Egyszóval: alapvető fontosságú az előzetes szóváltás.

Ezért hát így szóltam: „Á, hello!", ami megítélésem szerint indítás gyanánt kábé éppúgy megfelelt, mint bármely egyéb nyitóformula. Úgy hiszem, azon államférfiak is, akikről korábban tettem említést, valami ilyesmivel kezdik el a legnagyobb szívélyesség jellemezte légkörben lebonyolított csúcskonferenciájukat.

- Olvas? - kérdeztem.

Leresztette a könyvét - úgy láttam, Cream mama műveinek egyike volt -, s rám villantotta felső ajkát.

- A megfigyelőképessége nem vezette magát félre, Wooster. *Igen,* olvasok.

- Érdekes könyv?

- Nagyon. Úgyhogy számolom a perceket, amíg újra módom lesz zavartalanul folytatni az olvasását.

Meglehetősen gyorsan vág az agyam, s legott észrevettem, hogy a légkört nem a legnagyobb szívélyesség jellemzi. Nem pajtáskodó modorban beszélt az ipse, és nem is pajtáskodva nézett rám. Egész magatartása azt látszott sugallni, hogy úgy érzi, olyan helyet foglalok el a szobában, amelyet egyéb célokra jobban tudna hasznosítani.

De továbbra is kitartottam.

- Látom, leborotválta a bajszát.

- Le. Remélem, nem érzi úgy, hogy rosszul tettem?

- Ó, nem, dehogy. Tavaly magam is bajuszt növesztettem, de meg kellett szabadulnom tőle.

- Valóban?

- A közvélemény ellene volt.

- Értem. Nos, élvezettel hallgatnék meg további részleteket is a visszaemlékezéseiből, Wooster, ám e pillanatban telefonhívást várok az ügyvédemtől.

- Azt hittem, már kapott egyet.

- Tessék?

- Amikor lent volt a tónál, nem azért jött be, hogyővele beszéljen?

- De igen. Csakhogy mire a telefonhoz értem, belefáradt a várakozásba, és letette a kagylót. Nem lett volna szabad hagynom, hogy Miss Wickham eltávolítson engem a házból.

- Azt szerette volna, hogy nézze meg ön azt a nagy halat.

- Magam is így értelmeztem, amit mondott.

- És ha már halakról esett szó: ön bizonyára meglepődött, hogy Pácoltat itt találta.

- Pácolt?

- Herringet.

- Ó, Herringet - mondta, s hangjából kiérezhető volt a lelkesedés csaknem teljes hiánya. És a társalgás épp kezdett elbágyadni, amikor kivágódott az ajtó, és az a lökött Phyllis szökdécselt be, telve kislányos izgalommal.

- Ó, apuska - csacsogott -, ráérsz?

- Nem, drágám.

- Beszélhetnék veled valamiről?

- Hogyne. Viszlát, Wooster.

Vettem a lapot. A pasas nem akarta, hogy továbbra is a helyszínen rontsam a levegőt. Nem maradt más hátra számomra, mint elsomfordálni a franciaablakon keresztül, s így is tettem, és alig értem ki a szabadba, amikor Bobbie úgy vetette rám magát, akár egy nőstény leopárd.

- Mi a fészkes fenét idétlenkedsz ilyen sokáig, Bertie? - suttogott. - Mindaz a baromság a bajszokról. Azt hittem, eddigre javában záporozni fogod rá a szitkokat.

Rámutattam, hogy mind ez ideig Aubrey Upjohn még nem adta meg a végszót.

- Te, meg a te végszóid!

- Jó, jó, én, meg az én végszóim. De hát muszáj a megfelelő irányba terelnem a társalgást, nem?

- Én értem, hogy Bertie mire gondol, drágám - mondta Pácolt. - Szüksége van egy...

- *Point d'appuire.*

- Mire?

- Afféle támaszpontszerűségre.

A lány horkantott.

- Ha engem kérdezel, egyszerűen csak inába szállt a bátorsága. Tudtam, hogy így lesz. Begazolt ez a kocsonyagerincű pondró.

Most tönkresilányíthattam volna a csajszit, ha felhívom a figyelmét arra a tényre, hogy a pondróknak nincs is gerincük, se kocsonyából való, se acélos, se semmilyen, ámde nem akartam szájalásnak adni teret.

- Fel kell hogy szólítsalak, Pácolt - mondtam fagyos méltósággal -, kérd meg a barátnődet, hogy tartsa magát a tisztességes vita követelményeihez. Egyáltalán nem gazoltam be. Olyan rettenthetetlen vagyok, mint egy oroszlán, és égek a vágytól, hogy végrehajtsam a feladatot, de épp amikor a tárgyra irányítottam a beszéd fonalát, bejött Phyllis. Azt mondta, beszélni akar valamiről Upjohnnal.

Bobbie ismét horkantott, ezúttal amolyan kétségbeesett-formán.

- Órákig bent fog nála kotlani. Semmi értelme kivárni.

- Csakugyan nincs - jelentette ki Pácolt. - E pillanatban akár le is fújhatjuk a dolgot. Majd értesítünk a következő futam időpontjáról és helyéről, Bertie.

- Ó, kösz - feleltem, s elpályáztak.

És körülbelül két perc múlva, ahogy ott álltam Pácolt szomorú esetén tűnődve, Dahlia néni jött arra. Örültem, hogy láthatom. Úgy gondoltam, valószínűleg segítő kezet és vigaszt tud nyújtani, mert ámbár néha - akárcsak a nő a versben, amelyről korábban említést tettem - ő is hajlamos volt rá, hogy gondtalan óráimban kemény dióként viselkedjen, viszont általában számítani lehetett rá, hogy enyhet adó gyógyírral szolgáljon, amikor az embernek bú vonja felhőbe a homlokát.

Miközben közeledett, az a benyomásom támadt, hogy valamely okból a tulajdon homlokának is kijutott a felhőkből. Arca igen erősen emlékeztetett ama Louvre-beli hölgyére, akire a világ összes bánata rászakadt.

És nem is tévedtem.

- Bertie - mondta odaérve hozzám, és elcsigázott-formán lóbálva meg ültetőkanalát -, tudod-e, mi újság?

- Nem én. Mi?

- Megmondom én neked - pattogott a néni, megtoldván egy szaftos indulatszóval, melynek használatára vélhetőleg ama Quorn- és Pytchley-féle napjaiban szokta magát ragadtatni annak láttán, hogy a vadászkopófalka egy kisebb egysége egy nyulat vett fusiban üldözőbe. - Az a tökfej Phyllis fogta magát, és eljegyezkedett Wilbert Creammel!

MESE A HÁROM HÁTRASZALTÓT CSINÁLÓ VÉREBRŐL

Szavai súlyos ökölcsapásként értek. Nem állítom, hogy kóválygott velem a világ, és valójában nem sötétült el minden előttem, ámde megrázott a dolog, ahogyan bármely unokaöccsel is tette volna. Amikor azt követően, hogy egy szeretett nagynéni a lelkét is kiteszi abbeli igyekezetében, hogy a keresztlányát kimentse egy New York-i playboy karmai közül, arról kell értesülnie, hogy minden jószándékú iparkodása hasztalan volt, akkor mi sem természetesebb a néhai fivérének fia számára, mint hogy együttérzően borzongjon össze.

- Komolyan beszélsz? - rebegtem. - Ki mondta ezt neked?

- Ő maga.

- Személyesen?

- Hús-vér mivoltában. Az imént jött oda hozzám szökdécselve, és miközben tapsikolt a kis kacsóival, arról csacsogott, hogy ő most milyen nagyon, de nagyon boldog, drága Mrs. Travers. Az ostoba libája. Kis híja volt, hogy kupán nem vágtam ezzel az ültetőkanállal. Mindig is féleszűnek tartottam, de most kiderült, hogy ez túlságosan is enyhe kifejezés a számára.

- De hogy történt?

- Úgy látszik, a kutyája csatlakozott hozzád a vízben.

- Igen, ez igaz, ő is megmártózott velünk, a többiekkel egyetemben. De mi köze van ennek Phyllishez?

- Az, hogy Wilbert Cream fejest ugrott, és kimentette a kutyáját.

- Pedig a jószág önállóan is könnyűszerrel kiúszott volna. Valójában már útban is volt a part felé, oly módon tempózva, ami nekem ausztrál sprintúszásnak tűnt.

- Ez eszébe se jutna egy olyan lökött teremtésnek, mint amilyen Phyllis. Az ő szemében Wilbert Cream az a férfi, aki kimentette a tacsiját a hullámsírból. Így hát feleségül készül menni hozzá.

- De hiszen lányok nem szoktak feleségül menni fickókhoz, csupán mert azok tacsikat mentenek ki tavakból!

- De igen, ha olyan szellemi szinten állnak, mint Phyllis.

- Furának tűnik.

- És az is. Na de így szokott ez lenni. A Phyllis Mills-féle lányok olyanok számomra, akár a nyitott könyv. Négy éven át, ha még emlékszel, a tulajdonosa és szerkesztője voltam egy női hetilapnak. - A néni a *Milady Budoárja* című periodikára célzott, melynek FÉRJEK ÉS FIVÉREK című oldala számára egyszer én is írtam egy cikket vagy „dolgozatot" arról, hogy „Mit visel a jól öltözött férfi?" A néni nemrég eladta a lapot egy liverpooli mukinak, és Tom bácsit soha nem láttam vidámabbnak, mint amikor az ügylet teljesedésbe ment, ugyanis ama négy éven át mindvégig neki kellett kifizetnie a cechet.

- Nem hinném - folytatta a néni -, hogy rendszeres olvasója voltál, ezért a tájékoztatásod végett elmondom, hogy minden egyes számban megjelent egy novella, és ama novellák hetven százalékában a hős azzal hódította meg a hősnő szívét, hogy megmentette a kutyáját vagy macskáját vagy kanáriját, vagy bármely más nyüves jószágja lett légyen is. Mármost ugyan nem Phyllis írta azokat a sztorikat, de akár ő is könnyedén megírhatta volna őket, mert szakasztott úgy működik az agya. Amikor agyat mondok - tette hozzá a néni -, arra a negyed kávéskanálnyi észre célzok, amit a fejében találnál, ha artézi kutat létesítenél rajta. Szegény Jane!

- Szegény ki?

- Az anyja. Jane Mills.

- Ő, ah, igen. Egy barátnőd volt, tudom, mondtad.

- Éspedig a legjobb, akihez valaha is szerencsém volt, és állandóan azt mondogatta nekem, hogy „Dahlia, öreglány, ha hamarabb elpatkolok, mint te, az ég szerelmére, gondoskodj Phyllisről, és vigyázz, nehogy hozzámenjen valami rémes hozományvadászhoz. Ő biztosan erre törekszik. A lányok mindig így tesznek, a jó ég tudja, miért", mondta, és tudtam, hogy az első férjére gondolt, aki minden hitvány léhűtők leghitványabbika volt, és folyvást púp szegény Jane hátán, míg egy éjjel, hála a magasságosnak, alkoholos állapotban bele nem gyalogolt a Temze folyóba, és napokig ki se jött belőle. „Okvetlenül állítsd le Phyllist", mondta volt Jane, amire én azt feleltem: „Jane, számíthatsz rám." És most meg tessék! Hogy ne üsse meg az embert a guta!

Iparkodtam csillapítani a néni fájdalmát.

- Magadat nem okolhatod.

- De igen.

- Nem a te hibád volt.

- Én hívtam meg ide Wilbert Creamet.

- Csupán attól a hitvesi vágytól vezérelve, hogy a kedvében járj Tom bácsinak.

- És hagytam Upjohnt folyton Phyllis közelében lebzselni, s őt férjhezmenetelre noszogatni.

- Igen, Upjohn az, akit hibáztatok.

- Én is.

- Ha nincs ez az általa gyakorolt... illetéktelen befolyásolás, ugye így mondják?... akkor Phyllisből vénkisasszony vagy zápon maradt lány, vagy bárminek nevezik is, lett volna. „Te tetted ezt, Upjohn!" - szerintem így valahogy lehet summázni a dolog lényegét. Szégyellhetne magát az ürge!

- Így igaz. És ezt én meg is fogom neki mondani! Egy tízest adnék, ha most Aubrey Upjohn itt lenne.

- Ingyen is megkaphatod. Tom bácsi dolgozószobájában van ugyanis.

A néni arca felderült.

- Igen? - Hátraszegte a fejét, s tüdejét teleszívta. - UPJOHN! - bömbölte, olyanformán, mint amikor valaki a marhákat szólítja haza a dee-i lapályról, s én jóindulatúan figyelmeztettem.

- Ügyelj a vérnyomásodra, éltes ősöm.

- Sose törődj a vérnyomásommal. Hagyd csak békén, és az is békén hagy téged. UPJOHN!

A pasas megjelent a franciaablakban, hűvösen és szigorúan, amilyennek oly gyakran láttam őt, miközben a Malvern House-beli dolgozószobájában bratyiztunk, jómagam nem saját jószántomból tartózkodván ott, hanem mert értem küldtek. („Szeretném Woostert az irodámban látni közvetlenül a reggeli ima után" - rendszerint így szólt a szabványszöveg.)

- Ki csapja ezt a rettenetes ricsajt? Á, te vagy az, Dahlia?

- Igen, én.

- Látni akartál?

- Igen, de nem olyan állapotban, ahogy most kinézel. Jobban szerettem volna, ha összezúzott gerinccel kerülsz elém, vagy legalábbis törött bokákkal, meg egy kis leprával.

- Drága Dahliám!

- Nem vagyok drága Dahliád. Fortyogó vulkán vagyok. Találkoztál Phyllisszel?

- Épp az imént járt nálam.

- Elmondta neked?

- Hogy eljegyezte magát Wilbert Creammel? Hát persze.

- És gondolom, örülsz neki?

- Persze hogy örülök.

- Na igen, hát persze hogy örülsz! Nagyon is el tudom képzelni, hogy az a leghőbb vágyad, hogy láthasd, amint az a szerencsétlen tökkelütött lány a feleségévé lesz egy olyan embernek, aki bűzbombákat robbantgat éjszakai lokálokban, és elemeli a kanalakat, és már három feleségétől vált el, és aki, ha a hatóságok jól végzik a dolgukat, a Sing-Singben, követ törve fogja végezni. Mármint ha előbb a diliház be nem nyújtja rá az igényét. Hát ennyit a te mesebeli királyfidról!

- Nem értelek.

- Akkor egy hatökör vagy.

- Na de kérlek! - mondta Aubrey Upjohn, és hangjából veszedelmes mellékzönge érződött ki. Láttam, ahogy a néni modora, mely korántsem volt szeretetteljes, és szavai, melyek nélkülözték a szívélyességet, egyre jobban felpaprikázzák.

Szinte tutira lehetett volna fogadni, hogy kábé további két minután belül büntetésből tízszer leíratja a nénivel az aznapra rendelt ima szövegét, vagy akár arra utasítja, hogy „dűljön be", miközben a nádpálcájáért nyúl. Ezeknél az előkészítő

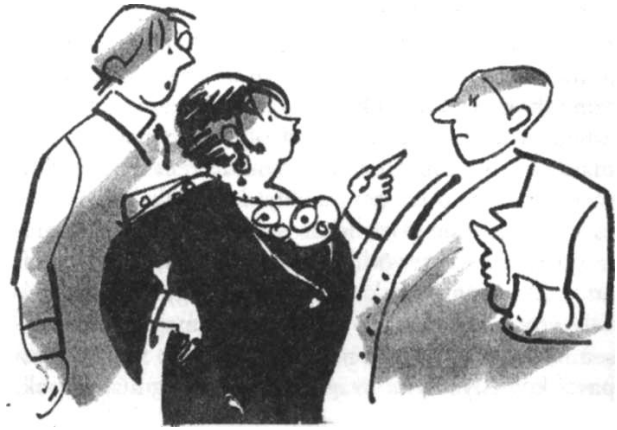

iskolai diriknél ez az a határ a béketűrésben, amikor elszakad a cérna.

- Hát szép kis friggyel ér véget szegény Jane magzatának leánysága, nem mondom! Mrs. Broadway Willie!

- Broadway Willie?

- Így nevezik őt azokban a körökben, ahol forgolódik, s amelyekbe most bevezetni készül Phyllist. „Bemutatom a macámat", mondja majd, s aztán húsz könnyű leckében megtanítja rá, hogy hogyan kell bűzbombát készíteni, a leendő gyermekeiket pedig arra fogja kiképezni, hogy miként kell kizsebelni az embereket, miközben azok a térdükön lovagoltatják őket. És ezért te leszel a felelős, Aubrey Upjohn!

Nem tetszett nekem az irány, amerre a dolgok tartottak. Való igaz, az éltes rokon nagyszerű verbális teljesítményt nyújtott, és élvezet volt őt hallgatni, de láttam, ahogy Upjohn ajka megrándul, és ama önelégült kifejezés ült ki arcára, melyet oly gyakran volt alkalmam észlelni, miközben a vád tanújaként nyilatkozott meg valamilyen ügyben, amelyben érdekelve voltam, és vallomásom egy kárhozatosan gyenge pontjára mutatott rá. Az az eset ötlik emlékezetembe, amikor amiatt voltam bűntárgyalás alanya, mert egy krikettlabdával betörtem a társalgó ablakát. Egy magamfajta, élesen látó fickó számára napnál világosabb volt, hogy a pasas keményen visszavágni készül az agg hús-vérnek, arra késztetvén, hogy azt kívánja, bár inkább ne szólt volna egy szót sem. Hogy miből áll majd ez a visszavágás, nem tudhattam, de a rá utaló tünetek egytől egyig jelen voltak.

És igazam is lett. Ama megránduló ajak nem vezetett félre.

- Ha volna szabad egy megjegyzést tennem, drága Dahliám - szólt. - Azt hiszem, mi két malomban őrlünk. Te a jelek szerint abban a hiszemben vagy, hogy Phyllis Wilbert öccséhez, Wilfredhez megy feleségül, a hírhedt selyemfiúhoz, akinek kalandjai oly sok aggodalmat okoztak a családnak, és aki, mint helyesen utaltál rá, Broadway Willie-ként ismeretes a rosszhírű barátai körében. Wilfred, ebben egyetértek, csakugyan szerfölött alkalmatlan férjnek bizonyulna - mint ahogy három egymást követő alkalommal is annak bizonyult -, viszont Wilbertről tudomásom szerint még soha senkinek egyetlen rossz szava sem volt. Kevés fiatalembert ismerek, aki széleskörűbb respektusnak örvendene. Az egyik legnagyobb amerikai egyetem fakultásának a tagja, s jelenleg a tanulmányi évét tölti ideát Angliában. Román nyelveket tanít.

Állítsanak le, ha már meséltem maguknak - az a gyanúm, hogy már igen -, de egyszer, amikor odafent jártam Oxfordban, és a folyóparton egy lánnyal csevegtem, akinek nevét már elfelejtettem, ugatás hangzott fel, és egy nagy, robusztus, afféle „sátán kutyája" típusú eb jött felém galoppozva, a súlyos testi sértés nyilvánvaló szándékával, és egész megjelenése egy olyan kutyára utalt, mely nem sokra tartja a Woostereket. És éppen Isten kegyelmébe ajánlottam lelkemet, s az járta meg az agyam, hogy ez az a pillanat, amikor kábé harminc font értékűt fognak kiharapni az új flanelpantallómból, amikor a lány, kivárván, amíg meglátta a jószág szeme fehérjét, rendkívüli lélekjelenléttel a képébe tárta a színes japán esernyőjét. Amire az eb, hökkent kiáltást hallatva, három hátraszaltót csinált, majd visszatért a magánéletbe. És az ok, amiért ezt most felemlítem, az, hogy leszámítván a hátraszaltókat, Dahlia néni reagálása e közleményre szakasztott olyan volt, mint a fenti vérebé a

japán esernyőre. Ugyanaz a szemmel látható megrökönyödöttség. A néni azóta elmondta nekem, hogy érzései azonosak voltak azokkal, melyeket akkor élt át, midőn egyszer esős időben kint járt rókászni Pytchleyékkel, s épp egy felszántott mezőn lovagolt keresztül, amikor az előtte haladó vadásztárs paripája hirtelen három fontnyi vizes sarat rúgott az arcába.

Olyasformán nyeldekelt, mint egy buldog, amely megpróbál legyűrni egy, a mellüregéhez képest túl nagy vesepecsenye-szeletet.

- Úgy érted, kettő van belőlük?

- Pontosan.

- És Wilbert nem az, amelyiknek én gondoltam?

- Hajszálra pontosan felfogtad a dolog lényegét. Most már be fogod majd látni, drága Dahliám - mondta Upjohn, ugyanolyan kenetteljesen, ha ugyan ez rá a jó szó, ahogy akkor beszélt, amikor levette az álcázást ütegéről, és előterjesztette annak cáfolhatatlan bizonyítékát, miszerint „a tiéd volt a kéz, Wooster, amely ezt a krikettlabdát irányította" -, hogy aggodalmad, jóllehet a legnagyobb mértékben dicséretedre válik, teljesen alaptalan volt. Jobb férjet lámpással se lehetne találni Phyllisnek. Wilbert jóképű, okos, jellemes... és ragyogó jövő előtt áll - tette hozzá, úgy forgatván nyelvével a szavakat, mint holmi kitűnő évjáratú portói óbort. - Az apja után, úgy becslem, legalább húszmillió dolláros örökségre számíthat, és Wilbert az idősebbik fiú. Igen, roppantul kielégítő, roppantul...

Miközben beszélt, megcsendült a telefon, s egy gyors „Hah!"-ot hallatva, a pasi úgy iszkolt vissza a dolgozószobába, akár egy postanyúl.

DAHLIA NÉNI VÉRNYOMÁSA FELCSÖVEL

Talán negyed percen át azt követően, hogy Upjohn eltávozott a színről, az éltes rokon a hangszálaival viaskodott. Végül is rátalált beszédhangjára.

- Még ilyen istenverte, agyalágyult, eszement baromságot! - rikácsolta, ha ugyan ez a szó illik rá. - Jóllehet millió nyüves név állt a rendelkezésükre, melyek közül választhattak volna, ezek a nyüves Cream-ék az egyik nyüves fiukat Wilbertnek keresztelték el, a másik nyüves fiukat meg Wilfrednek, és mind a két nyüves fiuk Willie-ként ismeretes. És tették ezt abból a simlis meggondolásból, hogy félrevezessék az ártatlan kívülállót. Az ember azt hinné, több körültekintés szorult egyes idiótákba.

Ismét arra kértem a nénit, hogy legyen tekintettel a vérnyomására, és ne izgassa úgy fel magát, amire ő újból letorkolt, ezúttal röviden arra kérve, hogy menjek az öreganyám keservébe.

- Te is a plafonon lennél, ha épp az imént tromfolt volna le Aubrey Upjohn azzal az utálatos, önelégült kifejezéssel az ábrázatán, mintha egy pattanásos képű nebulót baltázott volna le a nyavalyás iskolájában, amiért csoszogott a templomban.

- Ez fura - szóltam, elámulva a különös véletlenen. - Engem egyszer épp emiatt baltázott le. És az én arcomon is voltak pattanások.

- A felfuvalkodott seggfej!

- Ebből is látszik, milyen kicsi a világ.

- Mellesleg mi az anyja kínját keres itt? Én nem hívtam meg.

- Akkor ebrudald ki. Ezt már korábban is javasoltam neked, ha emlékszel. Vesd ki őt a külső sötétségre, ahol lészen majd sírás és fogaknak csikorgatása.

- Így fogok tenni, csak még egy pimasz szót halljak tőle.

- Látom, vészterhes hangulatban vagy. - Meghiszem azt, hogy vészter... Egek ura! Már megint itt van!

És A. Upjohn csakugyan beszivárgóban volt a franciaablakon keresztül. Ám időközben lefoszlott arcáról a kifejezés, amelyre ősöm az imént panaszkodott, és jelenlegi arckifejezése azt látszott sugallni, hogy amióta utoljára hallatott magáról, történt valami, ami fölserkentette a bensejében szunnyadó fenevadat.

- Dahlia! - ...igen, azt hiszem, megint a „rikácsolta" szót kell használnom, mint leginkább ráillőt.

A fenevad, mely Dahlia néniben szunnyadozott, úgyszintén legott talpon termett. Ősöm olyan pillantást vetett a pasasra, mely ha a Quorn vagy Pytchley rókavadász társaság kopóegyüttesének valamely tévelygő tagjára irányul, arra késztette volna, hogy behúzza a farkát, és eltökélje, hogy a jövőben egy más, megjavult kopóként éli életét.

- Na mi az?

Éppúgy, ahogy Dahlia néni tette az imént, Aubrey Upjohn a hangszálaival viaskodott. Jókora mérvű hangszálakkal való viaskodásra került sor errefelé ezen a nyári délutánon.

- Épp az ügyvédemmel beszéltem telefonon - mondta, miután rövid színpadi szünet után újból visszanyerte a beszédkészségét. - Arra kértem a minap, hogy informálódjon, és tudja meg a nevét a szerzőnek, aki azt a becsületsértő támadást intézte ellenem a *Csütörtöki Szemle* hasábjain. Így is tett, és most arról tájékoztatott, hogy az inkriminált írás egy korábbi tanulóm, Reginald Herring tolla alól került ki.

E ponton hatásszünetet tartott, hagyván, hogy elrágódjunk a dolgon, s a szív elfacsarodott. Mármint az enyém. Dahlia nénié ugyanis lényegében ugyanúgy funkcionált tovább, mint rendesen. Megvakarta állát az ültetőkanállal, és így szólt:

- Ó, igen?

Upjohn pislogott, mintha ennél valamivel többre számított volna az együttérzés és sajnálkozás kinyilvánítása terén.

- Mindössze ennyit tudsz mondani?

- Nagyjából.

- Ó? Nos, súlyos erkölcsi károkozás miatt perben állok a lappal, egyébiránt pedig nem vagyok hajlandó továbbra is egy levegőt szívni Reginald Herringgel. Vagy ő távozik ebből a házból, vagy én.

Az a fajta csend következett, amely úgy tudom, ciklonok esetében szokott beállni egy-két másodpercre azt megelőzően, hogy nekidurálnák magukat, és elkezdenék megfincogtatni a

lakosságot. Lüktető? Igen, azt hiszem, ez nem rossz szó a jellemzésére. Amiként a „feszültségteli" sem, ha már itt tartunk, és ha önök inkább „baljós"-nak neveznék, hát nekem az ellen sincs kifogásom. Olyasféle csend volt, amitől felkunkorodnak a lábujjaid, és libabőrös lesz a hátad, miközben állsz, és várod a durranást. Láttam, amint Dahlia néni fokozatosan öblösödik, mint egy buborékká fújható rágógumi, és egy Bertram Woosternél kevésbé óvatos ember ismét figyelmeztette volna őt a vérnyomását illetőleg.

- *Tessék?!* - szólt.

Upjohn megismételte a kulcsszavakat.

- Ó! - mondta a vérrokon, és hatalmas dörrenéssel felrobbant. Akár előre megmondhattam volna Upjohnnak, hogy a vesztébe rohan. Noha rendes körülmények közt ez a nagynéni a lehető legszívélyesebb lélek, aki valaha teasüteménybe harapott, ám ha felpiszkálják, a leggőgösebb nagyúri dámává képes átváltozni, kinek haragja láttán a legvakmerőbbek is meglapulnak; és ráadásul neki, mint sokaknak, még lornyonra sincs szüksége ahhoz, hogy péppé silányítsa az okvetetlenkedőket, pusztán az emberi tekintet erejével viszi véghez a dolgot. - Ó! - mondta. - Tehát úgy döntöttél, hogy felülvizsgálod a vendéglistámat. Képes vagy arra az...az...

- Arcátlanságra - segítettem ki a nénit.

- Arcátlanságra vetemedni, hogy te szabd meg nekem, kit hívjak meg vendégségbe a házamba.

A „kiket" szabatosabb lett volna, de annyiban hagytam.

- És van...

- Ábrázatod.

- ...bőr a képeden - módosított a néni, és be kellett ismernem, erőteljesebb kifejezést választott - megmondani nekem, hogy kiket - (ezúttal helyes angolsággal fogalmazott) - láthatok vendégül Brinkley Courtban, és kit - (megint helytelen angolság) - nem. Hát jó, ha úgy érzed, hogy képtelen vagy egy levegőt szívni a barátaimmal, tégy a tetszésed szerint. Úgy hiszem, a Bika és Bozót lent Market Snodsburyben egészen kényelmes.

- Az *Autósok útikönyve* dícsérőleg említi - mondtam.

- Oda fogok menni - szólt Upjohn. - Tüstént indulok is, mihelyt a holmimat bepakolják. Talán leszel olyan szíves, és szólsz a komornyikodnak, hogy csomagoljon be nekem.

Azzal döngő léptekkel elmasírozott, a néni pedig, velem a nyomában, Tom bácsi dolgozószobájába ment, még mindig horkantgatva. Megnyomta a jelzőcsengőt.

Jeeves jelent meg.

- Jeeves? - lepődött meg az éltes rokon. - Én Sir Roderickért...

- Sir Rodericknek szabad délutánja van, asszonyom.

- Ó? Nos, volna szíves becsomagolni Mr. Upjohn holmiját, Jeeves? Elhagy minket ugyanis.

- Igenis, asszonyom.

- Te meg, Bertie, elfuvarozhatod őt Market Snodsburybe.

- Rendben - mondtam, bár nemigen volt ínyemre a megbízatás, de még kevésbé lett volna ínyemre annak

gondolata, hogy a jelen kedélyállapotában megpróbáljam keresztezni e fehérizzásig hevült nagynéni akaratát.

„Első a biztonság" - hangzott mindig is a Wooster-jelszó.

JEEVES CSENDBEN KIÁRAMLIK

Brinkley Court rövidke kocsiútra van Market Snodsburytől, és mihelyt letettem Upjohnt a Bika és Bozót előtt, ahogy mondani szokás, szemvillanás alatt elfüstöltem hazafelé. Természetesen eléggé hűvös viszonyban váltunk el, ám a fő dolog, amikor egy Upjohnból álló fuvart bonyolítasz le, éppenséggel az, hogy minél előbb megszabadulj tőle, éspedig anélkül, hogy holmi búcsúformulák megfogalmazásával húznád az időt. Úgyhogy ha nincs mindez az aggodalom Pácoltért, akit most lélekben jobban gyászoltam, mint valaha, hangulatom egészen prímának lett volna mondható, miközben elhajtottam.

Egyetlen szerencsés módját se láttam annak, hogy hogyan lehetne őt kihúzni a csávából, melybe alá volt merülve. Az odaút során egy szó nem sok, annyi se esett Upjohn és köztem, de a futó kép, melyet a szemem sarkából az arcára vetett pillantások révén nyertem, elárulta nekem, hogy zord és eltökélt a pasas, s készlete az emberi jóság tejéből nyilvánvalóan jó pár gallonnal kevesebb a kelleténél. Úgy rémlett, semmi remény sincs rá, hogy el lehessen tántorítani feltett szándékától.

Beálltam a kocsival a garázsba, és Dahlia néni szentélyébe mentem, hogy megtudjam, vajon egyáltalán lehiggadt-e már

azóta, hogy elhagytam, mert még mindig aggódtam a vérnyomása miatt. Az ember csöppet sem vágyik rá, hogy lánggal égő nagynénikkel találkozzon udvarházszerte.

A nénit nem találtam a helyén, mivel, mint később megtudtam, visszavonult a budoárjába, hogy kölnivel mossa meg a homlokát, és jógalégzést végezzen, ám Bobbie ott volt, sőt mi több, Jeeves is. Az utóbbi épp átnyújtott valamit a lánynak egy borítékban, amire Bobbie azt mondta: „Ó, Jeeves, egy emberéletet mentett meg!", Jeeves pedig azt felelte: „Szóra sem érdemes, kisasszony." A dolog veleje, természetesen, nem volt világos számomra, de most nem értem rá dolgok velejét kifürkészni.

- Pácolt hol van? - kérdeztem, és meglepődve láttam, hogy Bobbie elkezdi lábujjhegyen körbetáncolni a szobát, állati rikoltásokat hallatva közben, afféle eksztatikus állapotban.

- Reggie? - szólt, egy pillanatra felfüggesztve baromfiudvar-imitátori tevékenységét. - Elment sétálni.

- Tud róla, hogy Upjohn kiderítette: ő írta azt a recenziót?

- Igen, a nénikéd elmondta neki.

- Akkor össze kéne ülnünk tanácskozni.

- Upjohn becsületsértési keresetéről? Azzal már nincs semmi gond. Jeeves megcsapta a beszédjét. Ennek számomra se füle, se farka nem volt. Úgy tűnt, hogy a csajszi rébuszokban beszél.

- Megcsapta? Jeeves, elárulná, miről zagyvál itt ez az ifjú szélanyja?

- Miss Wickham annak a beszédnek a gépírásos kéziratára utalt, amelyet Mr. Upjohn készül holnap elmondani a Market Snodsbury-i gimnázium diákjainak, uram.

- Miss Wickham azt állítja, hogy maga megcsapta azt.

- Pontosan, uram.

Összerándultam.

- Csak nem úgy érti...?

- De igen, úgy - szólt Bobbie, folytatván oroszos balettező mozdulatait. - A nénikéd azt mondta neki, hogy csomagolja be Upjohn bőröndjeit, és az első, amit Jeeves meglátott, mikor elkezdte a pakolást, a beszéd volt. Zsebre vágta, és elhozta nekem. Felvontam a szemöldököm.

- Ejnye már, Jeeves!

- Így ítéltem legjobbnak, uram.

- Éspedig nagyon is helyesen! - mondta Bobbie, egy Nizsinszkij-féle hogyishívjákot mutatva be. - Upjohn vagy beleegyezik, hogy eláll becsületsértési keresetétől, vagy nem kapja vissza a jegyzeteit, ahogy ő nevezi őket, viszont nélkülük egyetlen szót se lesz képes kinyögni. Kénytelen lesz megadni a jegyzetekért szabott árat. Nem igaz, Jeeves?

- Úgy tűnik föl, nem lesz más választása, kisasszony.

- Hacsak nem akar fellépni arra a szónoki emelvényre, és csak állni ott, tátogva, akár egy aranyhal. Markunkban tartjuk a pasast.

- Igen, de fél pillanat - szóltam.

Vonakodva nyitottam szóra a számat, ugyanis nem akartam lehűteni az ifjú pupákot ebben az örömtől túlcsorduló órájában, de felötlött bennem egy gondolat.

- Természetesen értem az eszmét. Dahlia néni beszámolt nekem Upjohn eme sajátságáról, miszerint képtelen aranyszájúként megnyilatkozni, ha nem puskázhat közben, ámde tegyük föl, hogy azt mondja majd, gyengélkedik, és nem tud részt venni az ünnepélyen.

- Nem fogja azt mondani.

- Én bizony azt tenném a helyében.

- De neked nem áll szándékodban, hogy megpróbáld rávenni a Market Snodsbury-i választókerületben működő Konzervatív Egyesület tagjait, hogy válasszanak meg jelöltjüknek a közelgő pótválasztáson. Upjohnnak viszont épp ez a szándéka, és létfontosságú számára, hogy holnap szóljon a sokasághoz, és jó benyomást tegyen rájuk, mivel a választási bizottság fele részének abba az iskolába járnak a gyerekei, és ők is, mármint a szülők, jelen lesznek, arra várva, hogy megítélhessék, mennyire jó szónok a pasas. Az utolsó jelöltjük ugyanis dadogott, és erre csupán akkor jöttek rá, amikor eljött az ideje, hogy beszédet intézzen a választókhoz. Ezúttal nem szeretnének hibázni.

- Igen, értelek már - mondtam. Eszembe jutott, hogy Dahlia néni beszélt nekem Upjohn politikusi ambícióiról.

- Úgyhogy nyert ügyünk van - jelentette ki Bobbie. -Az ipse jövője ezen a beszéden áll vagy bukik, s az nekünk a birtokunkban van, neki pedig nincs. Ebből az alapállásból kell kiindulnunk.

- És egész pontosan hogy képzeled el a műveletet?

- Pofonegyszerű. Immár bármelyik pillanatban ide-telefonálhat, hogy érdeklődjön. Amikor így tesz, te odalépsz a készülékhez, és vázolod neki a dolgok állását.

- Én?

- Úgy van.

- De miért én?

- Jeeves így ítéli legjobbnak.

- Na de igazán, Jeeves! Miért nem Pácolt?

- Mr. Herring és Mr. Upjohn nincsenek beszélő viszonyban, uram.

- Úgyhogy átláthatod, mi történne, ha meghallaná Reggie hangját. Dölyfösen letenné a kagylót, és mindent kezdhetnénk elölről. Neked viszont csak úgy issza majd minden szavadat.

- Na de, a fenébe is...

- És különben is, Reggie sétálni ment, és nem elérhető. Jaj, Bertie, olyan jó volna, ha nem akadékoskodnál mindig annyit. A nénikéd azt mesélte, hogy gyerekkorodban is ugyanilyen voltál. Azt akarta, hogy edd meg a zabpelyhedet, de te hátracsaptad a füled, és konokul megtagadtad az együttműködést, mint Jónás szamara a Bibliában.

Ezt nem hagyhattam helyesbítetlenül. Eléggé köztudomású, hogy amikor suliba jártam, díjat nyertem Szentírás-ismeretből.

- Bálám szamara. Jónás az a fickó, akinek cethala volt. Jeeves!

- Uram?

- Ugye, hogy Bálám szamara volt az, amelyik megbicsakolta magát?

- Igen, uram.

- Na látod, mondtam én neked - vetettem oda Bobbie-nak, és még tovább is folytattam volna porba tiprását, ha e pillanatban meg nem csendül a telefon, eltérítvén figyelmemet a szőnyegen forgó kérdéstől. A hang meglúdbőröztette a Wooster-végtagokat, mivel jól tudtam, mit vetít előre.

Bobbie-t úgyszintén nem hagyta érzéketlenül.

- Hallga! - szólt. - Ez, ha nem tévedek, az ügyfelünk lesz. Nyomás, Bertie! Tettre fel, és sok szerencsét!

Korábban említettem már, hogy Bertram Wooster, bár kemény, akár az edzett acél, midőn az erősebb nemmel van dolga, mindenkor merő viasz egy fehérszemély kezében, és a jelenlegi eset sem volt kivétel a szabály alól. Azonkívül, hogy egy hordóban átjussak a Niagara-vízesésen, semmit se tudtam elképzelni, amire e kritikus pillanatban kevésbé vágytam volna, mint egy Aubrey Upjohnnal való csevegésre, különösen a már jelzett témakörben, ám mivel a szebbik nem egyik tagja kért fel rá, hogy vállaljam el e zord feladatot, nem volt más választásom. Úgy értem, egy fickó vagy *preux,* vagy nem *preux,* ahogy Bayard lovag szokta volt mondani.

Ám mialatt a készülékhez közeledtem, és leakasztottam a kagylót, messze nem voltam a legközömbösebb

hangulatomban, amikor pedig meghallottam, amint a túloldalon Upjohn aziránt érdeklődik, hogy ki van a vonalban, férfiúi lelkierőmnek végképp befellegzett. A pasas hangjából ugyanis jól kiérződött, hogy a lehető legpaprikásabb kedvében van. Még amikor a Bramley-on-Sea-i Malvern House-ban cserélt velem eszmét azon alkalommal, midőn pezsgőport öntöttem a tintába, akkor sem észleltem szembeszökőbb felkavartságot a modorában.

- Halló! Halló! Halló! Vonalban van? Legyen szíves, válaszoljon! Itt Mr. Upjohn beszél.

Mindig azt mondják, hogy amikor az idegrendszer nem olyan állapotban van, amilyenben lennie kellene, az a legjobb, ha veszel egypár mély lélegzetet. Én most hatot vettem, ami természetesen bizonyos időbe telt, és a késedelem észrevehetően fokozta az ipse neheztelését. Még ekkora távolságból is érzékelhető volt, amit úgy hiszem, romboló hipnotizmusnak neveznek.

- Brinkley Courttal beszélek?

E ponton felvilágosítással tudtam szolgálni.

- Ahogy mondja - nyugtattam meg.

- Ki maga?

Egy pillanatig gondolkoznom kellett. Aztán eszembe jutott.

- Itt Wooster, Mr. Upjohn.

- Nos, jól figyeljen ide, Wooster.

- Igen, Mr. Upjohn. Hogy tetszik magának a Bika és Bozót? Minden spéci?

- Tessék?

- Azt kérdeztem, hogy tetszik-e magának a Bika és Bozót.

- Ne törődjön most a Bika és Bozóttal.

- Nem, Mr. Upjohn.

- Létfontosságú dologról van szó. Azzal az emberrel szeretnék beszélni, aki becsomagolta a holmijaimat.

- Jeeves.

- Micsoda?

- Jeeves.

- Hogy érti azt, hogy: Jeeves?

- Jeeves.

- Maga egyre csak azt hajtogatja, hogy Jeeves, aminek semmi értelme sincs. Ki csomagolta be a használati tárgyaimat?

- Jeeves.

- Ó, Jeevesnek hívják azt az embert?

- Igen, Mr. Upjohn.

- Nos, gondatlanságból elmulasztotta becsomagolni a jegyzeteimet a beszédemhez, amelyet holnap a Market Snodsbury-i gimnáziumban tartok.

- Na de ilyet! Nem csodálom, hogy pipa.

- Ki kap ki?

- Nem kikap. Pipa.

- Micsoda?

- P, mint puszedli, i, mint iskola, p, megint mint puszed...

- Wooster!

- Igen, Mr. Upjohn?

- Be van rúgva?

- Nem, Mr. Upjohn.

- Akkor meg hadovál. Hagyja abba a hadoválást, Wooster.

- Igen, Mr. Upjohn.

- Azonnal küldjön el azért a Jeeves nevű emberért, és kérdezze meg tőle, mit csinált a beszédemhez készített jegyzeteimmel.

- Igen, Mr. Upjohn.

- De azonnal! Ne álljon ott nekem, mint egy faszent, azt mondogatva, hogy „Igen, Mr. Upjohn"!

- Nem, Mr. Upjohn.

- Létfontosságú, hogy tüstént a birtokomban legyenek.

- Igen, Mr. Upjohn.

Nos, elfogulatlanul tekintve a dolgot, úgy hiszem, be kell vallanom, hogy nem sok igazi előrehaladást értem el, és egy nem túl figyelmes szemlélőnek nagy valószínűséggel az a benyomása támadhatott volna, hogy elgyávultam, és el akartam bliccelni a feladatot, ám ez véleményem szerint nem igazolta Bobbie-nak azt az eljárását, hogy e ponton, a „Féreg!" szót üvöltve, kikapta kezemből a kagylót.

- Minek nevezett? - tudakolta Upjohn.

- Én nem neveztem magát semminek - feleltem. - Engem nevezett valaki valaminek.

- Azzal a Jeeves nevű emberrel akarok beszélni.

- Igazán? - mondta Bobbie. - Nos, most énvelem fog beszélni. Itt Roberta Wickham, Upjohn. Ha volna szíves rám figyelni egy pillanatra.

Meg kell mondanom, hogy sok tekintetben bármennyire is elítélő volt a véleményem erről a céklavörös burájú Jezábelről, ahogy néha nevezni szokták, nem lehetett letagadni, hogy kitűnően elsajátította annak művészetét, hogy miként kell tárgyalni nyugdíjba vonult előkészítőiskola-igazgatókkal. Szirupként ömlöttek belőle az aranyat érő szavak. Természetesen őt nem terhelte az a hendikep, amely az én esetemben abból adódott, hogy néhány éven át a Bramley-on-Sea-i Malvern House fedele alatt tartózkodtam, s ilyenformán egy fogékony életkorban közeli kapcsolatban álltam ezzel a vén frankensteini szörnnyel, amikor az tanbetyárként randalírozott, ám még így is dicséretre méltó volt a kiscsaj teljesítménye.

Egy kurta „Ide figyeljen, apafej "-jel indított, s a folytatásban bámulatos szabatossággal ismertette a szitu általa lényegesnek vélt pontjait, és a zajos zümmögő hangokból ítélve, melyek a vezeték túloldaláról érkeztek, s tisztán hallhatóak voltak számomra, noha immár a háttérben álldogáltam, világos volt, hogy a dolog lényege nem kerülte el a pasas figyelmét. Egy olyan ember zümmögő hangjai voltak, aki szép lassan arra a felismerésre jut, hogy ki van szolgáltatva egy nő kénye-kedvének.

Kisvártatva a hangok elhaltak, és Bobbie vette át a szót.

- Remek - mondta. - Biztos voltam benne, hogy magáévá teszi a nézetünket. Akkor hát hamarosan önnél leszek. Gondoskodjék róla, hogy bőven legyen tinta a töltőtollában!

Azzal letette a kagylót, és ellábalt a helyiségből, újfent szabad folyást engedve ama állati rikoltásoknak, s én Jeeveshez fordultam, mint már oly gyakran tettem korábban is, valahányszor a másik nem viselt dolgain méláztam.

- Ezek a nők, Jeeves!

- Hát igen, uram.

- Mindvégig követte az elhangzottakat?

- Igen, uram.

- Úgy látszik, Upjohn, bár esküvel fogadá... Hogy is van tovább?

- Bár esküvel fogadá, hogy soha nem teszi, kötélnek állt, uram.

- Visszavonja a pert.

- Igen, uram. Miss Wickham pedig bölcs körültekintéssel kikötötte, hogy ezt írásban is lerögzítsék.

- Hogy ily módon bárminemű turpisságnak elejét vegye?

- Igen, uram.

- Ez a lány mindenre gondol.

- Igen, uram.

- Bámulatosan határozottnak találtam a stílusát.

- Igen, uram.

- Gondolom, a vörös haj teszi.

- Igen, uram.

- Ha valaki azt mondta volna nekem, hogy megérem még, amikor Aubrey Upjohnt „apafej"-nek hallom szólítani, hát...

Még tovább is szándékoztam mondani, ám mielőtt erre módom adódott volna, nyílt az ajtó, és Cream mamát hozta napvilágra, amire Jeeves csendben kiáramlott a szobából. Hacsak meg nem kérik rá, hogy maradjon, mindig elszivárog, amikor úgynevezett Előkelőség jelenik meg a színen.

AZ IRGALOM LÉNYEGE

Ma még most láttam első ízben Cream mamát, minthogy dél körül néhány barátjával ebédelni ment Birminghambe, és most is boldogan nélkülöztem volna a társaságát, mivel valami a modorában azt látszott sugallni, hogy bajt hoz magával. Sokkal inkább Sherlock Holmes-szerűen nézett ki, mint valaha. Csak egy házikabátot kellett volna a nyakába keríteni, s egy hegedűt a kezébe adni, és nyugodtan besétálhatott volna a Baker Streetre. Átható tekintetét rám szögezve, így szólt:

- Ó, hát itt van, Mr. Wooster. Épp magát kerestem.

- Beszélni óhajtott velem?

- Igen. Azt akartam megmondani magának, hogy talán most már hisz nekem.

- Tessék?

- Azzal a komornyikkal kapcsolatban.

- Mi van vele?

- Megmondom magának, hogy mi van vele. De én a maga helyében leülnék. Hosszú történet ugyanis.

Leültem. Ami azt illeti, örömmel tettem, mert lábaim elgyengülőben voltak.

- Ugye emlékszik rá, hogy azt mondtam magának, én kezdettől fogva gyanakvással néztem arra az emberre?

- Ó, ah, igen. Na ja, hogyne.

- Azt mondtam róla, hogy bűnözőképe van.

- Az arcáról nem tehet.

- De arról igenis tehet, hogy egy csaló és szélhámos. Komornyiknak adja ki magát, nem igaz? A rendőrség ízekre szedné ezt a mesét. Az a pasas éppúgy nem komornyik, mint ahogy én.

Minden tőlem telhetőt elkövettem.

- De gondoljon az ajánlóleveleire.

- Rájuk gondolok.

- Nem lett volna képes főudvarmesterként szolgálni egy olyan embert, mint Sir Roderick Glossop, ha nem lenne tisztességes.

- Nem is szolgálta.

- De Bobbie azt mondta...

- Én nagyon is jól emlékszem rá, hogy Miss Wickham mit mondott. Azt közölte velem, hogy az az ember évekig Sir Roderick Glossopnál volt.

- Na látja.

- És maga szerint ez tisztázza a pasit?

- Feltétlenül.

- Szerintem viszont nem, és azt is megmondom, hogy miért nem. Sir Roderick Glossopnak egy nagy klinikája van odalent Somersetshire-ben, egy Chuffnell Regis nevű helységben, és egy barátnőm jelenleg ott tartózkodik. írtam neki, s megkértem, hogy látogasson már el Lady Glossophoz, és szerezzen meg minden lehetséges információt annak egy korábbi, Swordfish nevű komornyikjáról. Amikor az imént visszaértem Birminghamből, egy levél várt rám a barátnőmtől, melyben arról tájékoztat, hogy Lady Glossop azt mondta neki, soha nem állt az alkalmazásában Swordfish nevű komornyik. Na, ezt kapja el, ne a náthát!

Továbbra is kitettem magamért. A Woosterek soha nem adják fel.

- Kegyed ugye nem ismeri Lady Glossopot?

- Persze hogy nem, hisz különben közvetlenül neki írtam volna.

- Elbűvölő asszony, csak épp olyan a memóriája, mint a szita. Abból a fajtából való, akik folyton a színházban felejtik az

egyik kesztyűjüket. Természetesen nem emlékszik vissza egy komornyik nevére sem. Valószínűleg mindvégig abban a hiszemben volt, hogy Fotheringaynak vagy Binksnek, vagy valami ilyesminek hívják a pasingert. Nagyon is gyakoriak az efféle emlékezetkihagyások. Egyszer odafent voltam Oxfordban egy Robinson nevű mukival, és másnap megpróbáltam visszaemlékezni a nevére, de csak addig sikerült eljutnom, hogy valami Fosdyke volt. Csupán akkor ugrott be, amikor néhány nappal ezelőtt a *Times*ban azt láttam, hogy Herbert Robinson, 26 éves, Grove Road, Ponder's End-i lakost a Bosher Street-i rendőrbíróság elé állították annak vádjával, hogy elemelt egy zöld és sárga kockás pantallót. Persze nem ugyanaz a muki volt, de kegyed nyilván érti az eszmét. Semmi kétségem sincs afelől, hogy e pompás reggelek valamelyikén Lady Glossop egyszerre csak a homlokára csap majd, és így kiált fel: „Swordfish! Hát *persze!* És én mindezen idő alatt abban a tévhitben voltam, hogy azt a becsületes fickót „Catbird"-nek hívják!"

Cream mama fintort vágott. És ha azt állítanám, hogy tetszett nekem ez a fintor, szándékosan csapnám be olvasóimat. Az a fajta grimasz volt, amilyet Sherlock Holmes vágott volna arra készülvén, hogy rákattintsa a bilincset a himpellérre, aki megdurrantotta a maharadzsa rubinját.

- Még hogy becsületes fickó, azt mondja? Akkor ezt mivel magyarázza? Az előbb találkoztam Willie-vel, és azt újságolta nekem, hogy eltűnt egy értékes, tizennyolcadik századi marha-fölözője, amelyet Mr. Traverstől vásárolt. Na és mit gondol, hol van? E pillanatban Swordfish hálószobájában egy fiókba van besuvasztva, a pasas ingei alá.

Amikor az imént azt állítottam, hogy a Woosterek soha nem adják fel, tévedtem. E szavak gyomorszájon találtak, és minden küzdőszellemet kiűztek belőlem, kipurcant erőtényezővé züllesztve le.

- Ó, tényleg? - hebegtem. Nem valami frappáns válasz volt, de mindössze ennyi telt tőlem.

- Úgy ám, uram, éppenséggel ott található. Abban a minutumban, amint Willie elmondta nekem, hogy lába kelt annak a holminak, rögtön tudtam, hová lett. Bementem ennek a Swordfish fickónak a szobájába, átkutattam, és az asztalfiában rá is leltem a szajréra. Értesítettem a rendőrséget.

Megint csak olyan érzés lett rajtam úrrá, mintha lelki értelemben kupán vágtak volna egy bunkósbottal. Rámeredtem a nőre.

- Értesítette a rendőrséget?

- Úgy van, és kiküldenek egy őrmestert. Immár bármelyik pillanatban itt lehet. És mondjak magának valamit? Most megyek, és Swordfish ajtaja előtt fogok őrködni, hogy senki ne tudja manipulálni a bizonyítékot. Ki akarok zárni minden kockázatot. Bár nem áll szándékomban bármi olyasmit állítani, hogy nem bízom meg magában fenntartás nélkül, Mr. Wooster, de nem tetszik nekem az a mód, ahogyan kiállt azért a fickóért. Az én ízlésemhez képest túlságosan is rokonszenvezett vele.

- Csupán arról van szó, hogy úgy vélem, talán engedett a pasas a hirtelen kísértésnek, meg ilyenek.

- Badarság. Valószínűleg egész életében ilyesmiket művelt. Lefogadom, hogy már kisfiúként is elcsent dolgokat.

- Csak kekszet.

- Tessék?

- Vagy roppancsot, ahogy sokfelé nevezni szokás, maguk felé nem? Swordfish azt mesélte nekem, hogy kamaszkorában hébe-hóba elemelt egyet-kettőt.

- Na látja, hisz éppen ez az. Az ember keksszel kezdi, aztán ezüstköcsögökkel végzi. Ilyen az élet - mondta Cream mama, s azzal eldöngicsélt silbakolni, én meg legszívesebben ülepen rugdaltam volna magam, amiért elfelejtettem szót ejteni az irgalom lényegéről, ami is nem a kényszer. De nem ám, mint ezt bizonyára önök is tudják, és a felemlítése talán el is érte volna a kívánt célt.

Még mindig eme mulasztásomon tépelődtem, no meg azon, hogy mi is lenne itt a legcélszerűbb teendő, amikor Bobbie és Dahlia néni jött be, s úgy néztek ki, mint egy ifjú nőszemély meg egy idős nőszemély, akik a világ tetején trónolnak.

- Roberta azt mondja, rábírta Upjohnt, hogy vonja vissza a becsületsértési keresetet - újságolta Dahlia néni. - Bár végtelenül örülök, de gebedjek meg, ha el tudom képzelni, hogyan csinálta.

- Ó, egyszerűen csak a jobb belátására apelláltam - mondta Bobbie, jelentőségteljes pillantást vetve rám. Elértettem az üzenetet. Ősömnek, olvastam ki e pillantásból a figyelmeztetést, soha nem szabad megtudnia, hogy Bobbie azzal érte el a célját, hogy kockára tette a Market Snodsbury-i gimnázium ifjú nebulóihoz intézendő holnapi Upjohn-beszéd elhangzását. - Felvilágosítottam arról, hogy az irgalom lényege... Mi a baj, Bertie?

- Semmi. Csak összerezzentem.

- Miért?

- Ó, nem érdekes. Csak eszembe jutott valami. Folytasd csak. Ott tartottál, hogy az irgalom lényege...

- Ja igen. Hogy az nem a kényszer.

- Szerintem se.

- És, ha esetleg nem tudnád, úgy fakad, mint csöndes eső a mennyből a lenti földre, s kétszeresen áldott, és koronánál szebb dísze a királynak. Áthajtottam a Bika és Bozóthoz, s ezt Upjohn elé terjesztettem, s ő átlátta érvelésem lényegét. Úgyhogy most minden oké.

Száraz kacajt hallattam.

- Nem - mondtam, válaszul Dahlia néni érdeklődésére. - Nem nyeltem le a mandulámat, pusztán egy száraz kacajt hallattam. Ironikus ugyanis, hogy ez az ifjú széltoló azt állítja, minden oké, mert e szent pillanatban katasztrófa néz velünk farkasszemet. Olyan históriát vagyok elregélendő, amely, úgy hiszem, egyet fogtok velem érteni, a zörgő tollú tüskeállattal fémjelzett kategóriába tartozik - mondtam, s további bevezető nélkül elébük tártam történetemet.

Számítottam rá, hogy az alsóneműjükig meg fogja őket rengetni, és így is lett. Dahlia néni úgy szédelgett, mint egy olyan nagynéni, akit tarkón suhintottak egy tompa eszközzel, Bobbie pedig úgy tántorgott, mint egy olyan, tompa eszközzel tarkón suhintott vörös hajú lány, aki nem tudta, hogy annak ólmos a vége.

- Tehát immár látjátok a szitut - folytattam, nem a sulykolás szándékától vezérelve, ámde úgy érezvén, hogy kötelességem részletesen tájékoztatni őket. - Glossop arra érkezik vissza a szabad délutánjáról, hogy vár rá a Törvény szörnyű fensége, kézibilinccsel kiegészülve. Mármost aligha várhatjuk el, hogy zokszó nélkül elfogadjon egy példás ítéletet, ezért az első lépése az lesz, hogy az ártatlanságát bebizonyítandó, mindennel kipakol. „Való igaz", mondja majd, „elcsórtam azt a nyüves marha-fölözőt, de csupán azért, mert azt hittem, hogy Wilbert capcara útján jutott hozzá, és hogy vissza kell származtatnom a helyére", a továbbiakban pedig magyarázatot ad a házban betöltött szerepére - és mindezt, ne feledjétek el, Cream mama jelenlétében. Úgyhogy mi következik? Az őrmester eltávolítja a bilincset Glossop csuklójáról, Cream mama pedig azt kérdezi tőled, Dahlia néni, hogy használhatja-e egy pillanatra a telefonodat, mivel szeretné interurbán felhívni a férjét. Cream papa figyelmesen végighallgatja a neje által elregélt történetet, és amikor Tom bácsi később majd benéz hozzá, összefont karokkal állva találja, komor, fenyegető pillantással az arcán. „Travers", mondja majd, „az üzlet ugrott." „Ugrott?", remeg meg Tom bácsi. „De ugrott ám!", mondja Cream. „A teremburáját magának, vegye tudomásul, hogy nem szoktam üzletelni olyan fickókkal, akiknek a felesége dilidoktorokat hívat a fiam megfigyelésére!" Röviddel ezelőtt Cream mama arra ösztökélt valamivel kapcsolatban, hogy azt kapjam el, ne a náthát. Hát én most ez ügyben ugyanezt javaslom nektek is.

Dahlia néni belesüppedt egy székbe, és elkezdett bíborszínűre változni. Az erős felindulás mindig ilyen hatással van rá.

- Az egyetlen, amit tehetünk, szerintem az - mondtam -, hogy egy magasabb rendű erőbe helyezzük a bizalmunkat.

- Igazad van - szólt a rokon, homlokát legyezgetve. - Roberta, menj, és hozd ide Jeevest. A te feladatod pedig az lesz, Bertie, hogy kiállsz a kocsiddal, és átkutatod a környéket Glossopért. Talán még sikerül idejében eltéríteni. Na gyerünk, gyerünk, csipkedd már magad! Mire vársz?

Igazából nem vártam semmire. Csak épp az járt a fejemben, hogy a vállalkozás egy árnyalatnyinál is jobban hasonlít arra, amikor tűt keresnek a szénakazalban. Nem tudsz úgy rátalálni szabad délutános dilidoktorokra, hogy egyszerűen csak körbefurikázol Worcestershire-ben egy kocsival; ehhez vérebekre, meg ezek orrához nyomott, a keresett személy szagát őrző zsebkendőkre, meg más efféle szakmai kellékekre van szükség. Mindazonáltal ezt kaptam feladatul.

- Rendben - mondtam. - Kérésed parancs.

KÉT KEMÉNY FÉRFIÚ

És hát, természetesen, miként kezdettől fogva előre láttam, a dolog teljes kudarcba fulladt. Körülbelül egy óra hosszán keresztül kitartottam, majd pedig, midőn egy deréktájt jelentkező ürességérzés tudatta velem, hogy közeleg a vacsora órája, hazafelé vettem az irányt.

Megérkezvén, Bobbie-t a társalgóban találtam. Egy olyan lány arckifejezését viselte, aki várakozik valamire, és amikor

elmondta nekem, hogy a koktélok egy pillanaton belül befutnak, tudtam már, mi az a valami.

- Koktélok, eh? Énrám is rám férne egy, vagy akár több is - mondtam. - A meddő kutatás alaposan elcsigázott. Sehol nem találtam Glossopot. Valahol csak lennie kell, szó se róla, de Worcestershire jól elrejtette előlem a titkát.

- Glossop? - szólt Bobbie, szemlátomást meglepődve. - Ó, hiszen ő ezer éve megjött már.

A lány feleannyira se volt meglepve, mint én. A nyugodt hanghordozás, mellyel beszélt, ámulatba ejtett.

- Szent Isten! Ez maga a vég.

- Mármint melyik?

- Ez. Elkapták?

- Dehogy kapták. Elmondta nekik, hogy kicsoda, és mindent megmagyarázott.

- Uram atyám!

- Mi a baj? Ja, persze, el is felejtettem. Hiszen te nem ismered a legújabb fejleményeket. Jeeves mindent megoldott.

- Igazán?

- A varázspálcája egyetlen suhintásával. Valójában olyan végtelenül egyszerű volt, hogy az ember csak azon csodálkozott, hogyhogy ez önnönmagának nem jutott eszébe. Jeeves tanácsára Glossop feltárta a személyazonosságát, és azt mondta, hogy a nénikéd azért hívatta őt ide, hogy megfigyelés alatt tartson *téged.*

Megtántorodtam, és el is estem volna, ha meg nem kapaszkodom egy közeli asztalon álló fényképben, amely Tom bácsit ábrázolta a kelet-worcestershire-i önkéntesek uniformisában.

- Csak *nem?* - rebegtem.

- És ez természetesen azonnal meggyőzte Mrs. Creamet. A nénikéd elmagyarázta, hogy már jó ideje nyugtalankodott miattad, mivel állandóan különös dolgokat műveltél, például esőcsatornákon csúsztál le, és huszonhárom macskát tartottál a hálószobádban, meg ilyenek, és Mrs. Cream visszaemlékezett arra az alkalomra, mikor azon kapott téged, hogy egerekre vadásztál a fia toalettasztala alatt, így hát teljesen egyetértett abban, hogy legfőbb ideje volt, hogy egy olyan tapasztalt szakember, mint amilyen Glossop, a megfigyelése alatt tartson. Igen nagy megkönnyebbülés volt a számára, amikor Glossop arról biztosította: meg van róla győződve, hogy ki tudja kúrálni a bajt. Mrs. Cream azt mondta, mindnyájunknak nagyon-nagyon kedvesnek kell lennünk hozzád. Így tehát minden remekül és simán alakult. Bámulatos, hogy a dolgok végül milyen csodásan el tudnak rendeződni, hát nem? - fejezte be Bobbie, vidáman fölnevetve.

Vajon grabancon ragadtam volna-e őt vagy sem ebben a kritikus pillanatban, hogy vasmarokkal addig rázzam, amíg tajtékozni nem kezd - olyan kérdés ez, amelyre nézve nem tudok határozottan nyilatkozni. A Woosterek lovagias szelleme valószínűleg visszatartott volna e drasztikus eljárástól, bármennyire is zokon vettem azt a vidám kacajt, ámde úgy alakult, hogy a dolog nem jutott el a döntéshozatalig, mert e pillanatban Jeeves lépett be, kezében egy tálcával, rajta poharakkal és egy jókora keverőpalackkal,

mely színültig volt töltve borókabogyólével. Bobbie a lehető legsebesebben kihörpintette korsaját, s elhagyott bennünket, mondván, hogy ha nem kezd hozzá legott az átöltözéshez, elkésik a vacsoráról, s ilyenformán Jeeves meg én magunkra maradtunk, akárcsak két cowboy ama westernfilmek valamelyikében, ahol is két kemény férfiú áll szemtől szemben egymással, és az erő az egyetlen törvény.

- Nos, Jeeves - szóltam.

- Uram?

- Miss Wickham mindent elmondott nekem.

- Ah, igen, uram.

- Az „Ah, igen, uram" szavak egyáltalán nem szolgálnak megfelelő magyarázattal a szituval kapcsolatban. Szép kis... minek is mondják? S-sel kezdődik. Valami sl-izé.

- Slamasztika, uram?

- Az. Szép kis slamasztikába kevert ám maga engem, mondhatom! Magának köszönhetően...

- Igen, uram.

- Ne mondja azt, hogy „Igen, uram." Magának köszönhetően széles körben mint elmeháborodott váltam ismertté.

- Nem széles körben, uram. Csupán az ön közvetlen környezetében, amely jelenleg Brinkley Court-ban tartózkodik.

- Olyan emberként állított a világ ítélőszéke elé, akinek nincs ki a négy kereke.

- Nem lett volna könnyű alternatív tervet kimódolnom, uram.

- És hadd mondjam meg magának - tettem hozzá, éspedig fullánkosnak szánt hanghordozással -, elképesztő, hogy sikerült megúsznia szárazon.

- Uram?

- Van egy hiba a meséjében, amely oly szembeszökő, akár egy bepólyált hüvelykujj.

- Uram?

- Hiába hajtogatja itt nekem, hogy „Uram?", Jeeves. A dolog nyilvánvaló. A marha-fölöző Glossop hálószobájában volt. Ezzel hogy számolt el a pasas?

- Az én javaslatomra, uram, kifejtette, hogy azt az ön szobájából távolította el, amikor rájött, hogy ön ott rejtette el, miután eltulajdonította Mr. Creamtől.

Összerándultam.

- Úgy érti - ...igen, a „mennydörögtem" szó rá a legjobb. - Úgy érti, hogy immár nemcsak afféle általános értelemben vett flúgosnak vagyok kikiáltva, hanem ráadásul klep-izének is?

- Csupán a közvetlen környezetében, amely most Brinkley Courtban tartózkodik, uram.

- Maga egyre csak ezt szajkózza, holott tudnia kell, hogy színtiszta sületlenség. Csak nem gondolja komolyan, hogy Creamék majd titoktartási fogadalmat tesznek? Éveken át ezen fognak csámcsogni. Mihelyt visszatérnek Amerikába, szétkürtölik a történetet Maine sziklákkal övezett partjaitól a

floridai mocsárvidékig, éspedig azzal az eredménnyel, hogy amikor újból átrándulok oda, minden házban metsző pillantásokat lövellnek majd felém, és megszámolják a kanalakat, mielőtt távozom. És tisztában van azzal, hogy néhány minután belül meg kell jelennem a vacsorán, és elviselnem, hogy Mrs. Cream nagyon-nagyon kedves legyen hozzám? Ez sérti a Woosterek büszkeségét, Jeeves.

- Azt tanácsolom, uram, hogy vértezze föl magát e megpróbáltatás ellen.

- Hogyan?

- Koktélok mindenkor rendelkezésre állnak, uram. Tölthetek önnek még egyet?

- Tölthet.

- És mindig emlékeznünk kell arra, hogy mit mondott Longfellow, a költő, uram.

- Na mit?

- Aki tenni próbált, s tett is valamit, az megszolgálta éji nyugalmát. Önnek megvan az az elégtétele, hogy Mr. Travers érdekeinek védelmében áldozta fel magát.

Cefetül nyomós érvre lelt a pasas. Eszembe juttatta mindama postautalványokat, néha még akár tíz shillingről szólókat is, amelyeket Tom bácsi küldött nekem hajdanán, a Malvern House-beli napokban. Ellágyultam. Hogy netán még egy könnycsepp is fény-lett-e a szemem sarkában vagy sem, nem tudom megmondani, de az tény és való, hogy ellágyultam.

- Milyen igaza van, Jeeves! - mondtam.

Tartalom

PUSSZANTALAK, ÉLTES ŐSÖM! 3

EGY FŐBE KÓLINTÓ HÍR 15

JELENET A TISZTÁSON 29

CREAM MAMA GYANAKSZIK 54

EGY ELMESPECIALISTÁBA OLTOTT KOMORNYIK 65

AMI AZ EGYIK EMBERNEK KAVIÁR, AZ A MÁSIKNAK ESETLEG CSAK KARALÁB 79

BERTIE WOOSTER NÉGYKÉZLÁB IS EMBER A TALPÁN 91

GLOSSOP PAPA BEDOBJA MAGÁT 121

AZ ASSZONY INGATAG 135

MAGVAS ESZMEFUTTATÁS TAPSIFÜLESEKRŐL ÉS MOGYORÓS PELÉKRŐL 149

EGY EPÉS KÖNYVKRITIKA 164

EGY PALACK PINCEHŰS PORTÓI 173

BURNS, A KÖLTŐ BÖLCSESSÉGE 183

FEREDŐZŐ SZÉPSÉGEK 198

MESE A HÁROM HÁTRASZALTÓT CSINÁLÓ VÉREBRŐL 211

DAHLIA NÉNI VÉRNYOMÁSA FELCSÖVEL 220

JEEVES CSENDBEN KIÁRAMLIK 225

AZ IRGALOM LÉNYEGE 236

KÉT KEMÉNY FÉRFIÚ 244